

การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะ
บุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า
ในเรือนจำกลางบางขวาง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**The Individual Counseling Based on the Trait Factor Theory that Changed the Attitude
of Amphetamine of The Amphetamine sellers who were prisoners
in Bangkwang Central Prison**

Mr. Matee Nimnuan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยน
ทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลาง
บางขวาง

ชื่อและนามสกุล

นายเมธี นิ่มนวล

แขนงวิชา

การแนะแนว

สาขาวิชา

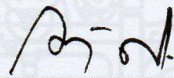
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง

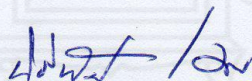
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง

ผู้ศึกษา นายเมธี นิ่มนวล **รหัสนักศึกษา** 2572800528

ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า (2) เปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ และ (3) เปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองหลังการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบและระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6 จำนวน 8 คน ได้จากผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าจำนวน 62 คน ซึ่งมีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป และเต็มใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .94 (2) โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขัง ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบแบบวิลคอกชัน

ผลการวิจัยที่พบ (1) ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ามีมีค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าเท่ากับ 2.59 ด้านความรู้สึกต่อยาบ้าเท่ากับ 2.60 และด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าเท่ากับ 2.70 โดยมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 (2) ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังการทดลองน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ทัศนคติต่อยาบ้า ผู้ต้องขัง เรือนจำกลางบางขวาง โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็น

รายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

Independent Study title: The Individual Counseling Based on the Trait Factor Theory that Changed the Attitude of Amphetamine of The Amphetamine sellers who were prisoners in Bangkwang Central Prison

Author: Mr. Matee Nimnuan; **ID:** 2572800528;

Degree: Master Degree of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent Study advisors: Dr. Wanlapa Sabaiying, Assistant Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purpose of this research was (1) to study the levels of positive attitude of amphetamine of the amphetamine sellers; (2) to compare positive attitude of amphetamine of the amphetamine sellers before and after receiving individual counseling based on the trait factor theory; (3) to compare positive attitude of amphetamine of the amphetamine sellers after receiving individual counseling based on the trait factor theory with the follow up period.

The research sample totaling 62 amphetamine sellers controlled in jail 6 of Bangkwang Central Prison and 8 persons of experimental group were selected from a questionnaire on attitude of amphetamine scores upper than the 75th percentile. The study instruments were (1) a questionnaire on attitude of amphetamine with reliability test of .94 (2) an individual counseling program based on the trait factor theory for changing attitude of amphetamine of prisoners. The Percentage, Mean, Standard deviation and Wilcoxon match-pairs signed ranks test were employed for data analysis.

The research finding showed that (1) the aspect means of Cognitive Component, Affective Component and Behavioral Component of amphetamine were 2.59, 2.60 and 2.70 respectively and the overall positive attitude of amphetamine was at the high level with 2.66 of mean. (2) The positive attitude of amphetamine of the experimental group after receiving individual counseling based on the trait factor theory decreased significantly at the .05 level. (3) No significant difference was found on positive attitude of amphetamine of the experimental group after receiving individual counseling based on the trait factor theory with the follow up period.

Keywords: Attitude of amphetamine, Prisoners, Bangkwang Central Prison,
The individual counseling program based on the trait factor theory

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และคำแนะนำอันทรงคุณค่า รวมถึงการช่วยเหลือ กำกับ และดูแลตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ. โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร กรรมการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขอรุณ วงษ์ทิม สำหรับคำแนะนำและการแบ่งปันประสบการณ์อันล้ำค่า

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ถัดดาวรรณ ณ. ระนอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา อาจารย์ ดร. จิระสุข สุขสวัสดิ์ นางสาวอารีรัตน์ ไกรเกตุ นายยุทธนา บุตรนาม ที่อนุเคราะห์เวลาในการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และนายอนุวัฒน์ โชคเฉลิมวงศ์ ที่ดูแลให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนและการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่เล็งเห็นคุณค่าของผู้ต้องขัง เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตในเรือนจำ และมอบทุนในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณพ่อแม่และแม่ที่พร่ำสอนให้ยึดมั่นในความดี ให้แรงกำลังใจในการดำเนินชีวิตภายใต้อุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ ไปจนถึงขอบคุณเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนมหาบัณฑิตหลังกำแพงสูงทุกคนที่เป็นตัวอย่างและแบบอย่างให้เรียนรู้และเข้าใจจิตวิทยามนุษย์มากยิ่งขึ้น

คุณประ โยชน์ใดที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ทุกท่านที่ได้กล่าวนามในเบื้องต้น ขอให้ประสบแต่ความสุขและความเจริญยิ่งขึ้นไป

เมธี นิ่มนวล

กุมภาพันธ์ 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
สมมุติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ยาบ้า และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทัศนคติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ระดับทัศนคติต่อยาบ้า	77
ผลการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบ วิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่มีต่อทัศนคติต่อยาบ้า	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	96
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	98
ข แบบสอบถามที่สนกคิต่อยาบ้า	100
ค ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	103
ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	106
จ โปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษา แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ	106
ฉ ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ของโปรแกรมการให้การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ	141
ช ตัวอย่างการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษา แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ	144
ประวัติผู้ศึกษา	178

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงระดับทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า	77
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	78
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อยาบ้า ของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า	78
ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลพื้นฐานจากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้า ของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง	79
ตารางที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง	80
ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลพื้นฐานจากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้า ของกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองและระยะติดตามผล	80
ตารางที่ 4.7 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่าง หลังการทดลองและระยะติดตามผล	80

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมในคดียาบ้า	3
ภาพที่ 1.2 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนผู้เข้ารับการรักษาในสถานบำบัดยาบ้า	4
ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงกระบวนการคุมขังยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการกิน	15
ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงกระบวนการคุมขังยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการฉีด	15
ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงกระบวนการคุมขังยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการสูบ	16

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การทำความดี มีความเพียร การเอาชนะใจตน มีความซื่อสัตย์ ความดีเหล่านี้จะเป็นเกราะอันแข็งแกร่งที่จะช่วยให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลยาเสพติดอย่างยั่งยืน” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ, 26 มิถุนายน 2555)

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำรงชีวิตของสังคมไทยในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา จากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม และสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศไร้พรมแดนในปัจจุบัน เป็นไปอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย จากพระบรมราโชวาทในเบื้องต้นทำให้เห็นถึงหนึ่งในปัญหาสำคัญที่มีการขยายตัวตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมจนเกิดผลกระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง ไปจนถึงความมั่นคงของประเทศ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ซึ่งยาเสพติดที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตความรุนแรงของปัญหาเพิ่มมากขึ้นมาโดยตลอด ได้แก่ ยาบ้า

ยาบ้าหรือแอมเฟตามีน (Amphetamine) เดิมเรียกยาม้าหรือยาขยันเนื่องจากในเมื่อยามีมีสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายรูปม้าประดับอยู่ ยาบ้าแพร่ระบาดเข้ามาสู่ประเทศไทยในยุคสมัยใดยังไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด พบว่าในช่วงประมาณปีพ.ศ.2502 ได้มีการใช้ยาบ้าเพื่อลดอาการอยากยาในกลุ่มผู้เสพยา ต่อมาจึงแพร่ระบาดไปสู่กลุ่มกรรมกรและผู้ใช้แรงงานเนื่องจากมีความเชื่อกันว่าเมื่อเสพยาเข้าไปแล้วจะทำให้มีเรี่ยวแรง ขยันขันแข็ง ทำงานได้ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ยาบ้าเป็นที่รู้จักในสังคมไทยมากขึ้นจากกลุ่มผู้ใช้ที่มีอาชีพขับรถบรรทุกซึ่งใช้ยาบ้าเพื่อดำเนินความหวังให้สามารถขับรถได้เป็นระยะทางไกลและเป็นเวลานาน แต่เมื่อใช้ยาบ้าจนเกินขนาดที่ร่างกายจะสามารถทนได้จึงเกิดการหลับใน และก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นกรรมกรและผู้ใช้แรงงานเดิมที่เสพยาบ้ามาเป็นเวลานานจนเกิดอาการประสาทหลอน กลัวบุคคลอื่นมาทำร้ายตนเอง จึงก่อเหตุจับผู้อื่นหรือกระทั่งบุตรของตนเองเป็นตัวประกัน สังคมจึงเริ่มตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดประเภทนี้ กระทั่งปีพ.ศ.2539กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 125 ให้แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ซึ่งจัดอยู่ในพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต

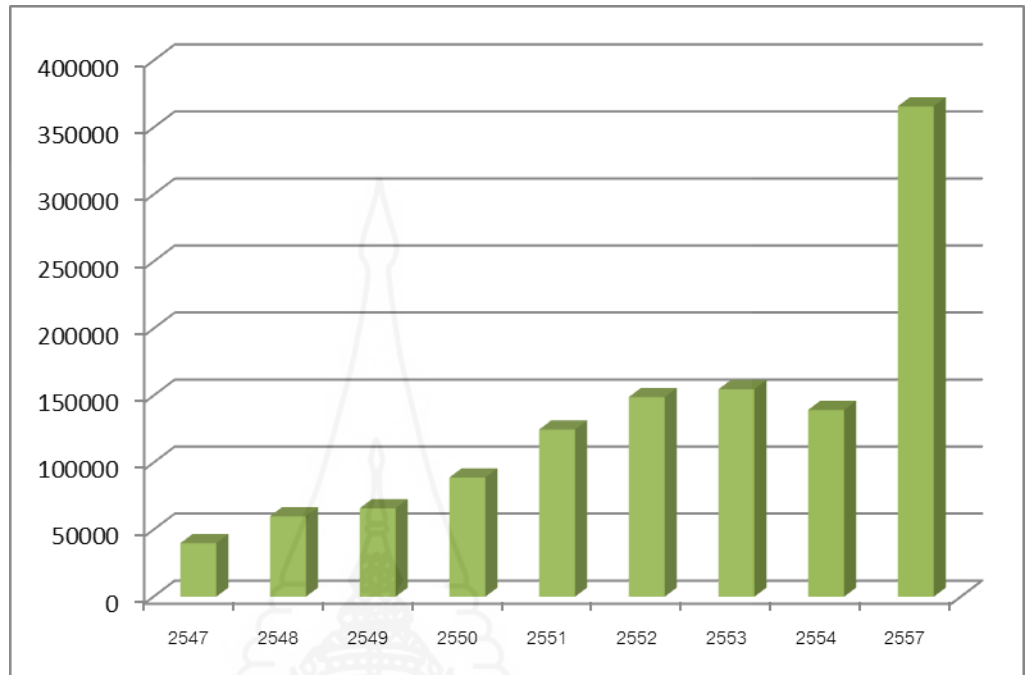
ประสาทในประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 จำนวน 16 ชนิดไปอยู่ในบัญชียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. 2522 และได้เปลี่ยนชื่อจากยาม้าหรือยาขยันเป็น“ยาบ้า” เพื่อให้ผู้เสพได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยจากการเสพที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมสติของตนเอง มีลักษณะอาการคล้ายกับคนบ้า โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนชื่อดังกล่าวจะสามารถลดจำนวนผู้เสพลงได้ (สราวุธ เรืองบุตร, 2552, น. 2)

ในช่วงระยะเวลาประมาณ 20ปีหลังจากการเปลี่ยนชื่อเป็นยาบ้ามาจนถึงปัจจุบันพบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นมาโดยตลอด จากกลุ่มผู้เสพที่เป็นผู้ใช้แรงงานและคนขับรถบรรทุกได้เริ่มแพร่ระบาดเข้าไปสู่กลุ่มอื่นๆในสังคม ไม่เว้นแม้แต่นักเรียน นักศึกษา เด็ก และเยาวชน โดยสำนักงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nation Office on Drug and Crime, UNODC, 2012) ได้ศึกษาแนวโน้มการแพร่ระบาดของสารเสพติดเปรียบเทียบจากข้อมูลของกลางที่จับกุมได้พบว่าสารในกลุ่ม Amphetamine-type stimulants (ATS) หรือยาบ้ามีแนวโน้มในการแพร่ระบาดสูงกว่าสารเสพติดในกลุ่มอื่นๆ ในปีพ.ศ. 2553 ประมาณการว่ามีประชากรโลกที่ใช้สารเสพติดประเภทนี้ประมาณ 300ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของประชากรโลก โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีผู้ใช้นี้มากกว่าหนึ่งในสามของผู้ใช้ทั่วโลก สถานที่ๆพบการแพร่ระบาดมากที่สุดคือประเทศไทย (มานพ ณะโต, 2555, น. 28)

กล่าวได้ว่าในปัจจุบันนี้มีผู้เสพและผู้ค้ายาบ้าอยู่มากมายในทุกตรอก ซอก ซอย ถนน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ไปจนถึงทุกตารางนิ้วของพื้นที่ประเทศไทย มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าอยู่ในทุกสถาบัน วงการ ชนชั้น เพศ วัย อาชีพ โครงสร้างของปัญหายาบ้าจึงมีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาด้านการค้าและปัญหาด้านการแพร่ระบาด

1.ปัญหาด้านการค้ายาบ้า พบว่ามีกลุ่มการค้ายาบ้าขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา มีกลุ่มการค้าใหม่เข้าสู่วงการค้ายาบ้ามากมาย ในขณะที่กลุ่มการค้าเดิมซึ่งเป็นกลุ่มหลักก็ยังคงดำรงอยู่ การขยายตัวของกลุ่มการค้ายาบ้ากลุ่มใหม่เป็นการแตกตัวในลักษณะการขายแบบ Direct Sale หรือขายตรง (นิรนาท แสนสา, 2543, น. 1) โดยกลุ่มการค้าใหม่ได้เห็นถึงผลกำไรจากการค้ายาบ้าว่ามีปริมาณสูงมากจึงได้พยายามตัดทอนช่วงการค้าให้สั้นลงด้วยการต่อตรงไปยังกลุ่มผู้ผลิตโดยไม่ผ่านกระบวนการนายหน้าเพื่อลดต้นทุนและสร้างกำไรให้ได้มากที่สุด ก่อนกระจายยาบ้าให้กับผู้ค้ารายย่อยในกลุ่มของตนเพื่อจำหน่ายให้กับผู้เสพต่อไป จากผลกำไรบวกกับความต้องการเสพที่เพิ่มมากขึ้นทำให้กลุ่มผู้ค้ายาบ้ารายใหม่เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

แผนภูมิที่ 1.1

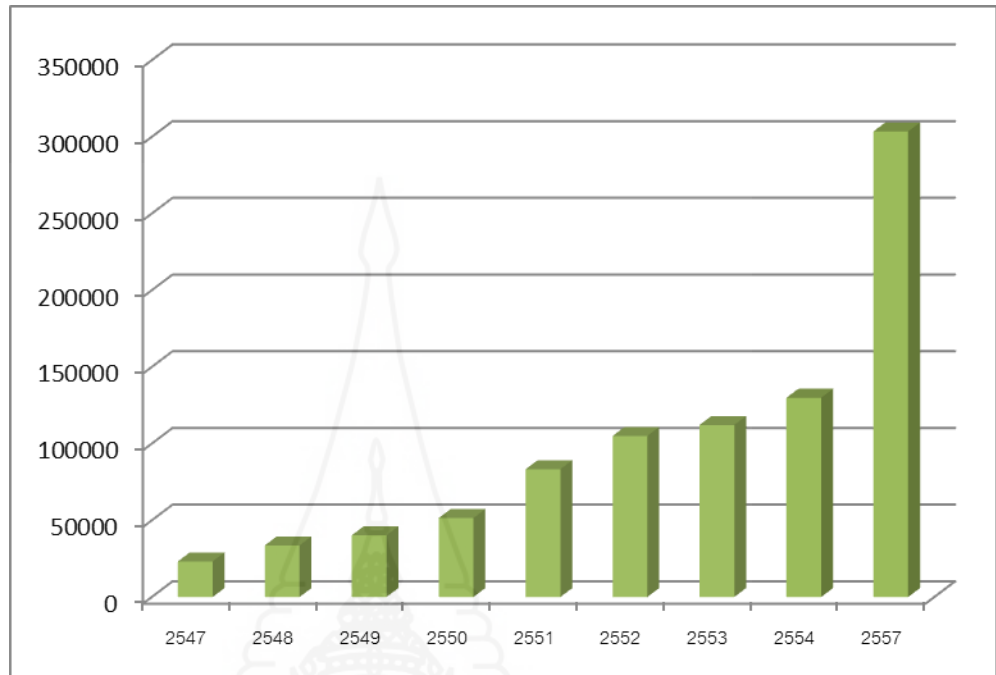
แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมในคดียาบ้า

ที่มา: สำนักงาน ป.ป.ส. ประมวลเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 และ 30 กันยายน 2557

จากข้อมูลในแผนภูมิแสดงให้เห็นถึงจำนวนการจับกุมผู้ต้องหาในคดียาบ้าซึ่งพบว่ามีสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ.2554 และปีพ.ศ.2547 ในภาพรวมพบว่าสูงขึ้นถึงสามเท่าตัว สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการยาบ้าในประเทศมีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในปีพ.ศ.2557 สูงขึ้นมากกว่าปีพ.ศ.2547ถึงเก้าเท่า คือ สูงถึง 365,918คน จาก 39,961คน (ป.ป.ส., 2558)

2. ปัญหาด้านการแพร่ระบาด ยาบ้าเป็นยาเสพติดที่มีฐานของกลุ่มประชากรผู้เสพยาบ้าที่กว้างขวางที่สุด และผู้เสพยาบ้าแต่ละคนก็มีเหตุผลในการเสพยาบ้าที่แตกต่างกัน ทั้งเสพยาบ้าเพื่อทำงาน เสพยาบ้าเพื่อความสนุกสนานบันเทิง เสพยาบ้าเพื่อให้สามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อนได้ โดยที่ผู้เสพยาบ้าไม่ได้คำนึงถึงพิษภัยที่เกิดขึ้น และจากสถานการณ์ที่ยังไม่สามารถหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาบ้าทำให้มีประชากรจำนวนไม่น้อยได้เริ่มเข้าสู่สถานะของการเป็นผู้เสพยาบ้าหรือใช้ยาบ้า แม้ยังไม่สามารถประเมินจำนวนประชากรดังกล่าวได้แน่ชัดแต่จากสถิติของผู้เข้ารับการรักษาอาการเสพยาบ้าพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นมาโดยตลอด

แผนภูมิที่ 1.2

แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนผู้เข้ารับการรักษาอาการเสพติดยาบ้า

ที่มา: สำนักงาน ป.ป.ส. ประมวลเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 และ 30 กันยายน 2557

จากข้อมูลในแผนภูมิแสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้เสพยาบ้าที่เข้ารับการรักษา พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ.2554 และปีพ.ศ.2547 ในภาพรวมพบว่าสูงขึ้นถึงห้าเท่าตัว ส่วนมากจะเป็นผู้เสพรายใหม่ที่ยังไม่เคยมีประวัติการกระทำความคิดมาก่อน โดยสัดส่วนของผู้เข้ารับการรักษาซึ่งเป็นผู้ป่วยหรือผู้เสพรายใหม่สูงถึงประมาณร้อยละ 80 โดยเฉพาะในปีพ.ศ. 2557 สูงขึ้นมากกว่าปีพ.ศ.2547 ถึงสิบเอ็ดเท่าตัว คือ สูงถึง 303,501 คน จาก 23,204 คน (ป.ป.ส. 2558) เป็นการแสดงให้เห็นชัดถึงแนวโน้มการขยายตัวด้านการแพร่ระบาดของยาบ้าซึ่งก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากมายังต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ แต่ที่เห็นได้ชัดคือเป็นต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมหลายประเภทที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคมส่วนรวมดังนี้

1. อาชญากรรมด้านความผิดต่อชีวิต เกิดจากการเสพยาบ้าจนขาดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ชอบใช้กำลังมากกว่าปกติ
2. อาชญากรรมด้านความผิดต่อทรัพย์สิน สืบเนื่องมาจากความต้องการเงินเพื่อซื้อยาบ้ามาบำบัดความต้องการของตนในขณะที่ขาดยา

3. อาชญากรรมด้านความผิดต่อเพศ ในความเป็นจริงแล้วยาบ้าจะค่อยๆทำลายระบบประสาททำให้ความรู้สึกทางเพศเสื่อมลง แต่ในขณะที่เดียวกันผู้เสพยาบ้าก็มีความต้องการทางเพศสูงขึ้นหลังจากการใช้ยา บวกกับการขาดสติ ไม่สามารถควบคุมตนเอง จึงสนองตอบความต้องการของตนด้วยการใช้กำลังจู่ด คร่า ช่มชู้นๆ นอกจากนี้ยังพบสถานบันเทิงบางแห่งใช้ยาบ้าบังคับหญิงโสเภณีให้ตกอยู่ในอำนาจ

4. อาชญากรรมด้านความผิดบนท้องถนน เนื่องจากฤทธิ์ยาทำให้ผู้จับขี่ยานพาหนะบนท้องถนนขาดสติ ขาดความระมัดระวัง ระบบประสาทบังคับไม่ได้ จึงก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย (โสภณ ชาติภักดิ์, 2537, น. 54)

เห็นได้ว่าปัญหาด้านการแพร่ระบาดและปัญหาด้านการค้ายาบ้าเป็นปัญหาที่อยู่ในชั้นวิกฤติที่เกี่ยวพันถึงระดับความมั่นคงของชาติ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างพยายามหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากันอย่างเร่งด่วน โดยยกขึ้นเป็นวาระแห่งชาติ แต่จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ปัญหายาบ้าก็ยังไม่ทุเลาเบาบางลงแต่อย่างใด กลับทวีความรุนแรงเพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา แม้จะมีการเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายสูงจนถึงขั้นประหารชีวิตก็ยังไม่สามารถบรรเทาความรุนแรงของปัญหาลงได้ เนื่องจากแนวโน้มนโยบายในการป้องกันและปราบปรามปัญหายาบ้าจะมุ่งเน้นในด้านการลดอุปสงค์ของปริมาณผู้เสพเป็นหลัก โดยเชื่อว่าเมื่ออุปสงค์ด้านผู้เสพลดลงแล้วอุปทานด้านผู้ค้าและผู้ผลิตจะลดลงตามไปด้วย แต่ปัญหายาบ้าเป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การแก้ไขปัญหาโดยเน้นการลดอุปสงค์ของปริมาณผู้เสพให้น้อยลงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เนื่องจากการค้าและการผลิตยาบ้านำมาซึ่งรายได้มหาศาล ผู้ค้าและผู้ผลิตจึงพยายามสร้างอุปสงค์ด้านผู้เสพขึ้นทดแทนส่วนที่หายไปอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สมดุลกับอุปทานด้านการผลิตและการค้าซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากมหาศาลเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากปริมาณของผู้กระทำความผิดด้านการเสพยาบ้าที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นปริมาณของผู้เสพรายใหม่ถึงร้อยละ 80 (ป.ป.ส., 2558) ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทำการศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาบ้ด้วยการลดอุปทานด้านการค้ายาบ้าลง แทนการใช้บทลงโทษทางกฎหมายที่มีกำหนดโทษสูง ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการค้ายาบ้าให้ลดน้อยลงได้แต่อย่างใด โดยทำการศึกษาด้านของผู้ค้าซึ่งเป็นผู้ที่มีกิจกรรมต่างๆที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับยาบ้ามากที่สุด ตั้งแต่เป็นผู้เสพ ผู้ขาย ผู้จัดจำหน่าย และเป็นผู้กระจายยาบ้าไปสู่ส่วนต่างๆของประเทศ

อาจมีความเชื่อกันว่าการที่บุคคลก้าวเข้าสู่เส้นทางความเป็นพ่อค้ายาบ้านั้นมีสาเหตุสำคัญเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจหรือต้องการเงินเป็นหลัก แต่จากผลของการศึกษาวิจัยหลายๆการศึกษาพบว่า มีผลมาจากสาเหตุอื่นๆหลายสาเหตุ เช่น สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์ (2524) ศึกษาสาเหตุและปริมาณการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า พื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นเพียงสาเหตุที่ 2 รอง

จากสาเหตุด้านอารมณ์และความรู้สึก รวมถึงความอยากรู้อยากเห็นและความโลภ และ โสภา ชาติ มั่น และคณะ (2523) ศึกษาถึงการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2522 พบว่าสาเหตุของการกระทำความผิดส่วนใหญ่เนื่องมาจากปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึก สอดคล้องแนวคิดของ ฟิชบายน์ และ ไอเซน (Fishbein & Ajzen, 1975) โรคิช (Rokeach, 1980) เอลลิส (Ellis, 1974) คาร์ล โรเจอร์ (Carl Ramson Rojer, 1969) อาเธอร์ โคมส์ (Arther Kolms , 2003) และฟรอยด์ (Freud, 1937) ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือทัศนคติของพวกเขานั่นเอง

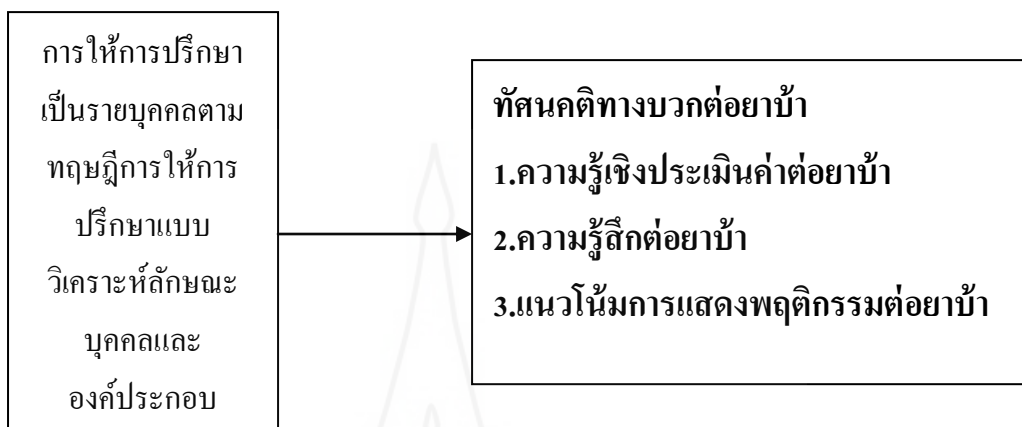
เมื่อพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกภายใน ความคิด หรือทัศนคติของบุคคลแล้ว การที่จะหาสาเหตุแท้จริงของพฤติกรรมใดก็ต้องทำการศึกษาถึงความรู้สึกภายใน ความคิด หรือทัศนคติของผู้แสดงพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมการก้าวร้าวก็เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงทัศนคติของผู้ต้องขังในคดีค้าหรือจำหน่ายยาบ้าว่ามีทัศนคติต่อยาบ้าเป็นอย่างไร และหาแนวทางในการแก้ไขทัศนคติที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวให้เปลี่ยนเป็นทัศนคติในทางที่พึงประสงค์ของสังคมด้วยการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ (Trait Factor) ซึ่งเป็นทฤษฎีการให้การศึกษาที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพบริบทต่างๆของเรือนจำมากที่สุด โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นหนึ่งในแนวทางการแก้ไขปัญหายาบ้าแล้วยังจะช่วยให้สังคมได้รับรู้และเข้าใจถึงสาเหตุภายในที่ทำให้บุคคลก้าวเข้าสู่เส้นทางก้าวร้าว เพื่อจะได้ดูแลเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดไม่ให้ก้าวเข้าไปสู่เส้นทางแห่งความหายนะนี้ อันจะทำให้การแก้ไขปัญหายาบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถขจัดยาบ้าให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดิน เพื่อที่สังคมไทยจะได้มีความสุขอย่างถาวรสืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อทางบวกยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองหลังการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบและระยะติดตามผล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การ ปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าลดลงกว่าก่อนการ ให้การปรึกษา

4.2 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การ ปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังการให้การ ปรึกษาและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงระดับทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของพ่อค้ายาบ้า ที่เป็นผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6 และศึกษาแนวทางในการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ทัศนคติดังกล่าวให้เป็นที่พึงประสงค์ด้วยการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการ ให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

5.1รูปแบบและวิธีการวิจัย เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pre-posttest Design) ซึ่งแบ่งการดำเนินงาน ออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ศึกษาระดับทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้าในเรือนจำกลาง บางขวางแดน 6

ขั้นที่ 2 ใช้โปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า

5.2 ประชากร ผู้ต้องขังคดียาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แดน 6

5.3 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่มีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทม์ ที่ 75 ขึ้นไปและเต็มใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษา โดยคัดเลือกผู้ที่ทำแบบสอบถาม ทัศนคติต่อยาบ้าได้คะแนนสูงสุดลงมาจนครบจำนวน 8 คนเป็นกลุ่มทดลอง

5.4 ตัวแปรอิสระ การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ห ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

5.5 ตัวแปรตาม ทัศนคติทางบวกต่อยาบ้า

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

พ่อค้ายาบ้า หมายถึง ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ถูกจับกุมดำเนินคดีและมีกำหนดโทษตั้งแต่ จำคุกตลอดชีวิตถึงประหารชีวิต

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็น ประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะมีผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มใน การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล

ทัศนคติต่อยาบ้า หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อยาบ้า ว่าดี-ไม่ดี เป็น ประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะมีผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มใน การแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าของบุคคล

แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้เชิง ประเมินค่า ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า

ความรู้เชิงประเมินต่อยาบ้า หมายถึง การรับรู้ว่ายาบ้าคืออะไร มีคุณ-โทษ ดี-เลว อย่างไร

ความรู้สึกต่อยาบ้า หมายถึง อารมณ์ที่แสดงออกต่อยาบ้าว่าชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่ พอใจ มากน้อยเพียงใด

แนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่า และความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า

การให้การปรึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการปรึกษาที่มีคุณสมบัติส่วนตัวที่เหมาะสม มีความรู้และทักษะในวิชาชีพ เพื่อการช่วยเหลือและพัฒนาผู้รับบริการปรึกษาให้รู้และเข้าใจตนเอง มีความสามารถในการพิจารณาและตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือด้วยสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคลสองคน คือ ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับบริการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาจะใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษาเรียนรู้และเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมเรียนรู้ถึงสภาพปัญหาที่ประสบอยู่ จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยตัวเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ หมายถึง โปรแกรมการปรึกษาที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาบ้า มีขั้นตอนในการให้การปรึกษารวมทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.ขั้นสร้างสัมพันธภาพ
- 2.ขั้นช่วยการเข้าใจตน
- 3.ขั้นให้ความรู้เรื่องทัศนคติ
- 4.ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า
- 5.ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า
- 6.ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า
- 7.ขั้นวางแผนและทำนาขอนาคต
- 8.ขั้นยุติการให้การปรึกษา

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้นอกจากจะช่วยให้เกิดความรู้เกี่ยวกับระดับทัศนคติต่อยาบ้าของพ่อค้ายาบ้า ซึ่งจะเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของภาครัฐและเอกชนในการวางแผนกำหนดนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาบ้าได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะได้ประโยชน์อื่นๆอีก ดังนี้

7.1 ได้ค้นนวัตกรรมทางการแนะแนว ได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า และ โปรแกรม การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

7.2 ได้แนวทางในการป้องกันปัญหาการค้ายาบ้าด้วยการใช้โปรแกรมการให้การ ปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของพ่อค้ายาบ้า

7.3 สามารถนำโปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะ บุคคลและองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลมีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์อื่นๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมต่างๆอันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรม
3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

1.1 ประวัติความเป็นมา

ยาบ้า (Amphetamine) เดิมเรียกยาม้าหรือยาขยัน จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เมื่อเสพแล้วสมองจะตื่นตัวตลอดเวลา สารสำคัญที่ใช้เป็นสารตั้งต้นในการผลิตยาบ้าได้แก่ แอมเฟตามีน แอมเฟตามีนซัลเฟต เมทแอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน ไฮโดรคลอไรด์ และอิเฟรีดีน เป็นต้น สารต่างๆเหล่านี้เป็นสารเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทส่วนกลาง ก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจทั้งอย่างเฉียบพลันและเรื้อรัง

ยาบ้าถูกค้นพบเป็นครั้งแรกในปีค.ศ.1887 โดยนักเคมีชาวญี่ปุ่นพบสารอิเฟรีดีน (Ephedrine) ในสมุนไพร Ma-huang ซึ่งเป็นสมุนไพรที่แพทย์จีนใช้ในการรักษาโรคมานานกว่า 5,000ปี (มานพ คณะ โศ 2553,1) และการสังเคราะห์แอมเฟตามีน (Amphetamine) ก็เกิดขึ้นในปีเดียวกันโดยนักเคมีชาวเยอรมันชื่อ Edelman ซึ่งในขณะนั้นเรียกสารที่พบว่า Phenyliso Propylamine ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นแอมเฟตามีน โดย American Medical Association ซึ่งพบว่าสารดังกล่าวสามารถใช้ในการขยายหลอดลมได้ จึงได้มีการผลิตเพื่อใช้เป็นยาแก้แพ้และรักษาโรคหอบหืด โรคซึมเศร้า ยาที่ใช้กันแพร่หลายภายใต้ชื่อ Pep-pills , Brain-pills (นิรนาท แสนสา, น.19) และในปีค.ศ. 1893 นักเคมีชื่อ Nagai ได้ทำการสังเคราะห์เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) จากอิเฟรีดีนได้เป็นผลสำเร็จ

เมทแอมเฟตามีนเป็นสารเสพติดสังเคราะห์ที่มีชื่อทางเคมีว่า N-methyl-1-phenypropan-2-amine มีสูตรทางเคมี C10 H15 N น้ำหนักโมเลกุล 149.2337 กรัม/โมล เป็นสารกระตุ้นในกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants:ATS) ที่มีผลต่อการกระตุ้นจิตใจ (Psychostimulant drug) และระบบประสาทซิมพาโตมิเมติก (Sympathomimetic drug) ซึ่งมีการใช้กันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปีค.ศ.1940 โดยใช้เพื่อช่วยปรับอารมณ์ของผู้ที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง (Alcoholism) และโรคซิมเศร่า รวมไปถึงใช้กับผู้ที่ เป็นโรคง่วงนอนในเวลากลางวัน (Narcolepsy) โรคซุกซนผิดปกติของเด็ก จนกระทั่งถึงยุคของสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีการใช้เมทแอมเฟตามีนเพื่อกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางของทหารในสนามรบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการรบ และได้พบว่า มีลักษณะเป็นสารเสพติดจึงถูกห้ามใช้ในเวลาต่อมา

แม้จะสามารถสังเคราะห์อเฟรีดินได้ตั้งแต่ปีค.ศ.1893 แต่จนกระทั่งถึงปีค.ศ.1933 จึงพบว่าแอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้หายเมื่อยล้า มีกำลัง ประสาทตื่นตัว สมองโล่ง นึกคิดว่องไว ตั้งแต่นั้นมาจึงมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยใช้เป็นยาช่วยขยายหลอดลมสำหรับผู้ป่วยโรคหอบหืด และช่วยให้ประสาทตื่นตัว ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในยุโรป และสหรัฐอเมริกา ในปีค.ศ.1937 ยาเม็ดแอมเฟตามีนจึงถูกผลิตออกมาจำหน่าย โดยมีรูปร่างของเม็ดยากลมแบน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 มิลลิเมตร มีรูปม้าประทับอยู่บนเม็ดยา ในประเทศไทยรู้จักกันทั่วไปในชื่อ “ขาม้า” ตามรูปประทับบนเม็ดยา ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมายของการใช้ยา คือ คึกคัก เข้มแข็ง ทำงานได้มาก แข่งกับเวลาได้อย่างเต็มที่ หรือเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “ยาขยัน” (มานพ คณะโต, 2549)

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีนชนิดเม็ดเป็นลักษณะรูปแบบของสารเสพติดประเภท Amphetamine-type stimulants หรือ ATS ที่ระบดแพร่หลายมากที่สุด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในประเทศไทย มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6-8 มิลลิเมตร หนาประมาณ 3 มิลลิเมตร น้ำหนักประมาณ 80-100 มิลลิกรัม

สีของยาบ้าเดิมจะแตกต่างกันไปตามความนิยมของผู้เสพในแต่ละท้องที่ แต่ในปัจจุบันมีสีหลักๆที่พบในท้องตลาด ได้แก่ สีส้ม สีส้มแดง สีแดง สีชมพูแดง สีเขียว และสีฟ้า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สงขลา ปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล จะนิยมยาบ้าเม็ดสีแดง หรือสีชมพูแดง โดยเฉพาะห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้จะนิยมยาบ้าเม็ดสีแดงที่สุดเนื่องจากเป็นที่นิยมของผู้เสพในประเทศมาเลเซีย ส่วนพื้นที่อื่นในประเทศจะนิยมใช้ยาบ้าเม็ดสีส้มหรือสีส้มแดง อีกสองสีคือยาบ้าเม็ดสีเขียวและสีฟ้าจะมีผลสมอยู่ในทุกท้องที่บรรจุยาบ้าจำนวนถูกละ 2 เม็ดเพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์แทนการนับของยาบ้าในหลักร้อย

กล่าวคือในยาบ้าสีส้มหรือสีแดง 100 เม็ดจะมียาบ้าสีเขียวหรือสีฟ้าบวกเพิ่มไปอีก 1 เม็ด ดังนั้นในถุงที่บรรจุยาบ้าหนึ่งถุงจะมียาบ้าจำนวน 202 เม็ด เป็นยาบ้าเม็ดสีแดงหรือสีส้มจำนวน 200 เม็ด และยาบ้าเม็ดสีเขียวหรือสีฟ้าจำนวน 2 เม็ด

สัญลักษณ์ของตราที่ประทับบนเม็ดยาบ้าในยุคแรกจะเป็นสัญลักษณ์รูปหัวม้าประทับอยู่บนด้านหนึ่งของเม็ดยา และสัญลักษณ์ตัวอักษร LONDON ประทับอยู่บนอีกด้านหนึ่งของเม็ดยา โดยเม็ดยาในยุคดังกล่าวจะมีสีขาว ต่อมาเมื่อยาบ้าเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นผู้ผลิตต่างหาสัญลักษณ์มาประทับบนเม็ดยาเพื่อเป็นการโฆษณาหรือบอกให้ผู้เสพรู้ถึงที่มาของแหล่งผลิต หรือเป็นการแสดงให้เห็นถึง Brand ของสินค้านั่นเอง สัญลักษณ์ที่ประทับบนเม็ดยาบ้าที่พบบ่อยได้แก่ WY TG 99 888 พ เป็นต้น แต่ Brand ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดได้แก่ WY ผลิตโดยกลุ่มว่าแดงซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่า จนต่อมาผู้ผลิตรายอื่นๆจึงหันมาใช้สัญลักษณ์ WY เลียนแบบยาบ้าของกลุ่มว่าแดง ปัจจุบันในประเทศไทยจึงพบยาบ้าที่ประทับสัญลักษณ์ WY เป็นส่วนใหญ่ ผู้เสพจะสังเกตความแตกต่างของคุณภาพในเม็ดยาบ้าได้จากลักษณะของตัวอักษร WY เช่น เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวพิมพ์เล็ก หรือความตื้นลึกของตัวอักษร

ยาบ้าที่เป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพและเป็นที่นิยมของผู้เสพมากที่สุดในประเทศไทยปัจจุบันมีอยู่ 2 Brandด้วยกัน Brandแรกเม็ดยามีสีออกส้มหรือส้มแดง ประทับสัญลักษณ์ WY เป็นตัวพิมพ์ใหญ่แต่ตัวอักษรมีขนาดเล็กและมีวงกลมเป็นแอ่งลึกล้อมรอบตัวอักษร เมื่อผลิตออกมาแล้วตรงสัญลักษณ์ที่ประทับมองโดยรวมจะมีลักษณะคล้ายฝ่าเท้าเสือ จึงเรียกกันว่ารุ่นไทเกอร์ (Tiger) หรือเสือ แต่ผู้เสพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมองเห็นสัญลักษณ์ดังกล่าวคล้ายรอยเท้าหมามากกว่า จึงเรียกกันว่ารุ่นหมาเหี้ยบ และมีผู้เสพในหลายพื้นที่ที่มองลักษณะของวงกลมรอบตัวอักษรเป็นแอ่งลึกจึงเรียกว่ารุ่นอินุ้ม หรืออินุบ อีกBrandหนึ่งมีสองสี คือ สีแดงและสีชมพูแดง ประทับสัญลักษณ์ wy เป็นตัวพิมพ์เล็กแต่ตัวอักษรมีขนาดใหญ่ เมื่อผลิตออกมาแล้วตัวอักษร y บนเม็ดยามองคล้ายกับกับเลขหนึ่งจึงเรียกกันว่ารุ่นวายวัน (y-one)

1.3 ลักษณะทางเคมี

ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีนเป็นสารเสพติดสังเคราะห์ที่มีชื่อทางเคมีว่า N-methyl-1-phenylpropan-2-amine มีสูตรทางเคมี C₁₀ H₁₅ N น้ำหนักโมเลกุล 149.2337 กรัม/โมล เป็นสารกระตุ้นในกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants:ATS)

ยาบ้าในประเทศไทยใช้สารเคมีที่เป็นส่วนผสมหลักอยู่หลายชนิด ได้แก่

- 1.แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate)
- 2.เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine)
- 3.เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Methamphetamine Hydrochloride)

4.คาเฟอีน (Caffeine)

5.อีพรีดีน (Ephedrine)

ในยุคแรกยาบ้าจะใช้แอมเฟตามีนซัลเฟตเป็นส่วนผสมหลัก ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นเมทแอมเฟตามีนซึ่งมีคุณภาพดีกว่า จนถึงปัจจุบันจึงใช้เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ซึ่งมีจุดหลอมเหลวต่ำทำให้ง่ายต่อการเสพด้วยวิธีการสูบหรือสูดควัน (smoke)

ยาบ้าในประเทศไทยที่พบในปัจจุบันเกือบทั้งหมดมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์เป็นส่วนผสมหลัก นอกจากนี้ยังพบว่ามีการผลิตจากบางแหล่งที่ใช้เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ผสมกับคาเฟอีนหรืออีพรีดีนเพื่อเพิ่มคุณภาพด้านการเสพติดให้กับผู้เสพ

1.4 ลักษณะการบรรจุเพื่อการจำหน่าย

การบรรจุยาบ้าเพื่อการจำหน่ายแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ การบรรจุเพื่อการค้าส่ง และการบรรจุเพื่อการค้าปลีก

การบรรจุยาบ้าเพื่อการค้าส่งจะบรรจุใส่ถุงถุงพลาสติกแบบปิดกันอากาศ (flip-top) สีฟ้าหรือสีน้ำเงิน ใน 1 ถุงจะมียาบ้าบรรจุอยู่จำนวน 202-204 เม็ด แบ่งเป็นเม็ดสีส้มหรือสีแดงจำนวน 200-202 เม็ด และเม็ดสีเขียวหรือสีฟ้าจำนวน 2 เม็ด เรียกยาบ้าจำนวน 1 ถุงว่า “คอก” ตามคำเรียกของยาบ้าเดิมว่ายาบ้า มีความหมายเป็นที่รู้โดยทั่วกันว่าม้า 1 คอกจะมีประมาณ 200 ตัว

ผู้ผลิตจะบรรจุยาบ้าจำนวน 10 ถุงรวมกันก่อนห่อหุ้มด้วยกระดาษสาหรือกระดาษที่ทำจากไม้สาอย่างหนาเพื่อเป็นการดูดซับความชื้นและป้องกันกลิ่นยาบ้าแล้วจึงบรรจุใส่ถุงพลาสติกอย่างหนาอีกชั้นหนึ่ง โดยบนกระดาษสาจะมีหมึกประทับแสดงเครื่องหมายทางการค้าของแหล่งผลิต เช่น 888 999 หรือเป็นภาษาจีน ซึ่งในปัจจุบันเครื่องหมาย 999 และภาษาจีนสีแดงได้รับความนิยมมากที่สุด ยาบ้าจำนวน 10 ถุงที่ได้รับการบรรจุรวมกันแล้วนี้เรียกว่า “ลูก” ใน 1 ลูกจะมียาบ้าจำนวน 10 ถุงหรือประมาณ 2,000 เม็ด

ยาบ้าจำนวน 5 ลูกจะถูกนำมามัดรวมกันเพื่อความสะดวกต่อการขนย้าย แล้วพันด้วยแผ่นเทปกาวขนาดใหญ่สีน้ำตาลจนแน่น เรียกว่า “มัด” ในการขนส่งยาบ้าข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้านส่วนใหญ่จะบรรจุใส่กระเป๋าหรือเป้สะพายหลังเพื่อให้สะดวกต่อการแบกหาม โดยในกระเป๋า 1 ใบจะบรรจุยาบ้าจำนวน 10 มัดหรือ 50 ลูก เรียกยาบ้าจำนวน 50 ลูกหรือ 10 มัดนี้ว่า “เป้” หรือ “กระเป๋า” ตามลักษณะของสิ่งที่ใช้บรรจุ

การบรรจุยาบ้าเพื่อการขายปลีก ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นการบรรจุใส่หลอดกาแฟพลาสติก ยาบ้า 1 เม็ดเมื่อวางลงบนพื้นจะมีขนาดเท่ากับพื้นที่ว่างเปล่าในหลอดกาแฟพอดี พ่อค้ายาบ้าจะบรรจุยาบ้าจำนวน 10 เม็ดใส่ในหลอดกาแฟก่อนใช้ไฟลนเชื่อมปิดหัวและท้ายเพื่อกัน

อากาศ เรียกว่าจำนวน 10 เม็ดที่บรรจุอยู่ในหลอดกาแฟนี้ว่า “แถว” โดยยาบ้าจำนวน 100 เม็ด หรือ 10 แถวจะเรียกว่า “ครึ่งคอกหรือครึ่งถุง”

ยาบ้าที่บรรจุเป็นแถวจะถูกจำหน่ายให้พ่อค้าปลีกรายย่อยหรือเด็กเดินยาก่อนจะนำไปจำหน่ายให้กับผู้เสพอีกทอดหนึ่ง การบรรจุยาบ้าเพื่อจำหน่ายให้กับผู้เสพนั้นจะบรรจุใส่ในหลอดกาแฟพลาสติกเช่นเดียวกัน แต่จำนวนของยาบ้าในหลอดจะไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความต้องการซื้อของผู้เสพ ที่พบส่วนใหญ่จะบรรจุเพียง 1 เม็ดเพื่อความสะดวกในการซุกซ่อนตามส่วนต่างๆของร่างกาย

1.5 รูปแบบการเสพ

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบวิธีการเสพยาบ้าในประเทศไทยมีอยู่ 3 วิธี ได้แก่

วิธีที่ 1 การกินหรือกลืน เป็นวิธีการเสพยาบ้าแบบดั้งเดิมของผู้ใช้ยาบ้าในยุคต้น ผู้ใช้ยาบ้าด้วยวิธีนี้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานและโซเฟอร์ขับรถรับจ้างระยะทางไกล โดยการเสพด้วยวิธีการกินนี้ยังรูปแบบในการกินที่แตกต่างกัน คือ กินเม็ดยาบ้าโดยตรงเหมือนกับกินยาเม็ดโดยทั่วไป และใช้ยาบ้าผสมกับเครื่องดื่มชูกำลังโดยใส่เม็ดยาบ้าลงไปละลายในขวดเครื่องดื่มก่อนจะค่อยๆจิบ การใช้ยาบ้าผสมในเครื่องดื่มนี้มีการเรียกอย่างเป็นทางการเป็นที่รู้จักกันในหมู่มกนเสพยาบ้าว่า “ดอง”

ภาพที่ 2.1 แสดงกระบวนการดูดซึมยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการกินหรือกลืน

จากภาพประกอบด้านบน จะเห็นได้ว่าการเสพยาบ้าด้วยวิธีกินหรือกลืนจะทำให้ยาบ้าออกฤทธิ์ได้ช้า เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายหลายกระบวนการก่อนจะเข้าสู่สมองและออกฤทธิ์ อีกทั้งสารสำคัญส่วนหนึ่งยังถูกทำลายที่ตับทำให้ออกฤทธิ์ได้ไม่เต็มที่ วิธีนี้จึงไม่เป็นที่นิยมมากนัก

วิธีที่ 2 การฉีดเข้าเส้นเลือดดำ เป็นวิธีการของกลุ่มผู้เสพเฮโรอินหรือผงขาวเดิม รวมถึงผู้ที่มีอาการทางจิตประสาทหรือมีบุคลิกภาพแปรปรวน วิธีนี้เรียกอย่างเป็นทางการเป็นที่รู้จักกันในหมู่มกนเสพว่า “ยิง”

ภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการดูดซึมยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการฉีด

จากภาพประกอบด้านบน จะเห็นได้ว่าการเสพยาบ้าด้วยวิธีฉีดจะทำให้ยาบ้าออกฤทธิ์ได้เร็ว กล่าวได้ว่าสามารถออกฤทธิ์เป็นวินาที โดยผู้เสพยาบ้าจะฉีดให้ละเอียดก่อนละลายน้ำในช้อน หลังจากนั้นจึงให้ความร้อนเพื่อให้สารละลายยาบ้าเข้มข้นยิ่งขึ้น แล้วจึงใช้เข็มฉีดยาคูดสารละลายยาบ้าฉีดเข้าเส้นเลือดดำ กระบวนการซึมซับยาบ้าเข้าสู่ร่างกายจึงมีขั้นตอนน้อย แต่วิธีนี้ก็ไม่น่าเป็นที่นิยมเนื่องจากเกรงการติดเชื้อจากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน

วิธีที่ 3 การสูบหรือสูดควันจากการเผายาบ้าในกระดาษฟอล์ยตะกั่ว โดยการใช้กระดาษม้วนเป็นหลอดเพื่อสูบควันหรือไอระเหยจากการเผายาบ้า ผู้เสพยาจะได้สัมผัสกับกลิ่นหอมของยาบ้าซึ่งถูกเผา ได้ยินเสียงฉี่ของยาบ้าขณะถูกเผา ได้เห็นควันลอยขึ้นมาจากกระดาษฟอล์ยซึ่งมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการที่รู้จักกันว่า “เรือ” แล้วใช้หลอดไล่ตามสูดควันซึ่งลอยขึ้นมา เรียกกริยาการสูดควันนี้ว่า “จับควัน” หรือ “จับม่า” หรือ “จับมังกร” จากความรู้สึกที่ได้รับจากการเสพแบบสูดควันนี้จึงทำให้เป็นที่นิยมมากที่สุดในกลุ่มผู้เสพยาบ้า โดยถ้าเป็นการสูดควันโดยตรงจากเรือตะกั่วจะให้ความรู้สึกเข้มข้น แน่แน่น และขมในลำคอ จึงเรียกการเสพแบบนี้ว่า “คอบบร้า” นอกจากนี้ยังมีการสูดควันที่ผ่านการกรองด้วยน้ำในลักษณะเดียวกันกับการสูบกัญชาจากบ้องซึ่งจะให้ความรู้สึกนุ่ม เเบา และหอมลิ้นๆ ในลำคอ จึงเรียกการเสพแบบนี้ว่า “ผ่านน้ำ”

ภาพที่ 2.3 แสดงกระบวนการดูดซึมยาบ้าเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีการสูบ

จากภาพประกอบด้านบน จะเห็นได้ว่าการเสพยาบ้าด้วยวิธีสูบหรือสูดควันจะทำให้ยาบ้าออกฤทธิ์ได้เร็วมากเป็นวินาที เนื่องจากมีกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายน้อยขั้นตอน จึงทำให้มีผู้นิยมเสพด้วยวิธีนี้มากที่สุด กล่าวได้ว่าเกือบหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ของผู้เสพยาบ้าใช้วิธีการเสพแบบสูบหรือสูดควัน

1.6 การออกฤทธิ์

1.การออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ยาบ้าจะกระตุ้นประสาทส่วนกลางให้เกิดความตื่นตัว ตีตก รุม่านตาขยาย สายตาพร่ามัว นอนไม่หลับ รื่นเริง อารมณ์ดี มีความสุข ครื้นใจ ครึกครื้น

2.การออกฤทธิ์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้การเต้นของหัวใจเร็วกว่าปกติ อัตราการหายใจสูง ความดันโลหิตสูงขึ้น อุณหภูมิของร่างกายขึ้นสูงกว่าปกติ ปวดศีรษะอย่างรุนแรง

3.การออกฤทธิ์ต่อระบบอาหาร ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้น้ำลายแห้ง ปากแห้ง การรับรสอาหารผิดปกติ เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย

4.การออกฤทธิ์ต่อระบบสืบพันธุ์ ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้เกิดความต้องการทางเพศสูงขึ้น มีอารมณ์ทางเพศรุนแรง อวัยวะเพศชายอ่อนตัว มีอารมณ์ทางเพศแต่ไม่สามารถประกอบกิจกรรมทางเพศได้ตามปกติ บีสสาวะบ่อยและมีสีเหลืองจนถึงสีส้ม

การใช้ยาบ้าติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม มีความก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง มีอาการอยู่ไม่สุข พุดมาก มือและเท้าสั่น หัวแม่เท้าต้องขยับอยู่ตลอดเวลา และถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่หยุดจะมีอาการหวาดระแวง เกิดภาพหลอน ประสาทหูได้ยินเสียงผิดปกติ เกิดความกลัว กังวล และในบางรายมีอาการซึมเศร้าอย่างหนักจนมีแนวโน้มในการทำลายตนเอง

นอกจากนี้การเสพยาบ้ายังส่งผลกระทบต่อร่างกาย คือ ไม่กินไม่นอน น้ำหนักลด ร่างกายเสื่อมโทรม ไปจนถึงกดภูมิคุ้มกันของร่างกาย ปวดศีรษะ ไตอักเสบ ปอดอักเสบ หลอดลมอักเสบ เชื้อบวมอักเสบ

อาการเสพติดของยาบ้าจะมีการแสดงออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. Craving หรืออาการอยากยา เกิดจากสารเสพติดเข้าไปกระตุ้นสมองและทำให้สมองเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อใช้ยาเป็นเวลานาน สร้างความพึงพอใจต่อการใช้ยา เมื่อไม่ได้เสพจะเกิดอาการอยากเสพจนต้องพยายามเสพให้ได้

2. อาการขาดยา เมื่อไม่ได้เสพจะมีอาการปวดหลัง กล้ามเนื้ออ่อนเพลีย ง่วงนอน สามารถนอนหลับได้เป็นเวลานานมากกว่า 2-3 วัน หิวอาหารตลอดเวลา อารมณ์ร้าย โมโหฉุนเฉียวง่าย ถ้าหยุดเสพไประยะหนึ่งอาการขาดยาจะหายไปเองโดยไม่จำเป็นต้องบำบัด

ส่วนอาการทางพฤติกรรม ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบซ้ำๆต่อเนื่อง ที่พบมากจะเกิดตามบริเวณศีรษะ แขน ขา มือ เท้า โดยเฉพาะการส่ายหัวและการกระดิกเท้าหรือนิ้วเท้า

กัลยาณี ปุณชันธุ์ (2555, น. 56) ยาบ้ามีสารพิษที่ทำลายสมองและทำลายปลายประสาท ทำให้แขนงประสาทสั้นลงจนในที่สุดจะทำลายเซลล์ประสาททั้งเซลล์ ทำให้ผู้เสพมีอาการผิดปกติที่สมอง สูญเสียความสามารถในการจำ การคิด การตัดสินใจ และจินตนาการ ในที่สุดจะเริ่มมีอาการทางจิต หูแว่ว ประสาทหลอน อาการที่พบได้บ่อยได้แก่ หลงผิด หวาดระแวง คิดว่าจะมีคนมาฆ่าหรือทำร้ายตนเอง ประสาทหลอน ได้ยินเสียงพูดคุยหรือสั่งการให้ทำสิ่งต่างๆ ความคิดสับสน พุดจาไม่รู้เรื่อง อยู่ไม่สุข โดยความรุนแรงจะแตกต่างกันตามความถี่และปริมาณในการเสพ เมื่อแรกเสพยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะรู้สึกอ่อนเพลีย ประสาทล้า การตัดสินใจช้า ซึ่งอาการเหล่านี้เป็นเหตุให้เกิด

อุบัติเหตุร้ายแรง และถ้าใช้ยาบ้าเป็นระยะเวลาานานจะทำให้สมองเสื่อม เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง จนถึงเสียชีวิตและเป็นบ้า

1.7 อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

กลุ่มการค้ายาบ้า สามารถแยกออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1.กลุ่มจัดหาเคมีภัณฑ์ เป็นกลุ่มที่จัดหาสารเคมีและอุปกรณ์การผลิตให้กับกลุ่มผู้ผลิตยาบ้า ทั้งนี้บางกลุ่มก็มีขีดความสามารถจัดหาได้ทั้งสารเคมีและอุปกรณ์ต่างๆ บางกลุ่มก็จัดหาได้เฉพาะสารเคมีหรืออุปกรณ์การผลิตเพียงอย่างเดียว สารเคมีที่จัดหาให้กลุ่มผู้ผลิตได้แก่ Ephedrine , Hydrochloride และสารทำปฏิกิริยาเช่น Thionyl Hydrochloride , Chloroform , Acetone , Alcohol , Caffeine , Acacia เป็นต้น โดยกลุ่มจัดหาเคมีภัณฑ์นี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มผู้ผลิต แต่จะดำเนินการแค่สนับสนุน ไม่เข้าไปผลิตโดยตรง

2.กลุ่มผู้ผลิตยาบ้า แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 กลุ่มผู้ผลิตหัวเชื้อยาบ้า ในอดีตการผลิตยาบ้าจะสั่งซื้อหัวเชื้อ (Methamphetamine Hydrochloride) ที่มีความเข้มข้นสูงจากประเทศไต้หวันและฮ่องกง จนหลังปี พ.ศ.2518 แล้วจึงได้มีการนำนักเคมีชาวไต้หวันและฮ่องกงเข้ามาผลิตหัวเชื้อในประเทศไทย โดยวัตถุประสงค์ต่างๆสามารถหาซื้อได้ในไทย ประมาณปีพ.ศ.2540 จึงพบว่ามีการผลิตหัวเชื้อโดยคนไทย แต่ยังคงอยู่ในวงจำกัดเพียงไม่กี่กลุ่ม ทำให้ราคาหัวเชื้อยาบ้าสูงขึ้นกว่าเดิม

2.2 กลุ่มผู้ผลิตอัดเม็ด ปัจจุบันกลุ่มนี้มีจำนวนมากขึ้นเนื่องจากยาบ้ากลายเป็นยาเสพติดที่สามารถสร้างผลกำไรได้อย่างมหาศาลรวดเร็วกว่ายาเสพติดชนิดอื่น รวมถึงอุปกรณ์ในการผลิตสามารถหาซื้อได้ไม่ยากและส่วนใหญ่เป็นสิ่งของที่ไม่มีใครคาดหมาย ด้วยเหตุนี้การผลิตยาบ้าจึงขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

อดิศร์ งามจิตสุขศรี (2553, น. 28 อ้างถึงใน กัลยาณี ปุณจันทร์) พบว่าประเทศไทยยังคงมีการลักลอบผลิตยาบ้ากันอย่างต่อเนื่องและในปริมาณที่มาก นอกจากสารเคมีตั้งต้นในการผลิตแล้วอุปกรณ์การผลิตก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีการตรวจยึดได้ขณะที่มีการพยายามลักลอบส่งออกไปยังแหล่งผลิตนอกประเทศ โดยไทยถูกใช้เป็นทางผ่านในการลักลอบส่งอุปกรณ์ในการผลิต เนื่องจากมีระบบการขนส่งที่ดี ส่วนแหล่งผลิตยาบ้าอัดเม็ดแบบครัวเรือน (Kitchen Lab) มีแนวโน้มกระจายตัวทั่วประเทศ ผู้ผลิตนำยาบ้ามาอัดเป็นผงแล้วผสมสารต่างๆก่อนอัดเม็ดใหม่เพื่อให้ได้ปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น

3.กลุ่มผู้ค้ายาบ้า กลุ่มนี้บางส่วนจะเป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มผู้ผลิต และบางส่วนเป็นผู้ค้าที่แยกต่างหากจากผู้ผลิต การค้ายาบ้าในปัจจุบันจะมีวิธีการที่ซับซ้อน โดยผ่านตัวกลางหรือนายหน้าหลายชั้นตอน ทำให้ราคาขายปลีกของยาบ้าสูงถึงเม็ดละ 200-300 บาท

3.1 ข่ายการค้าของชนกลุ่มน้อยที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มขุนล่าและกลุ่มวัวแดง ทั้งสองกลุ่มเป็นขบวนการที่มีพฤติกรรมการค้ายาเสพติดครบวงจรตั้งแต่การผลิตจนถึงจำหน่าย มีเครือข่ายเชื่อมโยงตั้งแต่ชายแดนไทย-พม่าไปจนถึงต่างประเทศ มีการทำงานที่ยากแก่การเข้าถึง บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับหรือติดต่อซื้อขายส่วนใหญ่จะเป็นคนเชื้อสายจีนหรือลูกครึ่งไทย-จีน

3.2 กลุ่มการค้าอิสระ เป็นกลุ่มการค้าที่ไม่ได้อยู่ในเครือข่ายของกลุ่มการค้าใหญ่ หากแต่จะเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลประมาณ 5-20 คนเพื่อค้ายาบ้าตามฐานะทางเศรษฐกิจของตน กลุ่มบุคคลนี้โดยส่วนใหญ่ยังเป็นลูกครึ่งไทย-จีน ลักษณะการทำงานไม่ซับซ้อน ในระยะหลังพบกลุ่มชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่หลบหนีเข้าสู่ประเทศไทยโดยผิดกฎหมายตามแนวชายแดนภาคเหนือเข้ามาอาศัยประเทศไทยเป็นแหล่งสร้างเครือข่ายและขยายเครือข่ายค้ายาบ้าให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3.3 กลุ่มการค้าชาวแอฟริกัน โดยเฉพาะชาวไนจีเรียได้เข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการลักลอบส่งยาเสพติดไปยังประเทศต่างๆทั้งในยุโรปและเอเชีย กลุ่มนี้จะทำการค้ายาเสพติดทุกประเภท

สุจิต ถิ่นซ้าย (2542 อ้างถึงในกัลยาณี ภูณจันทร์, น. 25) ได้ทำการศึกษาเรื่องการลักลอบค้ายาเสพติดในประเทศไทย พบว่า การลักลอบค้ายาเสพติดสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแบบ Narcotics Model กล่าวคือ ความต้องการพื้นฐานของพฤติกรรม (need) เป็นทางเลือกพื้นฐานของการปรับตัว (adaptation) ความสัมพันธ์เป็นประโยชน์ต่างตอบแทน (reciprocity) ความลับเป็นเกราะกำบังตน (clandestine) โอกาสเป็นตัวตัดสินใจ (opportunity) เล่ห์เหลี่ยมเป็นอุปนิสัยของนักค้า (trait) ความรุนแรงเป็นปฏิกริยาโต้ตอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (interaction) สภาพแวดล้อมเป็นกลไกการควบคุม (containment) และการปราบปรามเป็นแรงเหวี่ยงของการลักลอบค้ายาเสพติด (suppression) ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการค้ายาเสพติดในประเทศไทย ได้แก่ แหล่งผลิตยาเสพติด แหล่งนักค้ายาเสพติด แหล่งจำหน่ายยาเสพติด แหล่งเงินทุน และแหล่งคมนาคม เป็นต้น

1.8 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แบ่งยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษร้ายแรง ได้แก่ ยาบ้า เฮโรอีน

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ได้แก่ ผีน

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยา

ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษอื่นๆ เช่น กัญชา

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทที่ 1 ไว้ดังนี้

1. ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกยาเสพติดประเภทที่ 1 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 – 5,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดเป็นไปเพื่อจำหน่ายต้องระวางโทษประหารชีวิต

ถ้าการกระทำผิดเป็นการผลิตโดยการบรรจุ หรือรวมบรรจุ และมีปริมาณสารบริสุทธิ์หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 80,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดเป็นไปเพื่อจำหน่ายต้องระวางโทษตั้งแต่ 4 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 400,000 – 5,000,000 บาท

2. ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 โดยไม่ได้รับอนุญาตและมีปริมาณสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 15 ปี หรือปรับตั้งแต่ 80,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ายาเสพติดให้โทษมีปริมาณสารบริสุทธิ์ตั้งแต่ปริมาณที่กำหนดแต่ไม่เกิน 20 กรัม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 400,000 – 5,000,000 บาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษมีปริมาณสารบริสุทธิ์เกิน 20 กรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 – 5,000,000 บาท หรือประหารชีวิต

3. ผู้ใดมียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีปริมาณสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 – 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชาติ อัจเจริญ (2542) ศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการค้ายาเสพติดจากผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง พบว่า กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่เป็นผู้มีความรู้ มีงานทำเป็นหลักแหล่ง กลุ่มนี้จะทั้งผลิตและขายยาเสพติด โดยจะมีสถานที่สำหรับเก็บยาเสพติดไว้โดยเฉพาะและจะขายให้กับลูกค้าขาประจำเท่านั้น ส่วนผู้ค้ารายย่อยเป็นกลุ่มประชากรที่มีจำนวนมากที่สุด มีความรู้ต่ำ ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง จะรับยาเสพติดมาจากผู้ค้ารายใหญ่แล้วนำมาบรรจุก่อนจำหน่ายให้กับผู้เสพ ในขณะที่ผู้ค้ารายย่อยจะมีภูมิหลังทางสังคมคล้ายกับผู้ค้ารายย่อย มี

หน้าที่ขนยาเสพติดจากผู้ค้ารายใหญ่ไปส่งแก่ลูกค้าทั่วไป ส่วนแนวทางในการป้องกันและปราบปราม ได้แก่ การเน้นการปราบปรามโดยเฉพาะเขตชุมชนแออัดซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติดที่สำคัญ นอกจากนี้ควรส่งเสริมระบบการศึกษาตลอดจนเน้นให้ประชาชนมีอาชีพพอเลี้ยงตัว เพิ่มบทลงโทษให้หนักขึ้นกว่าเดิม ดำเนินการปราบปรามอย่างเข้มงวด เด็ดขาด จริงจัง เพื่อมิให้เป็นแบบอย่างแก่คนทั่วไป

นิรนาท แสนสา (2543) ศึกษาถึงกระบวนการเข้าสู่การใช้จ่ายของนักเรียนวัยรุ่นน โดยศึกษาตั้งแต่การใช้จ่ายครั้งแรก การใช้จ่ายเป็นครั้งคราว และการเข้าสู่การใช้จ่ายเป็นประจำ รวมทั้งทำความเข้าใจถึงการดำรงอยู่ในสถานภาพการเป็นผู้ใช้และการเลิกใช้จ่ายในแต่ละขั้นตอน พบว่า กระบวนการเข้าสู่การใช้จ่ายของนักเรียนวัยรุ่นนสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ การใช้จ่ายเป็นครั้งแรก การใช้จ่ายเป็นครั้งคราว และการใช้จ่ายเป็นประจำ โดยบริบทเงื่อนไขที่ทำให้นักเรียนวัยรุ่นนเข้าสู่การใช้จ่ายครั้งแรกประกอบด้วย การขาดเอกภาพในการถ่ายทอดและการบังคับใช้ระเบียบบรรทัดฐานทางสังคมว่าด้วยเรื่องยาบ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความบกพร่องของเงื่อนไขทางสังคมใกล้ตัวนักเรียนวัยรุ่นนที่เป็นเงื่อนไขเอื้อต่อการเข้าไปใช้ในครั้งแรก ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ชุมชนใกล้บ้าน ตลอดจนการแพร่ระบาดของยาบ้า รูปแบบการใช้จ่ายครั้งแรกมี 4 รูปแบบ คือ การใช้จ่ายโดยไม่ใคร่ครวญไตร่ตรอง การใคร่ครวญต่อรองค้ำต่อการเสี้ยมจูงจึงเริ่มใช้จ่ายครั้งแรก ใคร่ครวญไตร่ตรองชะลอการให้ออกไปจนเริ่มแน่ใจจึงใช้จ่ายครั้งแรก และเริ่มใช้จ่ายครั้งแรกเพื่อแก้ปัญหา บริบทเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเข้าไปใช้จ่ายเป็นครั้งคราวได้แก่ การขาดเอกภาพในการควบคุมทางสังคม ความบกพร่องของบทบาทหน้าที่ครอบครัวและโรงเรียนในการเฝ้าระวังต่อการเป็นผู้ใช้จ่ายของนักเรียนวัยรุ่นน รูปแบบกระบวนการเข้าสู่การใช้จ่ายแบบเป็นบางครั้งมี 4 รูปแบบ คือ ดิจใจรสาขาดีใหม่ใช้จ่ายต่อไปโดยไม่พิจารณาต่อรอง ดิจยาทางใจใช้จ่ายต่อไปหลังจากได้พิจารณาต่อรอง และความต้องการพึ่งพายาบ้าเพื่อแก้ไขปัญหาคือต่อไป ความพยายามเลิกใช้จ่ายจากการใช้แบบเป็นบางครั้งเกิดจากความเข้มแข็งของมาตรการควบคุมทางสังคมและความสามารถปลุกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของนักเรียนวัยรุ่นน บริบทเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเข้าไปใช้จ่ายแบบเป็นประจำเกิดจากความบกพร่องของการกระทำหน้าที่ของสังคมใกล้ตัวนักเรียนวัยรุ่นนที่ขาดความเอาใจจริงเอาใจ และต่อเนื่องต่อการป้องปรามและการบำบัดดูแลรักษาการใช้จ่าย รูปแบบการเข้าสู่การใช้จ่ายแบบเป็นประจำมี 2 รูปแบบ คือ เคยถูกจับได้จึงดำรงตนเป็นผู้ใช้จ่ายต่อไปอย่างยอมรับว่าเป็นผู้เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม และยังไม่ถูกจับจึงหากวิธีหลบหลีกให้ปลอดภัยแล้วจึงลงมือใช้ต่อไป ความพยายามเลิกใช้จ่ายจากการเป็นผู้ใช้จ่ายแบบเป็นประจำเกิดจากเงื่อนไขการควบคุม

ทางสังคมที่เข้มงวดและสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดของนักเรียนวัยรุ่นให้มีสำนึกต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมและมีความรับผิดชอบในตนเอง

น้ำอ้อย เจริญสุข (2550) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิงรำลึก จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติด 4 ประเภท ได้แก่ บุหรี่ ยาบ้า สุรา และสารระเหย เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องยาเสพติดก่อนและหลังปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติดที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 91.66/90.58 ความรู้เรื่องยาเสพติดของนักเรียนหลังปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่าก่อนปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ชัยรัตน์ เงินงาม (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความคิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่าน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความคิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความคิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่านเป็นอันดับแรกได้แก่ การไม่ได้คิดไตร่ตรองให้รอบคอบ รองลงมาคือ ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ และมีฐานะยากจน ส่วนแนวทางในการป้องกันการกระทำความคิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในอันดับแรกได้แก่ บิดามารดาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกหลาน รองลงมาคือ บิดามารดาต้องดูแลเอาใจใส่บุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ และชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการให้กับเด็กและเยาวชน ส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความคิดในคดียาเสพติด ได้แก่ การตรวจสอบคนในครอบครัวว่ามีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่ หากตรวจพบให้เร่งแก้ไข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังไม่กระทำผิดเสียเอง และควรมีการปราบปรามแหล่งที่กระทำความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

สรารุช เรืองบุตร (2553) ศึกษาวิจัยการเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด : กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีนหรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า รวมถึงศึกษาอิทธิพล แรงจูงใจ หรือปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้ายาบ้า โดยทำการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นนักโทษเด็ดขาดคดีจำหน่ายยาบ้าซึ่งอยู่ระหว่างการควบคุมตัวในเรือนจำกลางอุบลราชธานี จำนวน 6 คน พบว่า ก่อนเข้าสู่อาชีพค้ายาบ้ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพอยู่แล้ว โดย 3 ใน 6 รายมีภาระหนี้สินจากการ

ประกอบธุรกิจ ส่วนปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 รายเข้าสู่อาชีพค้ายาบ้า ได้แก่ ความกดดันจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ค่านิยมส่วนบุคคล และการเลียนแบบวัฒนธรรมความร่ำรวยจากการศึกษาพบปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเพิ่มคือการถูกชักชวนจากเพื่อนผู้ใกล้ชิด โดยงานวิจัยมีข้อเสนอแนะให้ทบทวนเพิ่มความเข้มงวดกฎหมายเกี่ยวกับยาบ้า จัดกำลังพลและงบประมาณให้เพียงพอและทั่วถึงทุกส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามปัญหายาบ้า และควรมีมาตรการในการปกป้องคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจ

ศรารุช บุญญานุสนธิ์ (2556) ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาบ้าซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาบ้าซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจในครัวเรือน โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การติดยาบ้า มีความอ่อนแอภายในจิตใจ การที่ถูกลงโทษครั้งแรกไม่หนัก เป็นวิธีที่หาเงินได้ง่ายและผลตอบแทนสูง ต้องการหาเงินไปซื้อยาบ้ามาเสพ ไม่กลัวคุก ความต้องการรวดเร็ว อยากมีบ้านมีรถ และขาดการช่วยเหลือจากครอบครัว ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ การถูกสังคมตีตราว่าเป็นคนขี้คุก ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ การกลับเข้าไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆที่เต็มไปด้วยยาบ้า ทำให้โอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้ามีอยู่สูง และปัจจัยด้านเศรษฐกิจในครัวเรือน ได้แก่ การมีหนี้สิน ความรับผิดชอบที่ต้องดูแลครอบครัว ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ การจัดทำโครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดกับประชาชนอย่างทั่วถึง จัดทำโครงการให้ความรู้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้ต้องขัง สนับสนุนทุนในการประกอบอาชีพสำหรับผู้พ้นโทษ และปรับแก้ข้อกฎหมายยาเสพติดให้เด็ดขาด

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นเรื่องที่มีการศึกษากันในหลายสาขาวิชา เช่น สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ การศึกษา และจิตวิทยาสังคมฯลฯ ในบรรดาสาขาวิชาเหล่านี้ นักจิตวิทยา สังคมนับว่าเป็นผู้ที่สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทัศนคติขึ้นมามากที่สุด ทั้งการสร้างทฤษฎี การหารูปแบบวิธีวัด การทำวิจัย การทำการทดลอง เราจะสามารถพบเรื่องราวของทัศนคติอยู่ในตำราทางจิตวิทยาสังคมที่เขียนโดยนักจิตวิทยาอยู่ประมาณหนึ่งถึงสามบทในตำราแต่ละเล่ม แม้ในตำราจิตวิทยาทั่วไปก็พบบทหรือหัวข้อเกี่ยวกับทัศนคติอยู่เสมอ จนกล่าวได้ว่าองค์ความรู้ในเรื่องทัศนคติส่วนใหญ่จะเป็นผลงานของนักจิตวิทยาสังคมที่เป็นนักจิตวิทยา ถึงกับมีการนิยามว่าจิตวิทยาสังคม

เป็นสาขาวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของทัศนคติโดยเฉพาะ (Thomas and Znaniecke, 1982 อ้างถึงใน ธีระพร อูวรรณ โณ)

2.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (นักวิชาการบางท่านอาจใช้คำว่า “เจตคติ” ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน) หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า attitude แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม ท่าที (ราชบัณฑิตยสถาน, 2524 ก, น. 33)

ธีระพร อูวรรณ โณ (2523) ได้แบ่งนิยามของคำว่าทัศนคติออกเป็น 3 กลุ่มตามจำนวนองค์ประกอบของทัศนคติที่แต่ละกลุ่มใช้คือ สาม สอง หรือหนึ่งองค์ประกอบ

1. ทัศนคติมี 1 องค์ประกอบ

นักจิตวิทยาที่มีแนวคิดในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความเห็นอย่างชัดเจนว่าทัศนคติมีองค์ประกอบเพียงองค์ประกอบเดียว คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึก

เทอร์สโตน (Thurstone, 1959, น. 320) เห็นว่า ทัศนคติ หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกในทางสนับสนุนหรือต่อต้านที่หมายทางจิต โดยเทอร์สโตนเน้นความสำคัญด้านความเข้มของอารมณ์และความรู้สึกทางบวกหรือลบในทางสนับสนุนหรือต่อต้านที่หมายทางจิต

คิวีและฮัมเบอร์ (Dewey and Humber, 1966, น. 22) มีความเห็นว่า ทัศนคติเป็นการประเมินที่หมายบางอย่าง ความชอบ ไม่ชอบ อารมณ์ ความรู้สึก ความรุนแรง ความรัก ความไม่ไว้วางใจ ความกลัว แรงผลักดัน ความเศร้า โศก หรือความรู้สึกเป็นกลาง

ฮิลล์ (Hill, 1981, น. 374) ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง การประเมินที่หมายและควรหมายถึงการประเมินเท่านั้น

เบ็ม (Bem, 1970, น. 14) เห็นว่า ทัศนคติ หมายถึง ความชอบและความไม่ชอบเป็นการตั้งจุดและระคายเคืองต่อสถานการณ์ วัตถุ บุคคล กลุ่มคน หรือแง่มุมต่างๆของสภาพแวดล้อม รวมถึงความคิดนามธรรมและนโยบายทางสังคม

ออสกู๊ด และคณะ (Osgood, Suci and Tannenbaum, 1957, น. 189-191) มีความเห็นว่าทัศนคติ เป็นแนวโน้มในการประเมินของบุคคล การเข้าหา การหลีกเลี่ยง การสนับสนุนหรือการต่อต้านที่หมาย โดยออสกู๊ดเห็นว่าการประเมินเป็นหลักสำคัญของการวัดทัศนคติ มีคู่คำคุณศัพท์ที่สำคัญๆ ได้แก่ ดี-เลว ยุติธรรม-อยุติธรรม มีค่า-ไร้ค่า เป็นต้น ทัศนคติของบุคคลจึงเป็นการยืนบนความต่อเนื่องของสองขั้ว (bipolar continuum) โดยมีขั้วหนึ่งเป็นบวก และอีกขั้วหนึ่งเป็นลบ มีศูนย์เป็นจุดกลาง ความต่อเนื่องของสองขั้วนี้มีทั้งคุณสมบัติของทิศทางและความเข้ม ซึ่งแนวคิดนี้ได้กลายมาเป็นวิธีการสร้างมาตรวัดทัศนคติที่นิยมในภายหลัง

นักจิตวิทยาที่เป็นตัวแทนคนสำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่ ฟิชบายน์ และไอเซ็น (Fishbein and Ajzen, 1975) เห็นด้วยกับแนวทางการนิยามทั้งของเธอร์สตันและออสกูดที่ให้ทัศนคติมีองค์ประกอบเพียงด้านเดียว คือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยฟิชบายน์ได้เน้นการแยกทัศนคติออกจากความเชื่อ เจตนา และพฤติกรรม ดังนั้นทัศนคติของเขาจึงเป็นการประเมินว่าที่หมายดี-เลวอย่างไร บุคคลต่อต้านหรือสนับสนุนที่หมายอย่างไร ตามแนวคิดนี้ความเชื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ทัศนคติมีอิทธิพลต่อเจตนา และเจตนามีอิทธิพลหรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ส่วนพฤติกรรมก็มีอิทธิพลย้อนกลับต่อความเชื่อเช่นเดียวกัน

2. ทัศนคติมี 2 องค์ประกอบ

นักจิตวิทยาที่ให้นิยามทัศนคติในกลุ่มนี้ได้เห็นภาพชัดเจนที่สุด คือ โรเซนเบิร์ก ซึ่งระบุว่าทัศนคติมีสององค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก และองค์ประกอบด้านปัญญา โดยโรเซนเบิร์กให้ความหมายว่าองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก หมายถึง แบบแผนของความรู้สึกที่ถูกกระตุ้น โดยที่หมายของทัศนคติ และองค์ประกอบด้านปัญญา หมายถึง ความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับที่หมายของทัศนคติว่าส่งเสริมหรือขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมต่างๆ แนวคิดของโรเซนเบิร์กนี้จัดอยู่ในกลุ่มของทฤษฎีความสอดคล้องของปัญญา (Cognitive Consistency Theories)

แคทซ์ (Katz, 1960) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะใช้ในการประเมินสัญลักษณ์ที่หมายในทางดีหรือไม่ดี ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ โดยมีปัญญาหรือความเชื่อเป็นส่วนของการบรรยายที่หมายของทัศนคติและบรรยายความสัมพันธ์กับที่หมายอื่น

3. ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ

โรเซนเบิร์ก และ ฮอฟแลนด์ (Rosenberg and Hovland, 1960, น. 3) ให้นิยามทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าบางประเภทด้วยการตอบสนองบางประเภท ซึ่งมีสามประเภทหลัก คือ ปัญญา อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรม”

เมื่อพิจารณาคำนิยามของโรเซนเบิร์กและฮอฟแลนด์แล้วสามารถอธิบายได้ว่าสิ่งเร้าก็คือที่หมายของทัศนคติที่วัดได้ เช่น บุคคล สถานการณ์ เรื่องโต้แย้งกันในสังคม เป็นต้น สิ่งเร้าเหล่านี้ทำให้บุคคลเกิดทัศนคติ ซึ่งก็คือเกิดการตอบสนองภายใน 3 ประเภท ได้แก่ ปัญญา (cognition) อารมณ์และความรู้สึก (affect) และพฤติกรรม (behavior)

เซคอร์ด และ แบคแมน (Secord and Backman, 1964, น. 97) ก็มีแนวคิดว่าทัศนคติมี 3 องค์ประกอบเช่นเดียวกัน โดยให้ความหมายของทัศนคติว่า “ทัศนคติ หมายถึง ความเป็นระเบียบของบุคคลด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำ ต่อบางแง่มุมของสิ่งแวดล้อมของเขา” โดยเซคอร์ดขยายความเพิ่มเติมว่า “ความรู้สึกมักจะเรียกกันว่าองค์ประกอบ

ด้านอารมณ์และความรู้สึก ความคิดมักจะเรียกกันว่าองค์ประกอบด้านปัญญา และแนวโน้มในการกระทำมักจะเรียกกันว่าองค์ประกอบด้านพฤติกรรม”

ไทรแอนดิส (Triandis, 1971) ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติเป็นความรู้หรือความเชื่อที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดการกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์นั้น ทัศนคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้หรือความคิด (cognitive) ซึ่งได้แก่ ความเชื่อ ความรู้สึก (affective) ซึ่งหมายถึงสิ่งจูงใจให้เกิดพฤติกรรม และปฏิกิริยาตอบสนองหรือพฤติกรรม (behavioral)

ซิมบาร์โด (Zimbardo, 1979 อ้างถึงใน ชีระพร อูวรรณโณ, 2532) ระบุว่า “ทัศนคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านปัญญา ความรู้ ความเชื่อ และความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในลักษณะที่สิ่งนั้นเป็นหรือควรจะเป็น องค์ประกอบด้านความรู้สึกที่สัมพันธ์กับความคิด ความเชื่อ ได้แก่ ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ แนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ

สำหรับนักศึกษาด้านจิตวิทยาส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีแนวโน้มว่าความคิดของกลุ่มที่เชื่อว่าทัศนคติมี 3 องค์ประกอบจะได้รับความนิยมสูงสุด ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากความหมายของทัศนคติดังต่อไปนี้

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2541, น. 64) ให้ความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติหมายถึง การผสมผสานระหว่างความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งออกมาในทางประเมินค่า อาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น

สุภาพร ฐานะชานนท์ (2548, น. 100) การมีความรู้ในเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และมุ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือต่อต้านสิ่งนั้น

กัลยาณี ปุณขันธ์ (2555, น. 35) สรุปความว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิด หรือความรู้ ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ค่อนข้างคงทนถาวรต่อบุคคล สิ่งของ เหตุการณ์ สถานการณ์ ประสบการณ์ต่างๆ ที่รู้จักหรือเข้าใจได้จากการแสดงออกที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ และมีแนวโน้มให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความรู้สึกนั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 247-248) ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความคิดหรือความรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณ-โทษ ดี-เลว องค์ประกอบด้านความรู้สึกที่แสดงออกถึงอารมณ์ที่มีต่อสิ่งหนึ่งว่าชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจสิ่งนั้นมาน้อยเพียงใด และ

องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำในทางที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินและความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

กุลวดี โสทรจิตต์ (2555, น. 13) ทักษะคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์ ต่อสถานการณ์ขณะเผชิญ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ โดยมีแนวโน้มที่จะตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเห็นด้วย ชอบ และแสดงพฤติกรรมเชิงบวก หรือไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ และแสดงพฤติกรรมในเชิงลบ

อุษณีย์ วิสิทธิ์ (2546, น. 13) ทักษะคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สุนัน จันทรมโกลี (2545, น. 12) ทักษะคติเป็นความรู้สึกทางบวกหรือทางลบที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง

นวรรตน์ ปลื้มสติ (2544, น. 20) กล่าวว่า ทักษะคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อมั่นของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ โดยมีแนวโน้มที่จะตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2531, น. 125-127) ให้ความหมายของทักษะคติไว้ว่า ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดจากความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น คือรู้ว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์หรือโทษมากน้อยเพียงใด และเมื่อเกิดความรู้สึกแล้วบุคคลก็จะมีความพร้อมที่จะกระทำหรือมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมไปในทางที่สอดคล้องกับความรู้สึกของตน

รัศมี ทิมาบุตร (2542, น. 12) ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความรู้สึก และองค์ประกอบที่รวมกันเป็นทักษะคติ คือ ความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตามทักษะคติที่เกิดขึ้น

พงศ์ หรดาล (2540, น. 42) ทักษะคติ คือ ความรู้สึก ทำที่ ความคิดเห็น และการแสดงออกที่เหมาะสมกับความรู้สึกหรือทำที่นั้น

วัลภา สบายยิ่ง (2545 อ้างถึงใน ลัษณา 2545, น. 10) ให้ความหมายของคำว่า ทักษะคติไว้ว่าเป็นสภาวะด้านความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคล ที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ อันส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งต่างๆในด้านบวกหรือลบ สอดคล้องหรือคล้อยตามเจตคตินั้น

สรุปความได้ว่า ทศนคติ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะมีผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล

2.2 องค์ประกอบของทศนคติ

จากความหมายของทศนคติในข้างต้น สามารถแบ่งองค์ประกอบของทศนคติออกได้เป็น 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้คิดหรือความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง อันเป็นไปได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้คิดหรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ นั้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ก็จะเกิดความรู้สึกรักชอบสิ่งนั้น และถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าว่าสิ่งใดไม่ดี ไม่มีประโยชน์ ก็จะเกิดความรู้สึกไม่ชอบหรือรังเกียจสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึงความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น

เซฟเวอร์ (Shaver, 1977, น. 168-170) แบ่งองค์ประกอบของทศนคติออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (cognitive) ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective) ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดก็จะชอบสิ่งนั้น และถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งใดก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มพฤติกรรม (behavioral) ของบุคคลที่สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือ การปฏิบัติเมื่อชอบ และไม่ปฏิบัติเมื่อไม่ชอบ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531, น.125-127 อ้างถึงใน สุคนธ์ มูลประหัศ, น. 9) กล่าวถึงองค์ประกอบของทศนคติว่ามี 3 ประการ ได้แก่

1. ด้านความรู้เชิงประเมินค่า หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งว่าดีมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด บุคคลส่วนมากมักมีความรู้เชิงประเมินค่าของสิ่งต่างๆเพียงเล็กน้อยทำให้เกิดอคติหรือความลำเอียงได้มาก เนื่องจากองค์ประกอบด้านความรู้เชิงประเมินค่าสิ่งหนึ่งเป็นต้นกำเนิดของบุคคลต่อสิ่งนั้น ฉะนั้นการเปลี่ยนเจตคติที่สำคัญคือการปรับองค์ประกอบความรู้เชิงประเมินค่าในเรื่องนั้นให้ตรงกับความเป็นจริง โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษต่อสิ่งนั้นเพิ่มเติมแก่บุคคล

2. ด้านความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ซึ่งส่วนใหญ่ความรู้สึกพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้นเอง และสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งนั้น

3. ด้านความพร้อมกระทำ หมายถึง การที่บุคคลพร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนสิ่งที่เขาชอบ และพร้อมที่จะทำลายหรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่พอใจ เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นภายหลังเมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งซึ่งสอดคล้องกันและติดตามมา คือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย

สุคนธ์ มูลประหาร (2548, น. 10) สรุปองค์ประกอบของทัศนคติว่าประกอบด้วย

1. ความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งนั้นว่าดี มีประโยชน์ ไม่ดี หรือมีโทษอย่างไร
2. ความรู้สึกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่า ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นไม่ดีมีโทษบุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น

3. ความพร้อมที่จะกระทำ หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นการแสดงออกในรูปของการยอมรับ เข้าหา ร่วมมือต่อสิ่งที่เขาพอใจ หรือปฏิเสธ ถอยหนี ต่อด้านสิ่งที่เขาไม่พอใจ

ลีชานา ศศิภัทรกุล (2545) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ ความคิด ความเชื่อที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ในทางบวกหรือลบ เช่น ชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ

3.องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะสนองตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ด้วยการกระทำที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของตน

เฟลด์แมน (Feldman, 1994) ได้แบ่งองค์ประกอบของทัศนคติออกเป็น ABC Model ดังนี้

1. A-Affective Component เป็นความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ ของบุคคลที่มีสิ่งที่ตนเองรับรู้
2. B-Behavioral Component เป็นการเตรียมพร้อมของบุคคลที่จะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมต่อสิ่งที่ตนเองรับรู้
3. C-Cognitive Component เป็นความรู้หรือความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ตนเองรับรู้

จากคำจำกัดความ ความหมาย และองค์ประกอบของทัศนคติของนักวิชาการและนักศึกษาทางจิตวิทยาต่างบนทำให้สามารถสรุปได้ว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้คิด หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคล (Cognitive Component) ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดจะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น เป็นประการแรก เริ่มตั้งแต่การรับรู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด สิ่งนั้นมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจตัดสินใจได้ก็คือความรู้ บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดได้ก็จะต้องมีความรู้ต่อสิ่งนั้นก่อน ถ้าไม่มีความรู้ทัศนคติก็ไม่เกิด อาจมีปัญหาว่าต้องมีความรู้มากน้อยเพียงใดจึงจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งๆ ได้ คำตอบก็คือปริมาณความรู้ที่ทำให้เกิดทัศนคตินั้นแตกต่างกันไปตามแต่บุคคล บางคนมีความรู้เพียงเล็กน้อยว่ายาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมายเท่านั้นก็เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้าได้ ในขณะที่บางคนต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจึงจะสามารถแสดงทัศนคติของตนออกมา ดังนั้น องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้คิด หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลจึงมีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ (attitude formation) และการเปลี่ยนทัศนคติ บุคคลที่มีความรู้ต่อสิ่งใดน้อยย่อมถูกเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ที่มีความรู้กว้างขวางในสิ่งนั้น ความรู้จึงเป็นฐานของความเชื่อที่ทำให้บุคคลเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า ชอบ-ไม่ชอบ-พอใจ-ไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด มีนักวิชาการบางคนที่ให้

ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้มากจนเชื่อว่าทัศนคติเกิดจากองค์ประกอบนี้เพียงองค์ประกอบเดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะมีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ได้กับอีกสององค์ประกอบ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้พอที่จะเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดได้แล้ว ย่อมสัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือแสดงออกเป็นการกระทำต่อไป

3. องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral Component) หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าดีก็จะมีความรู้สึกชอบต่องั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะยอมรับและเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าไม่ดีก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบต่องั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะไม่ยอมรับ, ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงหนีจากสิ่งนั้น

2.3 หน้าที่และความสำคัญของทัศนคติ

เหตุใดบุคคลจึงต้องมีทัศนคติ หรือทัศนคติมีความสำคัญต่อบุคคลอย่างไร ทำให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลอย่างไร นักจิตวิทยามีแนวคิดแตกต่างกันออกไปดังนี้

คัทส์ (Katz, 1960, น. 170) แยกแยะหน้าที่ของทัศนคติออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการปรับตัวหรือเครื่องมือไปสู่จุดหมายปลายทาง บุคคลจะปรับทัศนคติของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อความอยู่รอดและความสบายใจ หรือเพื่อสนองตอบจุดประสงค์บางประการของตนเอง

2. เป็นเครื่องมือในการปกป้องตนเอง หรือเป็นทัศนคติที่ดั่งป้อมไว้ป้องกันอีโก้ (Ego) ของตน

3. เป็นเครื่องมือแสดงค่านิยมของตน ทัศนคติเป็นการแสดงออกถึงความเชื่อ ค่านิยมที่อยู่ในส่วนลึกภายในจิตใจของบุคคล

4. เป็นเครื่องมือในการให้/รับข้อมูลความรู้

โดยหน้าที่ของทัศนคติตามแนวคิดของคัทส์นี้ได้ถูก โรคิช (Rokeach, 1968) รวมทั้ง 4 ประการให้เป็นหน้าที่ของแรงจูงใจ

นกลีกร์ สุขถิ่นไทย (2527, น. 19 อ้างถึงใน สุคนธ์ มูลประหัต, 2548) รวบรวมหน้าที่และความสำคัญของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นเครื่องบันทึกรายการดี เพราะเพียงแต่ทราบถึงทัศนคติของบุคคลก็ทำให้สามารถสรุปพฤติกรรมของเขาได้

2. ทัศนคติทำให้เราสามารถตัดสินใจสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลได้

3. ทักษะช่วยอธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคล

4. ทักษะช่วยให้บุคคลเกิดการรับรู้ในสิ่งที่อยู่รอบตัว ซึ่งบุคคลต้องพยายามศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในตนเอง

มอร์แกน และ ริชาร์ด (Morgan and Richard, 1975 อ้างถึงใน กัลยา สุขประทีพ, 2538, น. 34-42) กล่าวถึงลักษณะของทักษะคิดว่าเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม และมีอิทธิพลต่อความชอบ-ไม่ชอบของบุคคล

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2535, น. 21-23) ประมวลความสำคัญของทักษะคิดไว้ 10 ประเด็น ดังนี้

1. ทักษะคิดเป็นมโนคติที่ครอบคลุมปรากฏการณ์หลายอย่าง ทักษะคิดเพียงเรื่องเดียวสามารถสรุปรวมพฤติกรรมหลายพฤติกรรมเข้าด้วยกันได้ เช่นความรักที่บุคคลมีต่อครอบครัวสามารถทำให้บุคคลมีพฤติกรรมดูแลสมาชิกในครอบครัว ให้เวลากับครอบครัว เป็นต้น

2. ทักษะคิดเป็นสาเหตุของพฤติกรรม เมื่อทราบสาเหตุของพฤติกรรมแล้วก็มีผลทำให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลได้ตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น

3. ทักษะคิดเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นแนวทางที่บุคคลทำความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ รอบตัว

4. ทักษะคิดเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเรื่องต่างๆของบุคคล

5. ทักษะคิดเป็นแนวทางในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่างๆ

6. ทักษะคิดเป็นแนวทางในการส่งเสริมการตลาด

7. ทักษะคิดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการเมืองการปกครอง

8. ทักษะคิดเป็นพื้นฐานของการศึกษาพฤติกรรมสังคมและวัฒนธรรม

9. ทักษะคิดเป็นตัวแปรในการส่งเสริมการศึกษา

10. ทักษะคิดเป็นพื้นฐานในการโฆษณาชวนเชื่อ

แม้ทักษะคิดจะมีความสำคัญมากมายหลายด้าน แต่ความสำคัญของทักษะคิดที่ศึกษากันในหมู่นักจิตวิทยาได้แก่การทำความเข้าใจที่ทักษะคิดเพื่อทำนาย และควบคุมความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคล จึงสรุปได้ว่า ทักษะคิดมีความสำคัญในด้านการทำนายและควบคุมพฤติกรรมของบุคคล

2.4 ที่มาของทักษะคิด

สุชา จันทร์เอม (2518, น. 100-101 อ้างถึงในเกียรติพงษ์ มลิณทานุช 2556, น. 18) กล่าวถึงที่มาของทักษะคิดว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิด จากประสบการณ์ของบุคคล

รวมถึงสิ่งต่างๆรอบตัว เช่น บิดา-มารดา เพื่อนฝูง สัตว์เลี้ยง ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติของบุคคลทั้งสิ้น

ธีระพร อูวรรณโณ (2521, น. 1-17 อ้างถึงในสุคนธ์ มูลประหัต 2548, น. 12) สรุปเกี่ยวกับที่มาของทัศนคติไว้ดังนี้

1. อิทธิพลของพ่อแม่ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเกิดทัศนคติ โดยเฉพาะในวัยเด็ก
2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน ระเบียบ กฎเกณฑ์ และหนังสือเรียน เป็นต้น
3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว
4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ไตรแอนดิส (Triandis, 1971 อ้างถึงใน กัลยาณี ปุณจันทร์, น. 37-38) สรุปว่าทัศนคติก่อรูปจาก

1. การเรียนรู้ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมในสังคม
2. การสร้างความรู้สึกจากประสบการณ์ของตนเอง
3. ประสบการณ์เดิมที่ส่งผลต่อทัศนคติใหม่ที่คล้ายคลึงกัน
4. การเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญ

เกียรติพงษ์ มลิันทานูช (2556, น. 19) กล่าวถึงที่มาของทัศนคติว่าเกิดจากหลายปัจจัยด้วยกัน แต่ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติประกอบด้วย

1. ครอบครัวและสมาชิกในครอบครัว
2. บุคคลที่รู้จัก เพื่อน และบุคคลที่มีความสำคัญกับตนเอง
3. สื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสิ่งที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวหรือการโฆษณา

4. ประสบการณ์ต่างๆที่ผ่านมาจากแต่ละบุคคล

จึงสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติของบุคคลมีที่มาจากหลายปัจจัย อาทิเช่น บุคคลต่างๆที่มีอิทธิพลต่อตนเอง ประสบการณ์และการเรียนรู้ และอิทธิพลจากสื่อต่างๆ เป็นต้น

2.5 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539, อ้างถึงใน เกียรติพงษ์ มลิันทานูช, 2556, น. 20) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่ามี 2 ทาง คือ

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน (Congruent Change) หมายถึง ทักษะเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเปลี่ยนไปในทางบวกเพิ่มมากขึ้น และทักษะที่เป็นไปในทางลบก็จะเปลี่ยนไปในทางลบมากขึ้นเช่นกัน เช่น เคยชอบเสพยาบ้าอยู่แล้วก็จะชอบมากกว่าเดิม หรือ รังเกียจพ้อค้ายาบ้าก็จะรังเกียจมากกว่าเดิม เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง (Incongruent Change) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทักษะเดิมของบุคคลไปในทางตรงข้าม จากทักษะในทางบวกก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ หรือทักษะในทางลบก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก

พรนพิน อินต๊ะ (2549, น. 45) อ้างว่าการเปลี่ยนแปลงทักษะเดิมของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆดังต่อไปนี้

1. ความขี้ดสุด (Extremeness) ทักษะที่อยู่ปลายสุดจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าทักษะที่ไม่รุนแรงนัก

2. ความซับซ้อน (Multiplicity) ทักษะที่เกิดจากสาเหตุเดียวจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าทักษะที่เกิดจากหลายสาเหตุ

3. ความคงที่ (Consistency) ทักษะที่มีความคงที่หรือทักษะที่ฝังใจจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าทักษะทั่วไป

4. ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง (Interconnectedness) ทักษะที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่เป็นไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าทักษะที่มีความสัมพันธ์ไปในทางตรงกันข้าม

5. ความแข็งแกร่งและจำนวนความต้องการ (Strong and Number of Wants Served) ทักษะที่มีความจำเป็นและความต้องการในระดับสูงจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าทักษะที่ไม่อยู่ในความต้องการ

6. ความเกี่ยวเนื่องกับค่านิยม (Centrality of Relate Value) ทักษะที่เกี่ยวข้องหรือสืบเนื่องมาจากค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมนั้นเปลี่ยนแปลงได้ยาก

เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards, 1957, อ้างถึงใน ลัชนา ศศิภัทรกุล, 2545, น. 21) กล่าวถึงแนวทางในการเปลี่ยนแปลงทักษะเดิมว่า ทักษะเดิมสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อ 1. ได้รับการจูงใจ 2. เกิดการเรียนรู้หรือเกิดประสบการณ์โดยตรง 3. ได้รับความรู้ใหม่เพิ่มเติม และ 4. มีการกระทำและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง

สรุปได้ว่า ทักษะเดิมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยอาจเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันหรือในทางตรงกันข้าม ทั้งนี้มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทักษะเดิม ได้แก่ ความขี้ดสุด ความซับซ้อน ความคงที่ ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่อง ความแข็งแกร่งและจำนวนความต้องการ และ

ความเกี่ยวข้องกันกับค่านิยม ซึ่งแนวทางโดยทั่วไปที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมี 4 แนวทาง คือ การจูงใจ การให้ความรู้ การให้เกิดประสบการณ์ และการให้เกิดการกระทำแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่สำคัญที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของทัศนคติ โดยเฉพาะองค์ประกอบแรก คือ ความรู้หรือความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive) ซึ่งจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective) และพฤติกรรม (behavioral) ตามมา โดยวิธีการในการเปลี่ยนแปลงความรู้ของบุคคลคือการให้ความรู้ให้ข้อเท็จจริง หรือให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจใหม่

2.6 ทัศนคติกับพฤติกรรม

ความสัมพันธ์ของทัศนคติกับพฤติกรรมแบ่งออกได้เป็น 3 ทรรศนะ ได้แก่

2.6.1 พฤติกรรมเป็นสาเหตุของทัศนคติ ผู้นำเสนอทรรศนะนี้ คือ ดาริล เบ็ม (Daryl Bem, 1978) ได้เสนอทฤษฎีการรับรู้ตนเอง (Self-Perception Theory) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมเป็นสาเหตุของทัศนคติ

เบ็มมีจุดยืนในการเป็นนักทฤษฎีทางพฤติกรรม (Behaviorism) โดยมุ่งเน้นในการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่มองเห็นและสังเกตได้ โดยเบ็มมีความเชื่อว่าทัศนคติเกิดขึ้นโดยวิธีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (classical conditioning) ซึ่งตามแนวคิดนี้จะไม่มองทัศนคติในฐานะภาวะทางจิตที่อยู่ภายในและมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรม แต่ทัศนคติเป็นเพียงพฤติกรรมทางภาษา (verbal behavior) ซึ่งบุคคลใช้พรรณนาถึงตัวเอง โดยคนที่กำลังพรรณนาถึงตัวเองนี้ไม่ได้พรรณนาถึงภาวะภายในของตนเองแต่อย่างใด แต่เป็นการพรรณนาถึงพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสาธารณะ (public behavior) ซึ่งบุคคลอื่น ๆ สามารถสังเกตเห็นได้ หรือสกินเนอร์ (B.F. Skinner) ที่ปฏิเสธที่จะรับรู้หรือคิดถึงกระบวนการทางจิตต่างๆที่เป็นตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างการกระตุ้น (stimulus) และปฏิกิริยาตอบสนอง (response) โดยจะไม่มีอาการถึงภาวะจิตภายในใดๆทั้งสิ้น

ทฤษฎีการรับรู้ตนเองมีสาระหลักที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ

1. บุคคลรับรู้ทัศนคติและสภาวะภายในอื่นๆของตนเองจากการสังเกตพฤติกรรมภายนอกของเขาเอง หรือสังเกตจากสภาพการณ์ที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น เช่น ผู้ปกครองสังเกตเห็นว่าเมื่อป้อนนมให้กับเด็กวัย 3 ขวบเด็กจะกินโดยไม่มีการอึดเอื้อนลังเล แต่เมื่อป้อนนมให้เด็กกลับเบือนหน้าหนี หรือในบางครั้งถึงกับปิดมือผู้ที่ป้อน ผู้ปกครองก็ย่อมอนุมานได้ว่าเด็กชอบนมแต่ไม่ชอบดื่บนม

2. หากสิ่งบ่งชี้ภายในไม่หนักแน่นหรือตีความไม่ได้ บุคคลจะอาศัยข้อมูลจากสิ่งชี้แนะภายนอกมาอนุมานสภาวะภายในของตน เช่น เด็กหกล้มในบริเวณที่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยจะเขยหน้ามองว่าผู้ใหญ่มีปฏิกิริยาอย่างไร หากผู้ใหญ่หัวเราะกับการล้มของเด็กๆก็จะหัวเราะตามไปด้วย

แต่ถ้าผู้ใหญ่วิ่งเข้าไปปลอบใจเด็กก็มักจะร้องไห้ ทั้งนี้สืบเนื่องจากเด็กไม่แน่ใจว่าตนเองควรจะหัวเราะหรือร้องไห้ดีจึงอนุมานความรู้สึกที่ตนควรมีจากปฏิกิริยาของคนรอบข้าง

เลปเปอร์และคณะ (Lepper, Green and Nisbett, 1973) ได้ทำการทดลองกับเด็กในวัย 3-5 ปี โดยนำอุปกรณ์การวาดรูปเข้าไปไว้ในห้องเรียนและให้เด็กเลือกทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามชอบใจ จากนั้นจึงสังเกตผ่านกระจกทางเดียวเพื่อบันทึกว่ามีเด็กคนใดวาดรูปโดยใช้อุปกรณ์วาดรูปที่จัดไว้ ต่อมาจึงคัดเด็กเหล่านี้เข้าร่วมการวิจัยครั้งละ 1 คน โดยมีเงื่อนไขหนึ่งในสามเงื่อนไขต่อไปนี้

เงื่อนไขแรกเป็นการคาดหวังรางวัล โดยการนำรางวัลจากภายนอกมาให้เด็กดู แล้วถามว่าต้องการวาดรูปเพื่อให้ชนะและจะได้รับรางวัลนี้หรือไม่ เพื่อให้เด็กเห็นว่าการวาดรูปของเขาเป็นเครื่องมือไปสู่รางวัลจากภายนอก

เงื่อนไขที่สองเป็นการไม่ได้คาดหวังรางวัล โดยการขอให้เด็กวาดรูปแต่ไม่ได้บอกอะไรเกี่ยวกับรางวัล เมื่อเด็กวาดรูปเสร็จจึงค่อยมอบรางวัลให้ เพื่อไม่ให้เด็กรับรู้ว่าการวาดรูปของตนเป็นเครื่องมือนำไปสู่รางวัลภายนอก

เงื่อนไขที่สามเป็นการไม่มีรางวัล โดยการขอให้เด็กวาดรูปแต่ไม่ได้บอกเกี่ยวกับรางวัลและไม่มีการมอบรางวัลให้เด็ก

จากผลการทดลองพบว่าเด็กตามเงื่อนไขแรกใช้เวลากับการวาดรูปลดน้อยลง ส่วนเด็กในเงื่อนไขที่สองและสามใช้เวลาในการวาดรูปไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจจากตัวกิจกรรมเองมีผลต่อพฤติกรรมมากกว่าแรงจูงใจจากภายนอก

นอกจากนี้ ลีออน เฟสติงเจอร์ (Leon Festinger, 1957) ได้เสนอทฤษฎีความไม่คล่องจองของปัญญา (Cognitive Dissonance Theory) ซึ่งอธิบายว่าบุคคลอาจทำพฤติกรรมได้หลายอย่างที่ป็นสาเหตุให้เขามีทัศนคติที่เปลี่ยนไป โดยทฤษฎีนี้มีสมมุติฐานที่ว่าบุคคลมีแรงจูงใจหรือแรงขับที่จะพยายามสร้างความกลมกลืนกันของทัศนคติหรือความสอดคล้องภายในระหว่างส่วนของปัญญาส่วนต่างๆ ลีออนได้แบ่งพื้นฐานของปัญญาออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

ปัญญา (Cognitive) หรือความรู้-ความเข้าใจ ได้แก่ ทัศนคติ ความรู้ ความเชื่อ ความคิดเห็น และค่านิยมที่บุคคลมีต่อสภาพแวดล้อม ต่อตนเอง หรือต่อพฤติกรรมของตนเอง

ธาตุแท้ของปัญญา (Cognitive Element) ได้แก่ ส่วนของปัญญาหรือส่วนของความรู้-ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของตนเอง เกี่ยวข้องกับตนเอง หรือเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของตนเอง

ความไม่คล่องจองของปัญญา (Cognitive Dissonance) หรือความขัดแย้งของปัญญาทั้ง 2 ส่วน เช่น บุคคลต้องการใช้โทรศัพท์สาธารณะ แต่เมื่อจะหยอดเหรียญกลับพบว่าไม่มี

ช่องสำหรับหยอดเหรียญ เนื่องจากปัญญาส่วนที่หนึ่งรู้ว่าโทรศัพท์สาธารณะทั่วไปมีช่องให้หยอดเหรียญ ซึ่งขัดแย้งหรือไม่คล้องจองกับปัญญาส่วนที่สองเพราะว่าโทรศัพท์เครื่องที่อยู่ตรงหน้าไม่มีช่องให้หยอดเหรียญ

ความคล้องจอง (Consonance) เกิดเมื่อปัญญาส่วนหนึ่งที่คาดว่าจะเป็นเกิดตามหลังอีกส่วนหนึ่ง เช่น บุคคลจะใช้โทรศัพท์สาธารณะแล้วพบว่าไม่มีช่องให้หยอดเหรียญตามที่ควรจะเป็น

ความไม่เกี่ยวเนื่อง (Irrelevance) เกิดเมื่อปัญญาทั้งสองส่วนไม่เกี่ยวเนื่องกัน เช่น การใช้โทรศัพท์สาธารณะไม่เกี่ยวข้องกับปัญญาส่วนที่ว่าอาจารย์วิไลภาเป็นอาจารย์สอนในระดับปริญญาโท

สาระโดยสังเขปของทฤษฎีความไม่คล้องจองของปัญญามีอยู่ 2 ประการ ดังนี้
ประการแรก การเกิดความไม่คล้องจองเป็นสถานะที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ และเขาจะหาทางลดความไม่คล้องจองพร้อมกับแสวงหาความคล้องจอง

ประการที่สอง เมื่อเกิดความไม่คล้องจองขึ้น นอกจากบุคคลจะพยายามลดความไม่คล้องจองแล้วเขายังจะพยายามหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้ความไม่คล้องจองเกิดเพิ่มมากขึ้น โดยการลดความไม่คล้องจอง (Dissonance Reduction) สามารถทำได้หลายทาง เช่น

เปลี่ยนส่วนของปัญญาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมให้ไปคล้องจองกับปัญญาส่วนอื่น เช่น นักศึกษาเตรียมตัวนำเสนอรายงานวิจัยแก่อาจารย์ แต่อาจารย์ไม่มา เขาจึงนำเสนอรายงานดังกล่าวแก่เพื่อนร่วมชั้นแทน

เปลี่ยนส่วนของปัญญาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมให้ไปคล้องจองกับปัญญาส่วนอื่น ซึ่งทำได้ยากกว่าเปลี่ยนส่วนของปัญญาเกี่ยวกับพฤติกรรม เช่น นักศึกษาที่รู้ตัวว่าตนเองเรียนช้าไม่ทันเพื่อนอาจเลือกเข้าอยู่กลุ่มเดียวกับคนที่เรียนเก่ง ต่อมาเมื่อเขาไม่เข้าใจบทเรียนก็จะคิดไปว่าเป็นเพราะคนอื่นเก่งกว่า ซึ่งกรณีนี้ก็สามารถทำให้ความไม่คล้องจองลดลงได้

เพิ่มส่วนของปัญญาใหม่เข้ามา เช่น บุคคลเสพยาบ้าและเชื่อว่ายาบ้าเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรอาจลดความไม่คล้องจองลงโดยการให้เหตุผลว่าสิ่งอื่นๆอีกมากก็ทำให้เสียชีวิตก่อนวัยอันควรได้

ชาอุชัย บูรณวนิชกุล (2531 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2557) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีเงื่อนไขในการเขียนเรียงความโดยอิสระ เงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับ และเงื่อนไขไม่ต้องเขียนเรียงความ พบว่า นักเรียนที่เขียนเรียงความในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยอิสระเปลี่ยนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไปในทิศทางบวก

มากกว่านักเรียนที่เขียนเรียงความในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับและเงื่อนไขไม่ต้องเขียนเรียงความ และนักเรียนที่เขียนเรียงความในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับและนักเรียนที่เขียนเรียงความในเงื่อนไขไม่ต้องเขียนเรียงความมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาของชาอูซัยในข้างต้นสามารถใช้ทฤษฎีความไม่คล่องจองของปัญญาอธิบายได้ว่า นักเรียนในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยอิสระมีความไม่คล่องจองทางปัญญาเกิดขึ้น โดยปัญญาส่วนแรกไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ แต่ปัญญาส่วนที่สองได้เขียนเรียงความไปแล้ว จึงหาทางลดความไม่คล่องจองด้วยการเปลี่ยนเจตคติมาชอบวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนนักเรียนในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับสามารถลดความคล่องจองโดยให้เหตุผลกับตนเองว่าต้องเขียนเพราะถูกบังคับ เจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์จึงไม่เปลี่ยนแปลง

2.6.2 ทศนคติเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ผู้ที่เป็นตัวแทนของทฤษฎีนี้ได้แก่ ฟิชบายน์ และ ไอเซน (Fishbein and Ajzen, 1975) ซึ่งเห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลต่อที่หมายหนึ่งๆ ถูกกำหนดโดยเจตนาเชิงพฤติกรรมที่เขาจะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น เจตนาเชิงพฤติกรรมของบุคคลก็ถูกกำหนดโดยทัศนคติของเขาต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น และถูกกำหนดโดยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงซึ่งหมายถึงทฤษฎีของผู้อื่นที่เห็นว่ากลุ่มอ้างอิงต่างๆ มีความสำคัญสำหรับพวกเขาที่ต้องการหรือไม่ต้องการให้พวกเขากระทำพฤติกรรมนั้น

ฟิชบายน์ และ ไอเซน พัฒนาทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ขึ้นมาเพื่อทำความเข้าใจ อธิบาย และทำนายพฤติกรรมที่บุคคลมีแนวโน้มจะคิดไตร่ตรองก่อนการกระทำ โดยมีสมมุติฐานของทฤษฎีอยู่ 2 ประการ คือ

1. ประการแรกมนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ดินมีอยู่อย่างเป็นระบบ
2. ประการที่สองมนุษย์พิจารณาเหตุผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนการตัดสินใจลงมือทำหรือไม่ทำพฤติกรรมหนึ่งๆ

สาระสำคัญของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ได้แก่

1. พฤติกรรมของบุคคลอยู่ใต้การควบคุมของเจตนาเชิงพฤติกรรมของเขาที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น
2. เจตนาเชิงพฤติกรรมของบุคคลได้รับอิทธิพลหรือถูกกำหนดจากความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรม (Behavioral beliefs) และการประเมินผลกรรม (Evaluation of consequences)
3. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากน้อยเพียงไร การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนี้ถูกกำหนดโดยความเชื่อเกี่ยวกับทฤษฎีของผู้อื่นต่อการกระทำของตน (Normative Beliefs) ซึ่งหมายถึง

ความเชื่อที่ว่าแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนอ้างอิงประสงค์จะให้ตนกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply)

สามารถแบ่งอิทธิพลของทัศนคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมได้เป็น 3 กรณี คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม มากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม มากกว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม และทัศนคติต่อพฤติกรรมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรภายนอกที่มีความสำคัญ เช่น ตัวแปรชีวสังคม ตัวแปรทัศนคติต่อที่หมาย และตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมก็ต่อเมื่อมีอิทธิพลผ่านความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรม การประเมินผลกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของพฤติกรรมต่อการกระทำของตน แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือน้ำหนักของอิทธิพลของทัศนคติต่อพฤติกรรม และอิทธิพลของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อเจตนาเชิงพฤติกรรม

2.6.3 ทัศนคติและพฤติกรรมเป็นสาเหตุซึ่งกันและกัน ชีระพร อุวรรณโณ (น.33)

กล่าวว่า ปัญหาของทัศนคติก่อให้เกิดพฤติกรรม หรือพฤติกรรมก่อให้เกิดทัศนคตินั้นเหมือนกับปัญหาที่ว่าไก่อักไขว่จะไรเกิดก่อนกัน ในกรณีของทัศนคติกับพฤติกรรมนั้นหากบุคคลได้มีประสบการณ์ทางตรงกับที่หมาย พฤติกรรมก็มีโอกาสเป็นสาเหตุให้เกิดทัศนคติได้มาก เช่น บุคคลที่ไม่เคยรู้จักยาบ้ามาก่อนย่อมจะไม่มีทัศนคติใดๆต่อยาบ้า ต่อเมื่อมีผู้นำยาบ้ามาให้ลองเสพทัศนคติต่อยาบ้าจึงเกิดขึ้น โดยถ้าบุคคลเสพแล้วชอบเขาก็จะพัฒนาทัศนคติในทางบวกต่อยาบ้า แต่ถ้าเสพแล้วรู้สึกเฉยๆก็จะพัฒนาทัศนคติที่เป็นกลางต่อยาบ้า คือไม่บวกและไม่ลบ หรือถ้าบุคคลได้เสพแล้วไม่ชอบก็จะพัฒนาทัศนคติในทางลบต่อยาบ้า อย่างไรก็ตาม ทัศนคติของบุคคลก็อาจพัฒนาขึ้นได้โดยที่ไม่มีประสบการณ์ทางตรงกับที่หมาย เช่น คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางลบต่อยาบ้า ทั้งๆที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางตรงกับยาบ้ามาก่อน แต่อาจเคยได้ฟังจากข่าวหรือได้ยินคนพูดถึงยาบ้าในทางลบ เขาก็จะพัฒนาทัศนคติในทางลบต่อยาบ้าขึ้นมาจากสิ่งที่ตนเองได้ยินได้ฟัง ทัศนคติในทางอ้อมจากการได้ยินได้ฟังนี้มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าทัศนคติที่เกิดจากการได้มีประสบการณ์ทางตรงกับที่หมาย เพราะมนุษย์ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารของสิ่งต่างๆมากกว่าที่จะมีประสบการณ์โดยตรงกับสิ่งนั้นๆ

จากแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมเป็นสาเหตุของทัศนคติ ทัศนคติเป็นสาเหตุของพฤติกรรม และทัศนคติและพฤติกรรมเป็นสาเหตุซึ่งกันและกัน ทำให้เชื่อได้ว่าทัศนคติกับพฤติกรรมของบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดแนบแน่น ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อ

สิ่งใดย่อมส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมคล้ายตามทัศนคติของตนเอง ดังนั้นการทราบทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมจะทำให้สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นไปจนถึงสามารถหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลจากทัศนคติได้ (สุคนธ์ มูลประห์ส, น. 22)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลัชชา ศศิภัทรกุล (2545) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียน และศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมดังกล่าว ผลจากการศึกษาพบว่า ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่มีประสิทธิภาพตามการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทางการแนะแนว โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ .96 และหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุษณีย์ วิสิทธิ์ (2546) ศึกษาผลของชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเคหะท่าทราย มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เปรียบเทียบเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวปกติ เปรียบเทียบเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองและสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ จากการศึกษาพบว่า เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังใช้แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวปกติสูงกว่าก่อนใช้แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน แต่หลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมแนะแนวในระดับมาก

สุคนธ์ มูลประหัต (2548) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เปรียบเทียบเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของกลุ่มก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ และเปรียบเทียบเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการหลีกเลี่ยงยาเสพติดสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ นักเรียนกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อการหลีกเลี่ยงยาเสพติดสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัลยาณี ปุณจันทร์ (2555) ศึกษาปัจจัยด้านเจตคติต่อยาเสพติด ความรู้ด้านยาเสพติด และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักศึกษา และอำนาจในการทำนายของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อยาเสพติดกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติด ของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรู้ด้านยาเสพติดกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สภาพแวดล้อมทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติด ของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอำนาจทำนายของปัจจัยทั้งสามด้านสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักศึกษาได้ร้อยละ 40.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กุลวดี โสธรจิตต์ (2555) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระของวัยรุ่นสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระวัยรุ่นในกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระสูงขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกียรติพงษ์ มลิันทานุช (2556) ศึกษาเจตคติต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนของประชาชนในพื้นที่เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับเจตคติของประชาชนต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนของประชาชนจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ

การศึกษา อาชีพ และที่อยู่ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาเจตคติต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาพบว่า เจตคติโดยรวมต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนของประชากรในพื้นที่เขตราชเทวีอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนของประชาชนจำแนกตามตัวแปรเพศ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่ และรายได้โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างก็มีเจตคติต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแนวทางในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ให้สถานที่ทำงานมีการส่งเสริมด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ให้เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น ให้โรงเรียนมีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยอาจารย์ชาวต่างชาติโดยตรง และให้สื่อต่างๆ เน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

3.1 ความหมายและความสำคัญของการให้การปรึกษา

3.1.1 ความหมายของการให้การปรึกษา

นิสตุล (Nystul, 2003 อ้างถึงใน วชิรี ทรัพย์มี, 2558, น. 5) ให้นิยามไว้ว่าการให้การปรึกษาเป็นกระบวนการของวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการเปลี่ยนพฤติกรรม แก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เวลเฟล และแพทเทอร์สัน (Welfel & Patterson, 2005 อ้างถึงใน สุขอรุณ วงษ์ทิม, 2557, น. 5) ให้คำจำกัดความของการให้บริการปรึกษาว่าเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ซึ่งมีลักษณะของความสัมพันธ์ที่เฉพาะระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของผู้รับการปรึกษา 3 ประการ ได้แก่ มีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ด้านความเชื่อ และด้านอารมณ์

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 อ้างถึงใน ประดิพันธ์ อุปรมัย และลัดดาวรรณ ณ. ระนอง, 2533, น. 5) สรุปความหมายของการให้การปรึกษาว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างบุคคลอย่างน้อยสองคน ได้แก่ ผู้ให้บริการปรึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติส่วนตัวและวิชาชีพที่เหมาะสม ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ที่ประสบปัญหา ต้องการพัฒนา และต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้เขามีความเข้าใจในตนเองและสิ่งแวดล้อม

ได้ดีขึ้น มีทักษะและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และดำเนินชีวิตด้วยความสุขตามควรแก่สภาพ

มณัญญา ประเสริฐสรรพ (2548, น. 12) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีคุณลักษณะส่วนตัวเหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษารู้จักการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม ค้นพบแนวทางและตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

อรพรรณ ลือบุญรัชชัย (2549 อ้างถึงใน สิริกานดา กอแก้ว, 2557, น. 38) ให้ความหมายของการให้บริการปรึกษาว่าเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา เพื่อช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยผู้ให้การปรึกษาใช้เทคนิคและทักษะในการให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษารู้และเข้าใจปัญหาของตนยอมรับสภาพปัญหา ตลอดจนสามารถปรับตัว จัดการกับปัญหา และพัฒนาตนเองไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

กาญจนา รัตนะราช (2555, น. 32) สรุปความหมายของการให้การปรึกษาว่าเป็นกระบวนการของการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น ตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

วัชร ทรัพย์มี (2558, น. 6) สรุปว่า การให้บริการปรึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม กับผู้รับบริการ ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

สรุปได้ว่า การให้การปรึกษา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือที่เน้นการมีสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการปรึกษาที่มีคุณสมบัติส่วนตัวที่เหมาะสม มีความรู้และทักษะในวิชาชีพ เพื่อการช่วยเหลือและพัฒนาผู้รับบริการปรึกษาให้รู้และเข้าใจตนเอง มีความสามารถในการพิจารณา และตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

3.1.2 ความสำคัญของการให้การปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2558) ได้สรุปความสำคัญของการให้การปรึกษาไว้ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแก้ปัญหาของผู้รับบริการ

2) ส่งเสริมความสามารถของผู้รับบริการในการตัดสินใจและวางโครงการอนาคต

3) ส่งเสริมการป้องกันปัญหาของผู้รับบริการ

4) ส่งเสริมพัฒนาการของผู้รับบริการให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

มาลินี จุโทปะมา (2552, น. 109 อ้างถึงใน สุขอรุณ วงษ์ทิม, 2557, น. 6) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เผชิญปัญหาหรืออุปสรรคเกิดความเข้าใจในปัญหาของตนเอง เกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหา เห็นแนวทางแก้ไขและดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

ยอร์ช และคริสเตียนี (George & Cristiani, 1990 อ้างถึงใน สิริกานดา กอแก้ว, 2557, น. 38) สรุปความสำคัญของการให้การปรึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ จนเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ตระหนักรู้ในส่วนตัวและส่วนบกพร่องของตนเอง

2) มีพฤติกรรมคงที่สม่ำเสมอ

3) ควบคุมตนเองได้ ไม่ท้อแท้สิ้นหวัง

4) ไม่หนีปัญหา มีความสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

5) มีความมุ่งมั่นกระทำการจนประสบผลสำเร็จ

ลัดดาวรรณ ณ. ระนอง, ประดิษฐ์ อุปรมย์ และ โกศล มีคุณ (2554, น. 35) แบ่งความสำคัญหรือจุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษาออกเป็น 2 เป้าหมาย ประกอบด้วย

1) เป้าหมายระยะสั้น ได้แก่ การช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและวางโครงการในอนาคตได้ด้วยตนเอง

2) เป้าหมายระยะยาว ได้แก่ การช่วยให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ ตระหนักรู้ในตนเองและสามารถควบคุมตนเองได้

สรุปความสำคัญของการให้การปรึกษาได้ว่า 1) เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยตนเอง 2) เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่

3.2 พื้นฐานของทฤษฎีการให้การปรึกษา

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2558, น. 31-37) อธิบายว่าการให้การปรึกษามีหลักการ จุดมุ่งหมาย และขั้นตอน โดยมีพื้นฐานทางทฤษฎีที่รองรับ คือ พื้นฐานทางปรัชญา พื้นฐานทางจิตวิทยา และพื้นฐานทางสังคมวิทยา ดังนี้

3.2.1 พื้นฐานทางปรัชญา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายของคำว่า “ปรัชญา” ว่าหมายถึงวิชาที่ว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง

ปรัชญาเป็นพื้นฐานสำคัญของการให้บริการปรึกษา เป็นการตระหนักในค่านิยมและควมมีคุณค่าของคน

บลอคเคอร์ (Blocker, 1966 อ้างถึงใน วัชรวิ ทรัพย์มี, 2558, น. 31) ได้กล่าวถึงปรัชญาซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานในการให้บริการปรึกษาว่ามีอยู่ 3 กลุ่ม ได้แก่

1) แนวคิดแบบสาระนิยม (Essentialism) แนวคิดนี้มีความเชื่อว่ามนุษย์มีความคิดและเหตุผล ดังนั้นมนุษย์จึงสามารถใช้ความคิดและเหตุผลทำความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ผู้ให้การปรึกษาควรให้เกียรติผู้รับบริการว่าสามารถใช้ความคิดและเหตุผลในการเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองได้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้ถือเป็นพื้นฐานของทฤษฎีให้บริการปรึกษาทุกทฤษฎี

2) แนวคิดแบบพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) แนวคิดนี้เน้นแนวทางไปสู่การปรับตัวในสังคม ให้ความสำคัญกับการมองปัญหาตามความเป็นจริง การลงมือแก้ไขปัญหาด้วยการปฏิบัติจริง และให้ความสนใจกับปัจจุบันและอนาคตมากกว่าอดีต แนวคิดนี้เป็นพื้นฐานของทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Counseling)

3) แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) แนวคิดนี้มีความเชื่อหลักๆว่ามนุษย์มีเสรีภาพในการเลือกแนวทางดำเนินชีวิตของตนเอง และกระทำการต่างๆเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

3.2.2 พื้นฐานทางจิตวิทยา

จิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมสำคัญที่เป็นพื้นฐานของการให้การปรึกษา ได้แก่

1) ความรู้สึกรู้จักที่มีต่อตนเอง (Self Concept) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตปฏิบัติที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และเกิดจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ อันจะส่งผลให้บุคคลสามารถรับรู้ได้ว่าตนเองดี-เลว หรือมีความสามารถมาก-น้อยเพียงใด ซึ่งความรู้สึกรู้จักที่มีต่อตนเองนี้เป็นพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Client Centered Counseling)

2) กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยใช้การฝึกหัดอบรมซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษา ทั้งนี้

กระบวนการเรียนรู้นอกจากจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแล้วยังช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษามีความคิดที่เต็มไปด้วยเหตุผล สามารถวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้นี้เป็นพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Counseling)

3) พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ (Personality Development) นักจิตวิทยาจำนวนมากได้อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพไว้หลายรูปแบบต่าง ๆ กัน ที่สำคัญได้แก่ อิริค เอช. อิริคสัน (Erik H. Erikson อ้างถึงใน วัชร ทรัพย์มี, 2558, น. 34) มีแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของบุคคลว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากภาวะและการเรียนรู้ที่จะปรับตัวของบุคคล โดยอิริคสันได้แบ่งพัฒนาการของมนุษย์ออกเป็น 8 ขั้น ได้แก่ ขั้นไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจในช่วงปีแรกของชีวิต ขั้นรู้สึกถึงอิสระหรือไม่แน่ใจในอิสรภาพของตนในช่วง 1-3 ขวบ ขั้นความคิดริเริ่มหรือความรู้สึกลึกซึ้งในช่วง 3-5 ขวบ ขั้นรู้สึกถึงความสำเร็จหรือความรู้สึกลึกซึ้งในช่วงอายุ 5-12 ปี ขั้นรู้จักตนเองหรือไม่รู้จักตนเองในช่วงอายุ 13-18 ปี ขั้นมีเพื่อนหรืออ้างว้างในช่วงอายุ 18-21 ปี ขั้นรู้สึกรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่หรือเฉื่อยชาลงในช่วงอายุ 22-40 ปี และขั้นมั่นคงสมบูรณ์หรือท้อแท้สิ้นหวังในช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลสำคัญในการหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ และแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาใช้ในการให้การปรึกษาหลายทฤษฎี

3.2.3 พื้นฐานทางสังคม เป็นการพิจารณาพฤติกรรมของคนในสังคมซึ่งเน้นการปะทะสัมพันธ์ทางสังคมว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอย่างไร หรือเน้นสภาพการณ์ที่ควบคุมชีวิตทางสังคมของบุคคล แบ่งออกเป็น อิทธิพลขององค์การทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์ และอิทธิพลของค่านิยมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์

3.3 การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

3.3.1 ความหมายของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

กิบสัน และมิทเชล (Gibson & Mitchell, 2008, น. 127 อ้างถึงใน สุขอรุณ วงษ์ทิม, 2557, น. 21) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษามีการปรับเปลี่ยน พัฒนาการตนเอง สามารถตัดสินใจได้ โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการติดต่อสื่อสาร ในการช่วยให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาความเข้าใจตนเองและเกิดการเปลี่ยนแปลง

อีแกน (Egan, 2004 อ้างถึงใน ศิริบุญลย์ สายโกสุม, 2558, น. 6) ให้นิยามไว้ว่าการปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้แสวงหาความช่วยเหลือกับผู้ให้บริการปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนบุคคลที่มารบกวน หรือทำให้ไม่สามารถมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข ไม่มีความพึง

พอใจในชีวิต โดยผู้ให้การปรึกษามีความเต็มใจช่วยเหลือ มีความสามารถหรือได้รับการฝึกฝนมา และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือในสถานที่ที่จัดไว้สำหรับให้บริการ

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2554 อ้างถึงใน สิริกานดา กอแก้ว, 2557, น. 40) ให้ความหมายของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลว่า หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาเพียงรายเดียวในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถพิจารณาทางเลือกและตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความคิด อารมณ์ พฤติกรรม ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของตนเองจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2542, น. 267) การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการที่ผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการให้บริการปรึกษาได้อย่างเหมาะสม ให้บริการปรึกษาแก่ผู้รับบริการเพียงรายเดียวในแต่ละครั้ง เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

มนัญญา ประเสริฐสรรพ (2548, น. 18) กล่าวว่า การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคน คือผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา โดยที่ผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีคุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสม สามารถช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม ค้นพบแนวทางและตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆด้วยตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

พัฒนสวรรค์ เชื้อแก้ว (2542, น. 39) การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการช่วยเหลือซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและยอมรับตนเอง ตลอดจนมีทักษะและเกิดความสามารถในการตัดสินใจต่างๆได้อย่างเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และรู้จักพัฒนาตนเอง นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไป

กาญจนา รัตนะราช (2555, น. 33) ให้ความหมายของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลว่า หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษาให้ความช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาเฉพาะรายในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือด้วยสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคลสองคน คือ ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การ

ปรึกษาจะใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษาเรียนรู้และเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เรียนรู้ถึงสภาพปัญหาที่ประสบอยู่ จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยตัวเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

3.3.2 เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

คอตทเลอร์ และบราวน์ (Kottler & Brown, 1966, น. 44 อ้างถึงใน สุขอรุณ วงษ์ทิม, 2554, น. 7-8) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รับบริการสร้างสรรค์งานในชีวิตและวางแผนการประกอบอาชีพ
2. ช่วยให้ผู้รับบริการคาดการณ์ ทำนาย และโต้ตอบต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
3. ช่วยให้ผู้รับบริการบูรณาการความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการแสดงออกของตน
4. ช่วยให้ผู้รับบริการตอบสนองต่อความเครียดและผลกระทบในทางลบที่มีต่อการดำเนินชีวิต
5. ช่วยให้ผู้รับบริการพัฒนาทักษะทางการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้ผู้รับบริการประเมินจุดแข็งและข้อบกพร่องของตนจนเกิดการพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง
7. ช่วยให้ผู้รับบริการตระหนักรู้ในธรรมชาติของชีวิต และบูรณาการหลักการของการดำรงชีวิตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้ผู้รับบริการพัฒนาทางเลือกที่หลากหลายของชีวิตเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์

9. ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความเป็นตัวของตัวเอง

จอร์จ และคริสเตียนี (George & Cristiani, 1995 อ้างถึงใน ศิริบูรณ์ สายโกสุม, 2558, น. 38) แบ่งเป้าหมายของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลออกเป็น 5 ประการ คือ ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม เพิ่มพูนทักษะในการจัดการปัญหา ทักษะในการตัดสินใจ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และเพิ่มพูนศักยภาพด้านต่างๆจนนำไปสู่การบรรลุศักยภาพแห่งตน

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2554, น. 9) สรุปถึงเป้าหมายของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลไว้ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม ช่วย

พัฒนาส่งเสริมศักยภาพ ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมของผู้รับบริการ ให้ผู้รับบริการปรับเปลี่ยนความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี นำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและความสุข

ศิริบุรณ์ สายโกสุม (2556, น. 195) กล่าวว่าเป้าประสงค์ที่มีความสำคัญอันหนึ่งของการให้การปรึกษา คือ การช่วยให้บุคคลเกิดความเจริญงอกงาม มีพัฒนาการอย่างเหมาะสม มีการค้นหาตัวเอง เข้าใจตนเอง สามารถให้แนวทางแก่ตนเองได้

3.3.3 ขั้นตอนทั่วไปในการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

วัชร ทรัพย์มี (2558, น. 38-44) ได้แบ่งขั้นตอนทั่วไปของการให้การปรึกษาไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเริ่มการปรึกษา เป็นขั้นของการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้และผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาจะแสวงหาข้อมูลพื้นฐานของผู้รับบริการเพื่อจะได้ทราบประเด็นที่ผู้รับบริการต้องการความช่วยเหลือ และชี้แจงลักษณะรวมถึงขอบข่ายของการปรึกษาให้ผู้รับบริการทราบ
2. ขั้นระบุปัญหา เป็นขั้นที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนจนสามารถแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาที่แท้จริงของผู้รับบริการ
3. ขั้นระบุวัตถุประสงค์ของบริการปรึกษา เป็นขั้นของการพิจารณาว่าปัญหาใดเป็นปัญหารีบด่วนที่ต้องแก้ไขโดยเร็วและปัญหาใดเป็นปัญหาระยะยาว
4. ขั้นวางแผนแก้ไขปัญหา เป็นขั้นของการเลือกใช้ทฤษฎีการปรึกษาที่เหมาะสมและพิจารณาถึงแผนหรือขั้นตอนที่ใช้แก้ปัญหา
5. ขั้นดำเนินการตามที่วางแผนไว้ เป็นขั้นสนับสนุนให้ผู้รับบริการปฏิบัติตามแผนการซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าผู้ให้และผู้รับบริการพิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่า
6. ขั้นยุติการปรึกษา เมื่อผู้ให้และผู้รับการปรึกษาเห็นพ้องต้องกันว่าการปรึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการแล้ว หรือผู้ให้การปรึกษาพิจารณาเห็นว่าพฤติกรรมของผู้รับบริการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์
7. ขั้นติดตามผล เป็นขั้นของการประเมินผู้รับบริการว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการแล้วหรือไม่ หรือยังต้องการความช่วยเหลือต่อไป

ศิริบุรณ์ สายโกสุม (2558, น. 30-44) แบ่งขั้นตอนในการให้การปรึกษารายบุคคลออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะเวลาแรก เป็นระยะเวลาของการสร้างความสัมพันธ์และการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ

2. ระยะเวลาที่สอง เป็นระยะเวลาของความเข้าใจ ในระยะนี้ผู้ให้บริการปรึกษามีหน้าที่ในการช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจถึงสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาอย่างเต็มที่

3. ระยะเวลาที่สาม เป็นระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลง ผู้ให้บริการปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับบริการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย สร้างหรือค้นหาทางเลือกเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2554, น. 19-21) เสนอขั้นตอนของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล 8 ระยะ ได้แก่

1. ระยะเวลาที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Building) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากของการให้การปรึกษาในทุกระยะ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความไว้วางใจ พร้อมทั้งจะเปิดเผยเรื่องราวที่เป็นปัญหาทุกข้อใจของตน

2. ระยะเวลาที่ 2 การระบุปัญหา (Identify Problem) เป็นระยะเวลาของการค้นหาหรือสำรวจปัญหาของผู้รับบริการว่ามีประเด็นใดหรือสิ่งใดที่ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนแปลง แก้ไขเพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

3. ระยะเวลาที่ 3 การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) เป็นระยะที่ช่วยให้ผู้รับบริการกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการสำหรับการแก้ไขปัญหา

4. ระยะเวลาที่ 4 การวางแผนแก้ปัญหา (Problem Planning) เป็นระยะที่ช่วยให้ผู้รับบริการวางแผนในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ระยะเวลาที่ 5 การดำเนินการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นระยะที่ผู้รับบริการนำแนวทางการแก้ปัญหาที่ได้เลือกไว้ไปปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนในแผนการนั้นได้หากพบปัญหาและอุปสรรค

6. ระยะเวลาที่ 6 การประเมินผล (Evaluation) เป็นระยะที่ผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษาร่วมกันตรวจสอบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแผนในการแก้ไขปัญหาว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ เพื่อพิจารณาปรับปรุงและแก้ไข

7. ระยะเวลาที่ 7 การยุติบริการปรึกษา (Termination) เป็นการสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการให้การปรึกษาในแต่ละครั้งหรือทั้งกระบวนการ และการยุติในกรณีที่ผู้ให้บริการปรึกษาไม่สามารถดำเนินการให้การปรึกษาต่อไปได้เนื่องจากต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นๆ จึงต้องมีการส่งต่อโดยความยินยอมหรือสมัครใจของผู้รับบริการ

8. ระยะที่ 8 การติดตามผล (Follow up) เป็นระยะของการนัดหมายพบปะกันหลังจากยุติการให้การปรึกษา เพื่อติดตามประเมินผลการนำสิ่งที่ได้รับจากการปรึกษาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.3.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 อ้างถึงในกาญจนา รัตนราช, 2555, น. 34 และมนัญญา ประเสริฐสรทรัพย์, 2548, น. 18-19) ได้กล่าวถึงข้อดีของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับการปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาของเขาจากผู้ให้การปรึกษาโดยตรงอย่างละเอียด รอบคอบ
2. ผู้รับการปรึกษาเป็นจุดสนใจเพียงหนึ่งเดียวของผู้ให้การปรึกษา ผู้รับการปรึกษาจึงได้ประโยชน์จากการปรึกษาอย่างเต็มที่
3. ผู้รับการปรึกษาที่กล้าเปิดเผยตนเองจะได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง รวดเร็วมากขึ้น
4. ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องกังวลหรือคำนึงถึงความคิดเห็นของผู้อื่นนอกจากของผู้ให้การปรึกษาแต่เพียงผู้เดียว
5. ผู้รับการปรึกษาไม่ต้องวิตกกังวลถึงความไม่พร้อมต่างๆของตน เนื่องจากเขามีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้การปรึกษาเพียงผู้เดียว

ส่วนข้อจำกัดของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่

1. ผู้รับการปรึกษาเสียโอกาสอันดีที่จะเสริมสร้างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลที่มีปัญหาเหมือนหรือคล้ายคลึงกับตน
2. ผู้รับการปรึกษาอาจเกิดความเคยชินในการรับความช่วยเหลือจากผู้ให้การปรึกษาโดยเฉพาะเท่านั้น
3. ผู้รับการปรึกษามีอาจมีความเชื่อว่าคนในวัยเดียวกันจะเข้าใจและหาทางออกได้ดีกว่าผู้ให้การปรึกษาซึ่งอยู่กันคนละวัย
4. การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลา ดังนั้นผู้รับการปรึกษาบางคนอาจได้รับบริการไม่เต็มที่ และผู้ให้การปรึกษาซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนจำกัดอาจให้การดูแลช่วยเหลือผู้รับบริการได้ไม่ทั่วถึง

จึงสรุปได้ว่า การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลมีข้อดีคือผู้รับการปรึกษาจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเต็มที่ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อจำกัดของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลคือผู้รับการปรึกษาอาจเคยชินกับการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้บริการเท่านั้น

3.3.5 ลักษณะพื้นฐานของผู้ให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคล

ศิริบุรณ์ สายโกสุม (2558, น. 11-14) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคลไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการกระตุ้น (Encouraging) ให้กำลังใจ ให้ความเชื่อมั่น ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของผู้ให้บริการปรึกษา
2. เป็นผู้ที่มีศิลปะ (Artistic) มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการปรับใช้เทคนิคต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการแต่ละคนซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันออกไป
3. เป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotionally Stable) มีอารมณ์หนักแน่น คงเส้นคงวา ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย
4. เป็นผู้ที่มีความเอื้ออาทร (Empathic and Caring) มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างจริงใจ มีความอ่อนไหวต่อภาวะอารมณ์ของผู้อื่น สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้ด้วยความเห็นอกเห็นใจ
5. เป็นผู้ที่มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self-Aware) นับถือตนเอง และรู้ตัว (Self-Realization) รู้ถึงข้อจำกัดของตนเอง เต็มใจยอมรับประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต มีความกระตือรือร้นกับชีวิต
6. เป็นผู้ที่ยอมรับตนเอง (Self-Acceptance) มีความสบายใจเกี่ยวกับตนเอง ความแตกต่างระหว่างตัวตนที่เป็นจริงและตัวตนในอุดมคติไม่มากจนทำให้เกิดความวิตกกังวล
7. เป็นผู้ที่นับถือตนเองในทางบวก (Positive-Self-Esteem) ภาคภูมิใจในตนเอง สามารถจัดการกับชีวิตส่วนตัวและงานที่ทำได้อย่างเหมาะสม มีชีวิตชีวา มีพลังในการมองด้านบวก
8. เป็นผู้ที่กล้าเปิดเผยตนเอง (Self-Disclosure) ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้รับบริการปรึกษากล้าเปิดเผยตนเองด้วยเช่นกัน
9. เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ (Courageous) ที่ไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์แบบ กล้าที่จะสื่อสารถึงความอ่อนแอของตนเองเท่ากับกล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างเข้มแข็งถึงภาพลักษณ์ของตนที่แท้จริง
10. เป็นผู้ที่มีความอดทน (Patient) ที่จะบรรลุเป้าหมายของการให้การปรึกษาในทางบวก

11. เป็นผู้ที่ไม่ตัดสิน (Nonjudgmental) สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการด้วยความนับถือ ไม่ยึดยึดความเป็นตนเองให้แก่ผู้รับบริการ ยินยอมให้ผู้รับบริการได้บรรลุถึงศักยภาพแห่งตน

12. เป็นผู้ที่เต็มใจยอมรับความคลุมเครือ (Tolerance of Ambiguity) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของผู้ให้การปรึกษา เนื่องจากความคลุมเครือจะสัมพันธ์กับศิลปะของการให้การปรึกษา เพราะผู้ให้บริการจะไม่มีวันรู้อย่างแน่นอนว่าเทคนิคใดดีที่สุดหรือการให้การปรึกษาจะบรรลุผลที่ระดับใด

13. เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ของจิตวิญญาณ (Spirituality) เนื่องจากกระบวนการของจิตวิญญาณและศาสนาจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการช่วยเหลือผู้รับบริการ

นอกจากนี้ คอร์เมียร์ และแฮคเนย์ (Cormier and Hackney, 2008 อ้างถึงใน ศิริบุรณ สบายโกสุม, 2558, น. 14) ได้เสนอลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ 4 ประการ ได้แก่

1. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม (Virtue) ซึ่งคอร์เมียร์ได้จำกัดความคำว่าคุณธรรมไว้ว่าหมายถึงความดี (Goodness) การเป็นผู้ให้บริการปรึกษาต้องเป็นคนดีอยู่ในศีลธรรม คำนึงถึงความดีอยู่ก่อนดีของผู้รับบริการเป็นอันดับแรก

2. เป็นผู้ที่มีทักษะของสมรรถนะทางวัฒนธรรม (Cultural Competence Skills) เนื่องจากผู้รับบริการในปัจจุบันมีความแตกต่างหลากหลายมากขึ้น สมรรถนะของผู้ให้การปรึกษาที่จะจัดการกับประเด็นทางวัฒนธรรมที่มีความซับซ้อนก็จะต้องสูงมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งความหลากหลายของวัฒนธรรมนั้นนับตั้งแต่อายุ เพศ ศาสนา ชาติพันธุ์ เผ่าพันธุ์ สุขภาพ สังคม เป็นต้น

3. เป็นผู้ที่มีบูรณาการของสมองและความตื่นรู้ ความมีสติ และตระหนักรู้ (Neural Integration and Mindful Awareness) บูรณาการของสมองทำให้ผู้ให้การปรึกษาสามารถคิดได้อย่างกระฉ่งแจ่ม และเพิ่มพูนความเชื่อมโยงกับอารมณ์ของผู้รับบริการ ซิเกล และ ฮาร์ทเซล (Siegel and Hartzell, 2003 อ้างถึงใน ศิริบุรณ สบายโกสุม, 2558) กล่าวว่า เมื่อผู้ให้การปรึกษามีการบูรณาการของสมองก็จะสามารถประมวลข้อมูลกับผู้รับบริการได้ด้วยกระบวนการทางความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลโดยแนวทางที่ทำให้มีบูรณาการทางสมองเกิดจากการมีสติ รับรู้แต่ละขณะ มีใจจดจ่ออยู่กับปัจจุบัน สมองส่วนต่างๆจะเกิดบูรณาการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

4. เป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นตัว (Resiliency) ความยืดหยุ่นตัวเป็นความสามารถในการเผชิญปัญหาด้วยความเข้มแข็งโดยใช้แนวคิดหรือมุมมองในทางบวก สมิธ (Smith, 2006 อ้างถึง

ใน ศิริบุญณ์ สายโกสุม, 2558) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีผลกระทบที่สำคัญต่อมุมมองของบุคคลและการประเมินความเข้มแข็งของบุคคล ความเข้มแข็งและความหยุ่นตัวจึงจำเป็นมากขึ้นสำหรับผู้ให้บริการปรึกษา เพราะจะช่วยให้ผู้ให้บริการสามารถยืนหยัดอยู่ท่ามกลางความเคร่งเครียดของงานและมีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แมคเคลอยด์ (Mcleod, 1993 อ้างถึงใน ศิริบุญณ์ สายโกสุม, 2558, น. 17-21) ได้แบ่งรูปแบบสมรรถนะพื้นฐานของผู้ให้บริการปรึกษาออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) การที่ผู้ให้บริการปรึกษาจะสามารถวางรูปแบบความสัมพันธ์ที่สร้างเสริมกับผู้รับบริการได้นั้นจะต้องสร้างสัมพันธภาพระหว่างกัน ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่การให้ปรึกษาในทุกแนวทางเน้นและให้ความสำคัญ

2. เป็นผู้ที่มีความเชื่อและเจตคติส่วนบุคคล (Personal Beliefs and Attitudes) เป็นความสามารถในการยอมรับคนอื่น เชื่อในศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลง ตระหนักถึงทางเลือกต่างๆทางจริยธรรมและศีลธรรม และไวต่อค่านิยมที่ตนเองและผู้รับบริการยึดถือ การมีความเชื่อและเจตคติส่วนบุคคลเป็นการบอกทิศทางในการมองโลกและการตระหนักรู้ตนเองอย่างถูกต้องเกี่ยวกับความเชื่อและเจตคติของตน เพื่อให้ผู้ให้บริการได้รู้ว่าตนเองยอมรับในตัวผู้รับบริการแม้จะมีมุมมองที่แตกต่างกัน

3. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางรูปความคิด (Conceptual Ability) เป็นความสามารถที่จะเข้าใจและประเมินปัญหาของผู้รับบริการ สามารถคาดเดาผลจากการกระทำ มีโครงสร้างความคิดเกี่ยวกับกระบวนการในขณะนั้น จดจำข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา

4. เป็นผู้ที่มีความมีเหตุผลส่วนบุคคล (Personal Soundness) ความมีเหตุผลส่วนบุคคล คือ การไม่มีความต้องการที่เป็นส่วนตัวซึ่งเป็นสิ่งทำลายความสัมพันธ์ในการให้ปรึกษา ความสามารถที่จะอดทนกับความรู้สึกที่รุนแรงของผู้รับบริการ การปราศจากอคติทางสังคม ความนิยมชื่นชมในชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นต้น

5. เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคนิค (Mastery of Technique) มีความรู้ว่าจะใช้การแทรกแซงเมื่อไหร่และอย่างไร มีความสามารถในการประเมินประสิทธิภาพของการช่วยเหลือ มีความสามารถในการแทรกแซงอย่างกว้างขวาง และมีความเชี่ยวชาญทางเทคนิค

6. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเข้าใจการทำงานในระบบสังคม (Ability to Understand and Work within Social Systems) จุดอ่อนในการให้ปรึกษาที่สำคัญ คือ การเน้นเพียงตัวบุคคลในกระบวนการปรึกษา ได้แก่ ผู้ให้และผู้รับบริการปรึกษา ในความเป็นจริงแล้วทั้งผู้ให้

และผู้รับการศึกษาต่างอยู่ในระบบสังคม การกระทำต่างๆย่อมมีผลกระทบต่อสังคม ดังนั้น หนึ่ง ในคุณลักษณะที่สำคัญจึงเป็นความสามารถในการตระหนักถึงผลกระทบของระบบสังคม

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2558, น. 18-22) อธิบายว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ ให้บริการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านการให้บริการปรึกษา ความรู้ด้านจิตวิทยาต่างๆ รวมถึงความรู้ด้านการวิจัย

2. เป็นผู้ที่มีทักษะและประสบการณ์ในการให้บริการปรึกษา

3. เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะด้านบุคลิกภาพ กล่าวคือ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีอารมณ์ที่มั่นคง เข้าใจโลกแห่งความเป็นจริง และมีจุดมุ่งหมายในชีวิต เป็นต้น

3.3.6 บทบาทหน้าที่การให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคล

เกลโซ เฟรทซ์ (1992, อ้างถึงใน ศิริบุญณ์ สายโกสุม, 2558, น. 23) กล่าวว่า ผู้ให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคลมีบทบาทหน้าที่สำคัญ 3 บทบาท ได้แก่

1. บทบาทซ่อมเสริม (Remedial Role) เป็นการให้บริการเพื่อช่วยซ่อมเสริม ปัญหาในด้านส่วนตัวและสังคม เป็นปัญหาในชีวิตที่แก้ไขไม่ได้ มีบางสิ่งบางอย่างผิดปกติ ไม่เหมาะสม ต้องการแก้ไข ทั้งในตัวผู้รับบริการเองหรือบุคคลในครอบครัวของผู้รับบริการ ซึ่งผู้ ให้บริการปรึกษามักใช้เวลากับบทบาทนี้มากกว่าบทบาทด้านอื่นๆ

2. บทบาทป้องกัน (Preventive Role) เป็นการช่วยให้ผู้รับบริการมีการ เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมส่วนตัวและสิ่งแวดล้อมระหว่างบุคคลเพื่อลดการเกิดปัญหา เป็นการ คาดการณ์ ป้องกันความยากลำบากที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของผู้รับบริการ

3. บทบาทให้การศึกษหรือพัฒนา (Education or Developmental Role) มี เป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการวางแผนและได้รับประโยชน์สูงสุด ให้สามารถค้นพบตัวเอง พัฒนา ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

เกล และออสติน (Gale and Austin, 2003 อ้างถึงในศิริบุญณ์ สายโกสุม, 2558, น. 26) แบ่งบทบาทหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษาตามบริบทในการทำงาน ดังนี้

1. ผู้ให้บริการปรึกษาในโรงเรียน เป็นการให้การปรึกษาที่เน้นปัญหาทุก ประเภท ไม่เฉพาะเจาะจงแต่เรื่องการเรียนรู้เท่านั้น

2. ผู้ให้บริการปรึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นการให้บริการปรึกษาทางวิชาการ อาชีพ และปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา

3. ผู้ให้บริการปรึกษาในชุมชน เป็นการให้บริการปรึกษาปัญหาที่หลากหลาย ตั้งแต่ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาชีวิตคู่ ปัญหาครอบครัว โดยมีผู้รับบริการที่เป็นทั้งเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ คู่แต่งงาน ผู้สูงวัย เป็นต้น

4. ผู้ให้บริการปรึกษาในสถาบันศาสนา มีลักษณะการให้บริการที่คล้ายคลึงกับการให้บริการในสถานที่อื่นๆ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นว่าบทบาททางศาสนาหรือบทบาททางจิตวิญญาณมีอิทธิพลต่อปัญหาในชีวิตของบุคคล

5. ผู้ให้บริการปรึกษาในหน่วยงานอุตสาหกรรมและอาชีพ เป็นขอบเขตใหม่ของการให้บริการปรึกษา มีจุดเน้นที่การช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่สร้างเสริมในที่ทำงาน การจัดการความเครียด และขยายขอบเขตไปถึงปัญหาส่วนตัวต่างๆ

สุขอรุณ วงษ์ทิม (2554, น. 12-13) ได้แบ่งบทบาทหน้าที่ของผู้ให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคลโดยคำนึงถึงเป้าหมายของการให้บริการปรึกษาและจรรยาบรรณวิชาชีพไว้หลายประการ เช่น ผู้ให้บริการปรึกษามีบทบาทหน้าที่ในการช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการตระหนักรู้ต่อตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเองอย่างถ่องแท้ เข้าใจผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมอย่างเหมาะสม มีทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีทักษะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนสามารถวางแผนชีวิตและวางแผนในอนาคตได้ด้วยตนเอง

3.4 ประวัติความเป็นมาของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ (Trait-Factor Counseling) นิยมเรียกในชื่อย่อว่า TF หรือมีอีกชื่อหนึ่งว่า Minnesota Point of View หรือแนวความคิดของมินเนโซต้า (เจียรนีย์ ทรงชัยกุล, 2556, น. 46, 2554, น. 8)

ผู้นำของทฤษฎีนี้ได้แก่ เอ็ดมัน กริฟฟิธ วิลเลียมสัน (Edmund Griffith Williamson) โดนัลด์ แพทเตอร์สัน (Donald Patterson) และจอห์น ดาร์ลีย์ (John Darley) ทั้ง 3 เป็นนักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยมินเนโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ร่วมกันก่อตั้งทฤษฎีเมื่อประมาณ ค.ศ. 1930 – 1935 (ปราณี งามสูตร, 2554, น. 6) จัดเป็นกลุ่มของนักจิตวิทยาที่ให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล มุ่งให้การปรึกษาแบบนำทาง และเน้นการเสริมสร้างกระบวนการตัดสินใจของผู้รับบริการ

จากแนวคิดของวิลเลียมสัน แพทเตอร์สัน และดาร์ลีย์ที่กล่าวมาได้นำมาบูรณาการเข้ากับทฤษฎีการแนะแนวอาชีพของพาร์สัน (Frank Parsons) แล้วพัฒนาเป็นทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ โดยเน้นการนำความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลมาเสริมสร้างการตัดสินใจในการเลือกงานให้เหมาะสมกับคนและเลือกคนให้

เหมาะสมกับงาน “Put the right man on the right job” และ “Evaluation individual and placing them in the appropriate grade or job” (Schultz & Schultz, 1988 อ้างถึงใน ปราณี รามสูตร, 2554, น. 7)

ในระยะเริ่มต้นของการใช้ทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล และองค์ประกอบพบว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจในด้านการช่วยให้ผู้รับการศึกษาเข้าใจพฤติกรรมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เมื่อรวมกันเข้าก็จะกลายเป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพแสดงตัว แล้วใช้เป็นข้อมูลในการให้การศึกษาแก่ผู้ที่ต้องตัดสินใจ โดยเสริมสร้างให้บุคคลคิดและตัดสินใจจากการใช้เหตุใช้ผลในเชิงวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น

ทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบรุ่งเรืองมากในช่วง ค.ศ. 1940-1950 โดยเฉพาะการใช้ในสถาบันศึกษาและวงการทหารเพื่อคัดเลือกคนเข้าสังกัดกรมกองต่างๆ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จนในช่วงต้น ค.ศ. 1950 จึงถูกโจมตีว่าขาดความเที่ยงและใช้การนำทางมากเกินไป ซึ่งถือเป็นจุดตกต่ำที่สุดของทฤษฎี จนถึงขั้นที่กล่าวได้ว่าทฤษฎีนี้ยังมีปรากฏอยู่ในตำราว่าด้วยการให้การศึกษาเพื่อเป็นประวัติศาสตร์ของการแนะแนวอาชีพเท่านั้น (ปราณี รามสูตร, 2554, น. 8)

อย่างไรก็ตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบกลับมากอยู่ในความสนใจของนักจิตวิทยาอีกครั้งในช่วง ค.ศ. 1980 ซึ่งมีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนว ทฤษฎีนี้ได้รับการยกย่องว่าเหมาะสมต่อการให้การศึกษาด้วยระบบคอมพิวเตอร์เนื่องจากใช้เป็นแนวทางสร้างเครื่องมือสื่อสารติดต่อระหว่างผู้ให้และผู้รับการศึกษาได้ดี เห็นได้ชัดจากทฤษฎีแนะแนวอาชีพของฮอลแลนด์ (John L. Holland) ที่เริ่มแพร่หลายในปี ค.ศ. 1985 เน้นให้ความรู้เรื่องลักษณะของบุคคลที่สัมพันธ์กับอาชีพ จนมีการประยุกต์ทฤษฎีของฮอลแลนด์มาใช้ในการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบอย่างเป็นล่ำเป็นสันในเวลาต่อมา

3.5 แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2556, น. 47-48) กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวคิดของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบพอสรุปได้เป็น 4 ประการ ดังนี้

1. มนุษย์มีความแตกต่างกันเพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งแตกต่างจากผู้อื่น เช่น สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ นอกจากนี้องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลยังต่างกันด้วย เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

2. มนุษย์มีเหตุผล เกิดมาพร้อมศักยภาพที่จะมีเหตุผล และมนุษย์สามารถใช้ประโยชน์ของการเป็นผู้มีเหตุผลควบคุมความคิดและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งเกิดจากการปราศจากเหตุผลได้ อย่างไรก็ตามยังมีบางคนต้องการความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความสามารถมากกว่า เพื่อช่วยให้เขานำความสามารถของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเหมาะสม

3. มนุษย์มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ถ้าได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ มีทักษะในการตัดสินใจ และได้รับโอกาสในการตัดสินใจ สำหรับคนที่ขาดข้อมูล ขาดทักษะในการตัดสินใจ และขาดโอกาสที่ต้องการ สมควรที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า

4. มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเอง ใช้ความสามารถ เวลา และทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อแสวงหาความสำเร็จหรือความเป็นเลิศ สำหรับคนที่ยังไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ดีเพียงพอจึงต้องขอรับความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า

ปราณี งามสูตร (2554, น. 13-14) ได้รวบรวมและสรุปแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบจากนักวิชาการด้านจิตวิทยาที่น่าสนใจหลายท่านไว้ดังนี้

1. มนุษย์แต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคลที่มีแบบแผนคงที่พอสมควร
2. มนุษย์มีความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ลักษณะด้านต่างๆของบุคคลที่สอดคล้องกันเมื่อบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มก่อนจะได้เป็นองค์ประกอบรวมของบุคคลนั้น
4. แม้ลักษณะของบุคคลจะมีความคงที่ แต่มนุษย์ก็มีความสามารถที่จะพัฒนาตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ หากมีข้อมูลและความรู้เพียงพอ
5. หากมนุษย์มีลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมมากเท่าใด ก็จะมีคามพึงพอใจและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเท่านั้น
6. บางคนมีศักยภาพ ความสามารถ ความฉลาด และความถนัด แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่ จึงต้องให้ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่ามาช่วยเหลือให้เขาได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเหมาะสม
7. มนุษย์แต่ละคนมีต้นทุนต่างกัน จึงส่งผลให้แต่ละคนมีพัฒนาการที่ต่างกันมากน้อยตามลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล
8. ปัญหาด้านการปรับตัวของมนุษย์เกิดจากการไม่เข้าใจตน ไม่รู้ความสามารถ และความถนัด จึงไม่สามารถเลือกทางชีวิตที่เหมาะสมแก่ตน ไม่รู้ว่าจะนำความสามารถของตนมา

ใช้ประโยชน์อย่างไร หรือจะปรับเปลี่ยนพัฒนาตนในเรื่องใด ส่งผลให้บุคคลมีปัญหาทางอารมณ์ ชาติเหตุผลและความคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ เน้นความสำคัญของการเป็นปัจเจกบุคคลซึ่งแตกต่างกัน ความต่างเหล่านี้มีความคงที่แต่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ปัญหาของบุคคลเกิดจากการขาดโอกาสที่จะทำความรู้จักตน บุคคลเหล่านี้จึง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความประสพการณ์สูงกว่าให้สามารถพัฒนาตนเพื่อการ ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

3.6 เป้าหมายในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2556, น. 50) แบ่งเป้าหมายของการให้การปรึกษาแบบ วิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบออกเป็น 2 เป้าหมาย ได้แก่

1. เป้าหมายเฉพาะหน้า เป็นเป้าหมายของการให้บริการเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเกิด การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ และมีทักษะในการตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

2. เป้าหมายระยะยาว เป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้รับบริการมีพัฒนาการที่เป็นเลิศใน ทุกด้าน และรู้จักใช้ความสามารถของคนที่มียู่ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างเต็มที่

เพียโตรเฟซา (Pietrofesa et al., 1984, น. 130 อ้างถึงในเจียรนีย์ ทรงชัยกุล, 2558, น. 13) กล่าวว่าเป้าหมายเฉพาะของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ คลอบคลุมประเด็นที่สำคัญของการให้การปรึกษารวม 3 ประการ คือ

1. การรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. การสำรวจตนเอง
3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

และวิลเลียมสัน (Williamson, 1950, น. 209-210 อ้างถึงใน เจียรนีย์ ทรงชัยกุล, 2558, น. 13-14) สรุปถึงเป้าหมายระยะยาวของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและ องค์ประกอบไว้รวม 5 ประการด้วยกัน คือ

1. ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การค้นพบตัวเอง เข้าใจตนเองอย่าง ถูกต้องตามความเป็นจริง

2. ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ต้องการ เพื่อใช้ในการ ดำรงชีวิตให้มีความสุขมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้ผู้รับบริการสามารถประยุกต์ใช้ประสพการณ์การเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

4. ช่วยให้ผู้รับบริการมีประสบการณ์ในการสำรวจตนเองเมื่อมีอารมณ์ไม่เหมาะสมหรือไร้เหตุผล

5. ช่วยให้ผู้รับบริการมีประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ที่เหมาะสม สามารถจัดการกับปัญหาที่พบได้เป็นอย่างดีและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ลิน และมากิ (Lynch & Maki, 1981 อ้างถึงใน ปราณี รามสูตร, 2554, น. 16-17) แบ่งเป้าหมายของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบออกเป็น 2 เป้าหมาย คือ

1. เป้าหมายระยะสั้น (Short-term Goal) เป็นเป้าหมายที่มุ่งให้เกิดในช่วงเวลาของการให้บริการ มุ่งให้ผู้รับบริการหยุดความคิดที่จะนำไปสู่การกระทำที่ไร้เหตุผล และให้ผู้รับบริการลดหรือเลิกพฤติกรรมที่ขาดการควบคุม จากนั้นให้ผู้รับบริการเริ่มต้นทำความเข้าใจกับความสามารถและลักษณะเฉพาะของตนเอง แสวงหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม ริเริ่มการพัฒนาตนด้านทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุผล สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเรียนรู้ฝึกฝนตนเพื่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาแบบวิทยาศาสตร์

2. เป้าหมายระยะยาว (Long-term Goal) เป็นเป้าหมายที่มุ่งให้ผู้รับบริการพัฒนาตนเองได้ตลอดช่วงชีวิต เพื่อก้าวสู่การพัฒนาที่สมบูรณ์และยั่งยืน

สรุปได้ว่า เป้าหมายในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบในระยะแรกจะพัฒนาผู้รับบริการด้านการเรียนรู้ข้อมูลและทักษะชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการดำเนินชีวิตอย่างมีแผน มีความสามารถประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเหมาะสม ไปจนถึงเป้าหมายสูงสุดคือผู้รับบริการสามารถพัฒนาตนเองได้ด้วยตนเองอย่างสมบูรณ์และยั่งยืน

3.7 ขั้นตอนและเทคนิคในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

3.7.1 ขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

วิลเลียมสัน และดาร์ลีย์ (Williamson and Darley, 1937 อ้างถึงใน เจียรนีย์ ทรงชัยกุล, 2558, น. 10) ได้สร้างรูปแบบการปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งมีอยู่ 6 ขั้นตอน ตามลำดับ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ (Analysis)
2. การสังเคราะห์ (Synthesis)
3. การวินิจฉัย (Diagnosis)
4. การคาดคะเน (Prognosis)

5. การปรึกษา (Counseling)

6. การติดตามผล (Follow-up)

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2556, น. 51-54) แบ่งขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นที่ 1 การสร้างสายสัมพันธ์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง มีความรู้สึกปลอดภัยที่จะระบายความรู้สึกนึกคิดของตนได้อย่างอิสระ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ให้บริการปรึกษาสามารถรวบรวมข้อมูลของผู้รับบริการได้ตามความเป็นจริง

2. ขั้นที่ 2 การช่วยให้ผู้รับบริการมีความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมของตนเองอย่างกว้างขวางและตรงตามความเป็นจริง ซึ่งสามารถทำได้โดยการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสังเคราะห์ข้อมูล

3. ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ ในขั้นตอนนี้ผู้ให้บริการปรึกษาจะนำเอาข้อมูลที่ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วมาพิจารณา ตีความ และวินิจฉัย เพื่อระบุประเด็นสำคัญของปัญหา การค้นหาสาเหตุของปัญหา และการคาดคะเนหรือทำนายอนาคตจากสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4. ขั้นที่ 4 การให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้รับบริการในการแก้ไขปัญหาและวางแผนสำหรับอนาคต ในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแนะนำ สั่งสอน และให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหา และวางแผนสำหรับอนาคตได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

5. ขั้นที่ 5 การช่วยให้ผู้รับบริการสามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยช่วยเหลือสนับสนุนจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

6. ขั้นที่ 6 การส่งตัวผู้รับบริการเพื่อไปรับความช่วยเหลือจากบุคคลากรอื่น เนื่องจากปัญหาของผู้รับบริการอยู่นอกเหนือขอบข่ายของงาน บทบาทหน้าที่ และความชำนาญของผู้ให้บริการปรึกษา ทั้งนี้การส่งตัวไปรับความช่วยเหลือจากบุคคลากรอื่นจำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับบริการเสียก่อน

7. ขั้นที่ 7 การติดตามผล เพื่อที่จะได้รู้ว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการเป็นอย่างไร บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคแทรกซ้อนหรือไม่ ผู้การปรึกษาจะได้หาทางช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมและทันกาลต่อไป นอกจากนี้การติดตามผลยังเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของการให้การปรึกษาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปราณี रामสูตร (2554, น. 23-26) กล่าวว่า ขั้นตอนในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นสร้างสัมพันธภาพ (Establishing Rapport)** เป็นขั้นตอนเริ่มต้นของการให้การปรึกษาด้วยการสร้างบรรยากาศของความคุ้นเคย ยอมรับ ไว้วางใจ ศรัทธา เชื่อถือ ไปพร้อมๆกับการทำความเข้าใจถึงปัญหาของผู้รับบริการ

2. **ขั้นช่วยการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม (Helping to self-understand within the boundaries of the environment)** ในขั้นตอนนี้จะมีกระบวนการมากกว่าการพบปะพูดคุยกันธรรมดา เพราะต้องมีเรื่องของ “ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ” เข้ามาเกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อให้ได้ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบดังกล่าว โดยมีการดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 **การรวบรวมข้อมูล (Collecting the Data)** จากเครื่องมือหรือการดำเนินการใน 6 ลักษณะ คือ แฟ้มข้อมูลส่วนตัว บันทึกประจำวัน อัดตชีวะประวัติ ระเบียบพฤติกรรม การทดสอบทางจิตวิทยา และการสัมภาษณ์ (Williamson, 1972)

2.2 **การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)** เป็นการระบุลักษณะของผู้รับบริการปรึกษาเป็นด้านๆจากข้อมูลแต่ละแหล่ง

2.3 **การสังเคราะห์ข้อมูล (Data Syntheses)** เป็นการนำผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านมาผนวกเข้าด้วยกัน (Unified Structure) เพื่อบ่งบอกลักษณะโดยรวมของผู้รับบริการทั้งลักษณะเด่นและด้อย อันเป็นลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการดำรงตนในสิ่งแวดล้อมของผู้รับบริการ

3. **ขั้นวินิจฉัย (Diagnosis)** เป็นขั้นตอนต่อจากขั้นช่วยการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เมื่อผู้รับบริการปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมแล้วผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับบริการคิดหาเหตุผลด้วยตนเองว่าเขามีปัญหาในจุดใด ซึ่งจะส่งผลถึงการวินิจฉัยถึงที่มาของปัญหา

4. **ขั้นวางแผนปฏิบัติ (Proposing a Program of Action)** เป็นการคิดทางเลือกหลายแนวทางเพื่อขจัดปัญหาที่ค้นพบในขั้นวินิจฉัย โดยมีการทำนายแนวโน้ม (Prognosis) ผลจากการกระทำจากทางเลือกต่างๆที่คิดไว้แล้ววางแผนดำเนินการตามทางเลือกที่คิดว่าเหมาะสม

5. **ขั้นปฏิบัติตามแผน (Apply Learning Gained in Counseling to Problem Situation)** เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้รับบริการนำแผนที่เลือกไว้ไปปฏิบัติจริง ผู้ให้การปรึกษาควรเน้นการพัฒนาผู้รับบริการให้มีทักษะการคิด การหาเหตุผล และการกระทำที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เทคนิคที่เป็นเทคนิคหลักของทฤษฎีคือ การสอน การให้ความรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้รับบริการได้เจริญเติบโตตลอดช่วงอายุในทุกสถานการณ์ของชีวิต

6. **ขั้นส่งต่อ (Client Referral)** จะใช้ในกรณีที่พบว่าผู้รับบริการมีปัญหาที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือบุคลากรอื่นซึ่งมีความเหมาะสมกว่า ทั้งนี้จะต้องสอบถามความสมัครใจของผู้รับบริการก่อนที่จะส่งต่อไปให้บุคลากรอื่น

7. **ขั้นประเมินติดตามผล (Follow-up)** เป็นกระบวนการภายหลังการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยผู้ให้บริการจะติดตามเสริมแรง ประเมินพฤติกรรม ตรวจสอบพัฒนาการของผู้รับบริการ การติดตามผลนอกจากจะเป็นแนวทางช่วยเหลือผู้รับบริการแล้วยังเป็นทางเลือกให้ผู้ให้บริการยุติการบริการเมื่อคิดว่าได้ผลที่น่าพอใจแล้ว และยังเป็นแนวทางการพัฒนางานให้การบริการให้ก้าวหน้าต่อไป

3.7.2 เทคนิคในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

ปราณี รามสูตร (2554, น. 27-31) กล่าวว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเป็นทฤษฎีที่ค่อนข้างนำไปทางนำทาง มีการใช้เทคนิคการสร้างสัมพันธภาพ การให้แรงเสริม การสนับสนุนให้ผู้รับบริการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล จนนำไปสู่การเข้าใจปัญหาและตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง แม้กระทั่งการติดตามผลก็ยังสนับสนุนให้ผู้รับบริการประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง แต่เทคนิคสำคัญที่เน้นในทฤษฎีนี้ คือ เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการวินิจฉัย และเทคนิคการทำนายแนวโน้ม

1. เทคนิคการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการบ่งชี้ลักษณะของผู้รับบริการจากข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา
2. เทคนิคการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำผลการวิเคราะห์แต่ละส่วนมารวมเข้าด้วยกันเพื่อทำให้ผู้รับบริการรับรู้และเข้าใจลักษณะของตนเอง
3. เทคนิคการวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการช่วยให้ผู้รับบริการเห็นปัญหา ที่มาของปัญหา หรือที่มาของพฤติกรรม เพื่อช่วยให้เขาเข้าใจตนเองทั้งในอดีตและปัจจุบัน
4. เทคนิคการทำนายแนวโน้ม (Prognosis) เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าถึงผลอันอาจเกิดขึ้นจากการกระทำตามทางเลือกที่คิดไว้

นอกจากนี้ ปราณี (2554) ยังได้นำเสนอเทคนิคย่อยๆ ที่สำคัญในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบไว้เพิ่มเติม ดังนี้

5. เทคนิคการแนะนำ (Advising) เป็นการสื่อความคิดของผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ให้บริการเป็นเกณฑ์ เพื่อให้ผู้รับบริการรู้ว่าเขาควรทำหรือต้องทำอะไรต่อไป
6. เทคนิคการเสนอแนะ (Suggestion) เป็นการเสนอทางปฏิบัติหลายๆทางให้แก่ผู้รับบริการโดยไม่ระบุว่าเขาควรเลือกทางใด เพื่อเน้นให้ผู้รับบริการคิดและไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ

7. เทคนิคการประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินทางเลือกที่คิดว่ามีข้อดี และข้อเสียอย่างไรเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกปฏิบัติในทางที่ให้ผลดีมากที่สุด และประเมินความก้าวหน้าหลังจากปฏิบัติตามทางเลือกนั้นแล้ว

8. เทคนิคการเสริมกำลังใจ (Assurance) เป็นการคลายความกังวลหรือความไม่สบายใจของผู้รับบริการด้วยการสื่อสารเชิงบวก

9. เทคนิคการกระตุ้นเร้าให้ปฏิบัติ (Challenging) เป็นการท้าทายการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาด้วยคำพูดหรือการกระตุ้นเร้าให้ผู้รับบริการกระตุ้นตนเอง (Self-Motivation)

10. เทคนิคการให้แรงเสริม (Reinforcement) เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติดีของผู้รับบริการด้วยการกล่าวชมหรือแสดงอาการบ่งบอกความพอใจ

โดนัลด์ ซูเปอร์ (Donald E. Super, 1990 อ้างถึงใน เจียรนัย ทรงชัยกุล, 2558, น. 46) ได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษานำมาใช้ 6 ประการ ได้แก่

1. การตีความ (Interpretation) เป็นการตีความหมายจากท่าทางหรือคำพูดของผู้รับบริการออกมาเป็นคำพูดใหม่ให้ได้ตรงประเด็น ชัดเจน เข้าใจง่าย

2. การอธิบาย (Explanation) เป็นการยกตัวอย่าง ให้รายละเอียด ขยายความ ให้ข้อมูล ให้ข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

3. การสรุปประเด็น (Summarization) เป็นการสรุปประเด็นเรื่องราวสำคัญที่ผู้รับบริการพูดหรือแสดงออกได้อย่างถูกต้อง กระชับ ชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้สำรวจความคิดและความรู้สึกของตนเองอย่างละเอียดตรงประเด็น และเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของทั้งสองฝ่ายในประเด็นสำคัญต่างๆว่าถูกต้องตรงกัน

4. การสะท้อน (Reflection) หมายถึงรวมทั้งการสะท้อนความรู้สึกและสะท้อนความคิด เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการตระหนักในความคิดและความรู้สึกของตน รวมถึงให้ผู้รับบริการตระหนักว่าผู้ให้การปรึกษาให้ความสนใจและพร้อมที่จะเคียงข้างช่วยเหลือเขาต่อไป

5. การทวน (Restatement) เป็นการกล่าวทวนคำพูดของผู้รับบริการโดยรักษาความถูกต้องของสาระสำคัญเอาไว้อย่างครบถ้วน กระชับ ชัดเจน เพื่อช่วยสรุปประเด็นและตรวจสอบความเข้าใจของทั้งสองฝ่ายให้ตรงกัน

6. การทำความเข้าใจ (Clarification) เป็นการพูดทำความเข้าใจในคำข้อความ หรือประโยคที่ผู้รับบริการพูดออกมา เพื่อช่วยให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจเรื่องราวตรงกัน และช่วยให้ผู้รับบริการแน่ใจในความคิดของตน

โดยผู้ให้การปรึกษามักใช้เทคนิคที่ 1, 2 และ 3 เมื่อเนื้อหาสาระเป็นข้อเท็จจริง และเทคนิคที่ 4, 5 และ 6 เมื่อเนื้อหาสาระเป็นทัศนคติหรือความรู้สึก

3.8 ข้อควรคำนึงถึงในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2556, น. 56) ได้สรุปประเด็นสำคัญของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบให้ความสำคัญต่อการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาทั้งประเภทแบบทดสอบต่างๆและแบบสัมภาษณ์
2. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเน้นการใช้กระบวนการช่วยเหลือเชิงวิทยาศาสตร์ ช่วยให้ผู้รับบริการสามารถคิดและตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล
3. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสนับสนุนให้ผู้รับบริการได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ให้ผู้รับบริการทำความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมของตนตามความเป็นจริง
4. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเป็นการให้การปรึกษาที่ค่อนข้างไปทางแบบนำทาง ดังนั้นผู้ให้การปรึกษาจึงต้องมีความรู้และประสบการณ์สูงเพื่อดำเนินบทบาทหน้าที่ครูหรือพี่เลี้ยงให้แก่ผู้รับบริการซึ่งมีประสบการณ์น้อยกว่า
5. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลและเหตุผล แต่ก็ไม่ได้ละเลยอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับบริการ การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

กิลลิแลนด์ และเจมส์ (Gilliland & James, 1998, น. 354-356 อ้างถึงใน ปรานี รามสูตร, 2554, น. 32-33) ได้รวบรวมความคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายท่านเกี่ยวกับการนำแนวคิดของการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบไปใช้ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสามารถใช้ร่วมกับการให้การปรึกษาตามแนวคิดหรือทฤษฎีอื่นๆได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ
2. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบต้องอาศัยผู้ชำนาญการหลายด้าน การให้การปรึกษาที่ดำเนินการในลักษณะทีมจึงมีแนวโน้มให้ผลดีมากกว่า
3. การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบแม้จะเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ แต่ผู้ให้การปรึกษาก็ไม่ควรละเลยภาระที่สำคัญประการหนึ่งของการให้การปรึกษาโดยทั่วไปนั่นก็คือการช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีจิตใจผ่อนคลายลดความคับข้องใจ

บราวน์ และเลนท์ (Brown & Lent, 2000, อ้างถึงใน ปราณี งามสูตร, 2554, น. 33) ได้ให้ทฤษฎีที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบอย่างมาก ได้แก่ เรื่องของการใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา โดยเสนอว่าผู้ให้การปรึกษาอาจใช้แบบทดสอบหรือการรวบรวมข้อมูลจากวิธีอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการใช้แบบทดสอบเดิมๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและถูกต้องตรงกับลักษณะของบุคคลและองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้รับบริการซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา

3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา รัตนราช (2555) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลางเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งพาอินซูลินในโรงพยาบาลรามาริบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยก่อนและหลังการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล เปรียบเทียบความแตกต่างการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้ผู้ป่วยเบาหวานจำนวน 16 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลางมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนการให้การปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ป่วยที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลางมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าผู้ป่วยในกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริกานดา กอแก้ว (2557) ศึกษาผลของการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลที่มีต่อการเสริมสร้างความสุขในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสุขของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดเต้านมออกก่อนและหลังการให้การปรึกษาแบบรายบุคคล และเปรียบเทียบความสุขของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดเต้านมออกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ผู้ป่วยหญิงที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมออกจำนวน 16 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดเต้านมออกที่ได้รับการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลมีความสุขเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการให้การปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดเต้านมออกที่ได้รับการให้การปรึกษาแบบรายบุคคลมีความสุขเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ป่วยในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณัญญา ประเสริฐสรรพ (2548) ศึกษาผลการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วน ก่อนและหลังการให้การปรึกษาเป็น

รายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม เปรียบเทียบผลของพฤติกรรมกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วน ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอเทศด้วยคู่มือการดูแลตนเองสำหรับวัยรุ่นโรคอ้วน และเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วนหลังการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมและหลังการให้ข้อเสนอเทศด้วยคู่มือการดูแลตนเองสำหรับวัยรุ่นโรคอ้วน ผลจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วนหลังการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วนหลังการให้ข้อเสนอเทศด้วยคู่มือการดูแลตนเองสำหรับวัยรุ่นโรคอ้วนไม่แตกต่างกัน และพฤติกรรมกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วนหลังการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมดีกว่าพฤติกรรมกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วนหลังการให้ข้อเสนอเทศด้วยคู่มือการดูแลตนเองสำหรับวัยรุ่นโรคอ้วนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีระนุช อินทร์ทองน้อย (2548) ศึกษาผลของการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบผู้รับบริการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อการลดระดับความเครียดของผู้ป่วยขาดแคลไฟไฟไหม้ โรงพยาบาลรามาศิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบผู้รับบริการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อการลดระดับความเครียดของผู้ป่วยขาดแคลไฟไฟไหม้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยขาดแคลไฟไฟไหม้ จำนวน 8 คน ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยขาดแคลไฟไฟไหม้มีระดับความเครียดลดลงภายหลังได้รับการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบผู้รับบริการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กาญจนา ณ ลำพูน (2538) ได้ศึกษาเรื่องผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 10 คน ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคลมีคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพเพิ่มขึ้นและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชร ทรัพย์มี (2538) ศึกษาเรื่องผลของการใช้รูปแบบบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการวางโครงการอนาคตของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการวางโครงการอนาคตของนักเรียน รูปแบบบริการปรึกษาที่นำมาใช้ คือ แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ แบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง แบบเผชิญความจริง และแบบพฤติกรรมนิยม ผลจากการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจากครูแนะแนวตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่พึงปรารถนาและสามารถวางโครงการอนาคตได้ 13 รายใน 15 ราย และผลจากการศึกษาด้านการวางโครงการในอนาคตพบว่านักเรียนทั้ง 3 รายที่ได้รับบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจากครูแนะแนวตามรูปแบบการให้บริการปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสามารถวางโครงการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

บทที่ 3

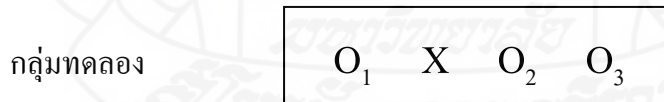
วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย “การให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง” เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัย “การให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง” เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

เมื่อ O_1 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง

X แทนการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

O_2 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองหลังการทดลอง

O_3 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6 จำนวน 62 คน (สถิติเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2558)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6 ทั้งหมดจำนวน 62 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าและคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไปที่เต็มใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษา จากนั้นจึงคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าสูงสุดลงมาจำนวน 8 คนเป็นกลุ่มทดลอง

2.3 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระในการวิจัย คือ การให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

2.4 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในการวิจัย คือ ทัศนคติทางบวกต่อยาบ้า

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า และ โปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

3.1 แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า

3.1.1 ศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

3.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือว่ามีตัวแปรใดที่ต้องการศึกษา
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขัง มีตัวแปรที่ต้องการศึกษาจำนวน 1 ตัวแปร คือ ทัศนคติต่อยาบ้า

3.1.3 ศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับทัศนคติเพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ

แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงออกเพื่อตอบสนองความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า

ความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า หมายถึง การรับรู้ว่ายาบ้าคืออะไร มีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร

ความรู้สึกเกี่ยวกับยาบ้า หมายถึง อารมณ์ที่แสดงออกต่อยาบ้าว่าชอบ-ไม่ชอบ-พอใจ-ไม่พอใจ มากน้อยเพียงใด

แนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกต่อยาบ้า

จากนิยามเชิงปฏิบัติการพบว่าตัวแปรทัศนคติต่อยาบ้าประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยจำนวน 3 ตัวแปร คือ ความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ความรู้สึกต่อยาบ้า และแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า

3.1.4 กำหนดระดับการวัดตัวแปร

ทัศนคติ เป็นตัวแปรที่อยู่ในระดับการวัดแบบอันตรภาคซึ่งสามารถกำหนดให้อยู่ในระดับการวัดแบบจัดอันดับได้

3.1.5 กำหนดประเภทของเครื่องมือที่จะใช้วัด โดยพิจารณาถึงตัวแปรและกลุ่มเป้าหมาย

จากตัวแปรทัศนคติ และกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เครื่องมือประเภทแบบสอบถาม

3.1.6 สร้างกรอบเครื่องมือฯ

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรย่อย	ระดับการวัด	ประเภทเครื่องมือ
เจตคติ	ความรู้เชิงประเมินค่า	อันตรภาค	แบบสอบถาม
	ความรู้สึก		
	แนวโน้มในการแสดงออก		

3.1.7 สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับกรอบของเครื่องมือที่ต้องการพัฒนา

ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรย่อยทั้ง 3 ตัวแปร ดังนี้

- 1) ความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า จำนวน 10 ข้อ

2) ความรู้สึกลึกต่อยาบ้า จำนวน 10 ข้อ

3) แนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า จำนวน 10 ข้อ

3.1.8 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) เสนอข้อคำถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพความตรง (Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence /IOC) โดย IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00

2) นำแบบทดสอบที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.10 ขึ้นไปแสดงว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดี (Office of Educational Assessment, University of Washington. Citing in Sax G. and Newton J.w., 1997, น. 239 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ, 2555, น.36)

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.414 - 0.775

ข้อคำถามที่มีค่าความเที่ยงสูงกว่า 0.70 แสดงว่ามีค่าความเที่ยงผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (Guilford and Fruchter อ้างถึงใน วรนุช แหยมแสง, 2555, น. 25)

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.944

3.2 ลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า

แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าเป็นแบบวัดโดยใช้วิธีประเมินค่า 4ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่ตรงกับความความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่ตรงกับความความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด

3.2.1 เกณฑ์ในการให้คะแนน

ข้อคำถามที่แสดงเจตคติในทางลบต่อยาบ้าจะให้คะแนน 4-3-2-1 สำหรับการตอบเห็นด้วยมากที่สุดตามลำดับไปจนถึงไม่เห็นด้วย ส่วนกรณีข้อคำถามในทางบวกจะให้คะแนนสลับกัน คือ 1-2-3-4 สำหรับการตอบเห็นด้วยมากที่สุดตามลำดับไปจนถึงไม่เห็นด้วย

ระดับความรู้สึก	ข้อคำถามทางลบ	ข้อคำถามทางบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

ข้อคำถามทางบวก ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4,5,11,12,13,14,15,21,22,23,24,25

ข้อคำถามทางลบ ได้แก่ ข้อ 6,7,8,9,10,16,17,18,19,20,26,27,28,29,30

3.2.2 การแปลผลจากคะแนน ใช้การแปลผลจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ผู้ทำแบบวัด ได้คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.49 แสดงว่ามีทัศนคติทางบวกต่อยาสูบอยู่ในระดับต่ำ หมายความว่า มีความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับยาสูบว่าไม่ดี มีโทษ เกิดความรู้สึกไม่ชอบรังเกียจ และมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาสูบ

ผู้ทำแบบวัด ได้คะแนนเฉลี่ย 2.50-4.00 แสดงว่ามีทัศนคติทางบวกต่อยาสูบอยู่ในระดับสูง หมายความว่า มีความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับยาสูบว่าดี มีประโยชน์ เกิดความรู้สึกชอบ พอใจ และมีแนวโน้มที่จะเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาสูบ

3.3 โปรแกรมการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาสูบของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาสูบในเรือนจำกลางบางขวาง

3.3.1 ขั้นตอนในการสร้าง โปรแกรมการให้การปรึกษา

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้าง โปรแกรมการให้การปรึกษา
- 2) ศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบต่างๆ
- 3) เลือกทฤษฎีในการให้การปรึกษาให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างสภาพแวดล้อม และบริบทต่างๆของเรือนจำ
- 4) สร้างโปรแกรมการให้การปรึกษาฯให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 5) ตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการปรึกษาฯที่สร้างขึ้นด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence / IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00
- 6) นำโปรแกรมการปรึกษาฯที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วทดลองใช้กับกลุ่มผู้ต้องขังที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

7) ปรับปรุง-แก้ไขโปรแกรมการปฐษาให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างและบริบทต่างๆก่อนนำไปใช้ในการทำวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อประสานขอความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์และผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ให้ผู้ต้องขังคดีจำหนายยาบ้ารายสำคัญทั้งหมดที่ถูกคุมขังอยู่ในแดน 6 เรือนจำกลางบางขวางทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาระดับทัศนคติที่ผู้ต้องขังมีต่อยาบ้า

4.3 คัดเลือกผู้ต้องขังที่ทำแบบสอบถามได้คะแนนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 75 จำนวน 8 คนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

4.4 ใช้โปรแกรมการให้การศึกษาตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังกับกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน หลังจากนั้นจึงให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าเพื่อเก็บเป็นข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest)

4.5 นำข้อมูลก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความต่าง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence / IOC) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร

$$IOC = \sum R/N$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation / ITC) ด้วยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (Chronbach, 1951 อ้างถึงใน โกลด์ มีคูน, 2555, น. 35)

ITC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.10 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดี (Office of Educational Assessment, University of Washington. Citing in Sax G. and Newton J.w., 1997, น. 239 อ้างถึงใน โกลด์ มีคูน, 2555, น.36)

5.1.3 หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (Chronbach)

$$\alpha = N/N-1 (SD^2 - \sum SDi^2 / SD^2)$$

เมื่อ N = จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

SD² = ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามทั้งฉบับ

SDi² = ค่าความแปรปรวนของข้อคำถามรายข้อ

α ที่มีค่าสูงกว่า 0.70 แสดงว่ามีค่าความเที่ยงผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (Guilford and Fruchter อ้างถึงใน วรนุช แหยมแสง, 2555, น. 25)

5.1.4 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence / IOC) ของโปรแกรมการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ โดยใช้สูตร $IOC = \sum R/N$ เช่นเดียวกันกับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

5.2 การวิเคราะห์ผลการทดลอง

5.2.1 วิเคราะห์หาระดับทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ารายสำคัญด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าร้อยละ (Percent)

5.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ารายสำคัญในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้การปรึกษาและในระยะติดตามผลด้วยการทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Match-Pairs Signed Rank Test) โดยใช้สูตรดังนี้

$$T = \text{minimum} (T+ \text{ or } T-)$$

$$T+ = \sum di \text{ (di คือเครื่องหมาย +)}$$

$$T = \sum d_i \quad (d_i \text{ คือเครื่องหมาย -})$$

ผลรวมของตำแหน่งคือ $(n(n+1))/2$ เมื่อ n คือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

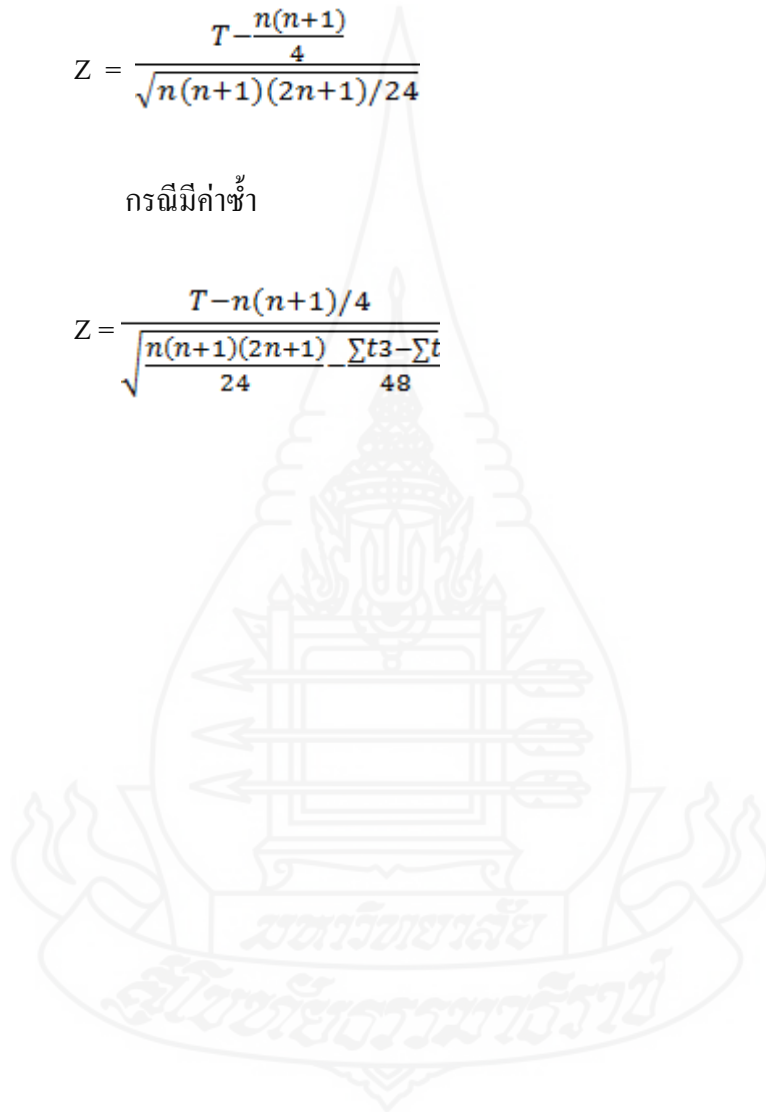
$$\text{ดังนั้น } T = (n(n+1))/2 - T^+$$

ประมาณค่า T ด้วยการแจกแจงแบบ Z

$$Z = \frac{T - \frac{n(n+1)}{4}}{\sqrt{n(n+1)(2n+1)/24}}$$

กรณีมีค่าซ้ำ

$$Z = \frac{T - n(n+1)/4}{\sqrt{\frac{n(n+1)(2n+1)}{24} \frac{\sum t^3 - \sum t}{48}}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย “การให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง” ได้แบ่งขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นตอนที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจเพื่อศึกษาระดับทัศนคติที่มีต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6 โดยใช้แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
2. ขั้นตอนที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อหาผลของการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง แคน 6

ตอนที่ 1 ระดับทัศนคติต่อยาบ้า

การวิเคราะห์ระดับทัศนคติต่อยาบ้าใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าร้อยละ (Percent) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงระดับคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า

ระดับคะแนนทัศนคติต่อยาบ้า	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	30-75	22	35.5
	76-120	40	64.5
รวม	30-120	62	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประชากรซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าส่วนใหญ่มีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าตั้งแต่ 76-120 คะแนน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการคัดเลือกกลุ่มทดลองที่มีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป

ระดับคะแนนทัศนคติต่อยาบ้า	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คะแนนทัศนคติต่อยาบ้าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-75	54-90	47	75.81
คะแนนทัศนคติต่อยาบ้าสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75	91-102	15	24.19
รวม		62	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่าประชากรซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่มีระดับคะแนนทัศนคติต่อยาบ้าสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 กล่าวคือมีคะแนนระหว่าง 91-102 คะแนน มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 24.19 จากจำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า

ทัศนคติต่อยาบ้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า	2.59	0.45	ระดับสูง
ความรู้สึกต่อยาบ้า	2.60	0.45	ระดับสูง
แนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้า	2.70	0.50	ระดับสูง
ทัศนคติต่อยาบ้าโดยรวม	2.66	0.45	ระดับสูง

จากตารางที่ 4.3 พบว่าประชากรซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ามีระดับทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง กล่าวคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 , 2.60 และ 2.70 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าโดยรวมเท่ากับ 2.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45

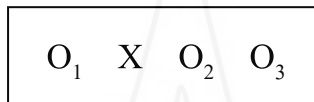

ตอนที่ 2 ผลของการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบต่อการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า

เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบวิลคอกซัน (The Wilcoxon Signed Ranks Test) แบ่งออกเป็น การทดสอบก่อน-หลังการทดลอง และระยะติดตามผลดังนี้

รูปแบบการทดลอง

กลุ่มทดลอง

เมื่อ O_1 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง

X แทนการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

O_2 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองหลังการทดลอง

O_3 แทนการวัดทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผล

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลพื้นฐานจากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	N	MEAN	S.D.	MIN	MAX
ก่อนการทดลอง	8	3.24	0.12	3.07	3.40
หลังการทดลอง	8	2.10	0.16	1.93	2.37

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทัศนคติทางบวกต่อยาบัลดลงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ยทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าก่อนการทดลองเท่ากับ 3.24 และมีค่าเฉลี่ยทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังการทดลองเท่ากับ 2.10

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

N	Position	Mean of Rank	Sum of Rank	Z	P
8	post < Pre	4.50	36.00	2.521	0.006

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่าภายหลังการทดลองผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลพื้นฐานจากการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองและระยะติดตามผล

การทดลอง	N	MEAN	S.D.	MIN	MAX
หลังการทดลอง	8	2.10	0.16	1.93	2.37
ระยะติดตามผล	8	2.10	0.12	1.97	2.33

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าในระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากหลังการทดลอง โดยหลังการทดลองและในระยะติดตามผลมีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อยาบ้าเท่ากับ 2.10

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองและระยะติดตามผล

N	Position	Mean of Rank	Sum of Rank	Z	P
2	post > follow	6.25	12.50	255	.400
1	post = follow	-	-		
5	post < follow	3.10	15.50		

(8)

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มทดลองมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้า ภายหลังจากการทดลองและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง“การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง” สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1.1 เพื่อศึกษาระดับของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า
- 1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าก่อนและหลังการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบและระยะติดตามผล

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ารายสำคัญที่ถูกคุมขังอยู่ในแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง ทั้งสิ้นจำนวน 62 คน และคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทด์ที่ 75 ขึ้นไปที่เต็มใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษา โดยคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าสูงสุดลงมาจำนวน 8 คนเป็นกลุ่มทดลอง

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า
2. โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือราชการไปยังเรือนจำกลางบางขวางเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ถูกควบคุมอยู่ในแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง ทั้งหมดจำนวน 62 คน
3. ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 62 คนทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าเพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อยาบ้า และเก็บผลคะแนนไว้เป็นข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre-Test)
4. คัดเลือกผู้ต้องขังที่มีทัศนคติต่อยาบ้าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไปที่เต็มใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษา โดยคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าสูงสุดลงมาจำนวน 8 คนเป็นกลุ่มทดลอง
5. ดำเนินการศึกษาโดยใช้โปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน โดยเน้นการให้ความรู้และการแนะนำให้ผู้ต้องขังที่รับบริการกระจ่างชัดถึงโทษภัยของยาบ้าทั้งต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ รวมถึงเห็นความสำคัญของทัศนคติต่อยาบ้าที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของตนจนสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของตนให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ของสังคม
6. ให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าหลังจากยุติการให้การศึกษาเพื่อเก็บคะแนนเป็นข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) และระยะติดตามผล (Follow - up)
7. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าการทดสอบวิลคอกชัน

2. สรุปผลการวิจัย

2.1 ประชากรซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้ามีระดับทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง กล่าวคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 , 2.60 และ 2.70 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าโดยรวมเท่ากับ 2.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45

2.2 หลังจากได้รับการศึกษาตามโปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่ม

ตัวอย่างทั้ง 8 คนมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าลดลงกว่าก่อนได้รับการปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 คนมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าเปรียบเทียบกับระหว่างการให้การปรึกษาและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

3. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวาง” สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าในเรือนจำกลางบางขวางมีระดับทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าเท่ากับ 2.59 , 2.60 และ 2.70 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าโดยรวมเท่ากับ 2.66 ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการให้การปรึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดทัศนคติดังกล่าวได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน และประสบการณ์ส่วนตัว โดยเฉพาะปัจจัยด้านประสบการณ์ส่วนตัวมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเกิดทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นความต้องการเงินเพื่อซื้อยาบ้ามาเสพ ความอยากรวย อยากมีบ้านมีรถ ที่สำคัญคือการค้ายาบ้าเป็นวิธีที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถหาเงินได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากนี้การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการระบาดของยาบ้า การได้พบเห็นการเสพและค้ายาบ้าอยู่เป็นประจำทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดา จนมองข้ามความเป็นจริงในด้านที่ว่ายาบ้าเป็นโทษภัยร้ายแรงทั้งต่อตนเอง สังคม และครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุธ บุญญานุสนธิ์ (2556) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาบ้าซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่าปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การค้ายาบ้าซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ความต้องการรวยเร็ว อยากมีบ้านมีรถ และการอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆที่เต็มไปด้วยยาบ้าและไตรแอนดิส (Triandis, 1971 อ้างถึงใน กัลยาณี ปุณจันทร์, น. 37-38) ที่ให้ความเห็นไว้ว่าทัศนคติก่อรูปมาจากการเรียนรู้วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมในสังคม การสร้างความรู้สึจากประสบการณ์ของตนเองประสบการณ์เดิมที่ส่งผลต่อทัศนคติใหม่ที่คล้ายคลึงกัน และการเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญ รวมถึงเกียรติพงษ์ มิลินทานุช (2556, น. 19) ซึ่งกล่าวถึงที่มาของทัศนคติว่าเกิดจากปัจจัยด้านครอบครัว เพื่อน บุคคลที่มีความสำคัญกับตนเอง และประสบการณ์ต่างๆที่ผ่านมาของแต่ละบุคคล

3.2 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าลดลงกว่าก่อนการให้การปรึกษา

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าลดลง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าก่อนการให้การปรึกษาเท่ากับ 3.24 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าหลังการให้การปรึกษาเท่ากับ 2.10 และเมื่อทำการทดสอบด้วยค่าการทดสอบแบบวิลคอกชันพบว่าผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าโปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถทำให้ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าลดทัศนคติทางบวกที่มีต่อยาบ้าได้ ทั้งนี้สืบเนื่องจากทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาบุคคลด้วยการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้รับบริการหาเหตุผลจากข้อมูลอันจะนำไปสู่การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ให้บริการในฐานะของการเป็นผู้รู้ ผู้บอก ผู้สอน ผู้ชี้แนะ ผู้นำทาง ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและพลังในการจูงใจให้ผู้รับบริการคล้อยตามในสิ่งที่ผู้ให้บริการเห็นว่าถูกต้องและสมควร โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆจำนวน 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างสัมพันธภาพเพื่อช่วยให้เกิดความคุ้นเคยและความไว้วางใจระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา ขั้นช่วยการเข้าใจตนเองเป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองเกี่ยวอย่างกระจ่างชัดกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า ขั้นให้ความรู้เรื่องทัศนคติเป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติต่อยาบ้าว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าของตนเอง ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าเป็นการให้ความรู้เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักชัดถึงโทษและพิษภัยของยาบ้า ทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ ทั้งยังให้ผู้รับการปรึกษาสามารถใช้ความรู้ที่ได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของตนเองให้เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ขั้นวางแผนแก้ไขปัญหาคือเป็นขั้นช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวางแผนการแก้ไขปัญหาคือจะเกิดขึ้นในอนาคตโดยไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้า และขั้นยุติการให้การปรึกษาเป็นการให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้รับการปรึกษาประสบกับปัญหา

ในการปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้และยุติการให้การปรึกษาเมื่อพบว่าผู้รับบริการมีพัฒนาการอยู่ในขั้นที่น่าพึงพอใจ โดยโปรแกรมการให้การปรึกษาทุกขั้นตอนเน้นการใช้เทคนิคในการให้ความรู้และเทคนิคการจูงใจเป็นหลัก เช่น เทคนิคการสอน เทคนิคการอธิบาย เทคนิคการแนะนำโดยตรง เทคนิคการโน้มน้าว เทคนิคการจูงใจ เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการวินิจฉัย เทคนิคการคาดคะเนอนาคต เทคนิคการทวนความ เทคนิคการสรุปความ เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการทำให้กระจ่าง และเทคนิคการใช้คำถามปลายเปิด เป็นต้น จากขั้นตอนต่างๆของโปรแกรมการให้การปรึกษาและเทคนิคต่างๆที่นำมาใช้ในการให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับยาบ้าและทัศนคติอย่างเพียงพอ รวมถึงการใช้บทบาทของผู้มีประสบการณ์มากกว่าช่วยสั่งสอน แนะนำ จูงใจให้ผู้รับบริการมีทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัย และคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของตนเอง และวางแผนการที่จะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อพบกับปัญหาอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจียรนัยทรงชัยกุล (2533, น.48) ซึ่งกล่าวว่าทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้รับบริการได้รับความรู้และข้อมูลที่จำเป็นอย่างเพียงพอเพื่อให้มีทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและวางแผนสำหรับอนาคตได้ด้วยตัวเองอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ โดยผู้ให้การปรึกษามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือที่เสมือนครูหรือพี่เลี้ยงช่วยสอนและนำทางแก่ศิษย์ อันจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตต่อไป และวัชร ทรัพย์มี (2538) ซึ่งศึกษาเรื่องผลของการใช้รูปแบบบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการวางโครงการอนาคตของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการวางโครงการอนาคตของนักเรียน รูปแบบบริการปรึกษาที่นำมาใช้ คือ แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ แบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง แบบเผชิญความจริง และแบบพฤติกรรมนิยม ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับบริการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจากครูแนะแนวตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่พึงปรารถนาและสามารถวางโครงการอนาคตของตนเองได้

3.3 ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าหลังจากการให้การปรึกษาและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าที่ได้รับการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบมีทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าไม่ต่างกับระยะติดตามผล โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบสอบถาม

ทัศนคติต่อยาบ้าหลังการให้การศึกษาเท่ากับ 2.10 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าในระยะติดตามผลเท่ากับ 2.10 และเมื่อทำการทดสอบด้วยค่าการทดสอบแบบวิลคอกซันพบว่าผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าโปรแกรมการให้การศึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนอกจากจะสามารถช่วยให้ผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้าลดทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของตนเองลงหลังจากได้รับการศึกษาแล้ว ยังสามารถยกระดับทัศนคติดังกล่าวไว้ได้ในระยะติดตามผลซึ่งมีช่วงเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน เนื่องจากโปรแกรมการให้ศึกษาดังกล่าวมีประสิทธิภาพในด้านช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ และมีทักษะในการตัดสินใจด้วยตัวเองได้ กล่าวคือผู้รับบริการจะได้รับความช่วยเหลือให้รู้จักและเข้าใจตนเอง รวมทั้งได้รับข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมและเชื่อถือได้ เมื่อผู้รับบริการนำข้อมูลความรู้เหล่านี้มาประกอบการพิจารณาตัดสินใจอย่างมีเหตุผลก็จะมีผลให้สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้านทัศนคติทางบวกต่อยาบ้าของตนเอง ไปจนถึงวางแผนการที่จะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้าในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เมื่อผู้รับบริการมีทักษะในการตัดสินใจที่ดีแล้ว ไม่เพียงแต่จะเป็นผลดีต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเท่านั้น ยังเป็นผลดีต่อผู้รับบริการในอนาคตในด้านการช่วยให้ผู้รับบริการเป็นผู้ที่มีเหตุผล มีการปรับตัวที่ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ และดำรงชีวิตได้ด้วยความสุข ซึ่งเป็นการบ่งชี้ให้ทราบว่า การให้การศึกษาที่ดำเนินมา มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปราณี รามสูตร (2554, น. 35) กล่าวว่าจุดเด่นของทฤษฎีการให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบได้แก่การขจัดปัญหาและป้องกันปัญหาไปพร้อมๆกัน ซึ่งมีทฤษฎีจำนวนน้อยที่เข้าลักษณะนี้ โดยกระบวนการขจัดปัญหาจะเป็นส่วนของการวินิจฉัยที่พูดถึงสาเหตุจากอดีตเพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนกระบวนการป้องกันปัญหาเป็นส่วนของการทำนายแนวโน้มในอนาคตเพื่อให้บุคคลวางแผนปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และเจียรนัย ทรงชัยกุล (2558, น. 12) กล่าวว่า การให้การศึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเน้นการสอนให้ผู้รับบริการรู้จักวิธีการที่เหมาะสมในการคิดและตัดสินใจแก้ไขปัญหา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

4.1.1 จากการดำเนินการให้การปรึกษาพบว่าข้อมูลที่รวบรวมได้จากผู้รับบริการมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ ทั้งนี้เพื่อนำมาวิเคราะห์และทำความเข้าใจในปัญหาของผู้รับบริการได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ผู้ให้บริการจึงควรฝึกฝนทักษะในการรวบรวมข้อมูลจนมีความชำนาญก่อนดำเนินการให้การปรึกษา

4.1.2 ทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเน้นความสำคัญของการให้ข้อมูลความรู้ที่สำคัญและจำเป็นแก่ผู้รับบริการอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้รับบริการหาเหตุผลจากข้อมูลดังกล่าวอันจะนำไปสู่การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างเหมาะสม ผู้ให้บริการจึงควรเตรียมข้อมูลต่างๆที่สำคัญและจำเป็นให้พร้อมก่อนการให้บริการ

4.1.3 ทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเป็นทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบนำทาง ผู้ให้การปรึกษามีบทบาทเสมือนกับครู ผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์สูง ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการที่มีประสบการณ์น้อยกว่า โดยมีเทคนิคของทฤษฎีที่จำเป็นได้แก่ เทคนิคการสอน เทคนิคการอธิบาย เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคการจูงใจ ผู้ให้บริการจึงควรมีความเชี่ยวชาญชัดเจนในเทคนิคดังกล่าว อันจะทำให้การปรึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

4.2.1 โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ หากต้องการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ควรมีการปรับปรุงและประยุกต์ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงควรมีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

4.2.2 เรือนจำ ทัณฑสถาน หรือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการหาแนวทางเพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขทัศนคติต่อยาบ้าหรือทัศนคติต่อยาเสพติดชนิดอื่นของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังออกสู่สังคมภายนอก

4.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.3.1 ควรมีการติดตามผลของการให้การปรึกษาเป็นระยะๆ เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 12 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของพัฒนาการทางพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

4.3.2 ควรนำโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบไปทดลองใช้เพื่อศึกษาผลของความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆของผู้ต้องขัง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างศ์. (2528). *จิตวิทยาสังคม: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการให้คำปรึกษา*
กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมราชทัณฑ์. (2540). *ปัญหาอาเสพติดกับงานราชทัณฑ์*. สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์.
- กัลป์ยานี ปุณซ์. (2555). *ปัจจัยด้านเจตคติต่อยาเสพติด ความรู้ด้านยาเสพติด และสภาพแวดล้อม*
ทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพในจังหวัดหนองคาย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- กาญจนา รัตนราช. (2555). *ผลการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้*
การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วย
เบาหวานชนิดที่ 2 ไม่พึ่งอินซูลิน โรงพยาบาลรามธิบดีกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์
- ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี
- กุลวดี โสธรจิตต์. (2555). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ*
ของวัยรุ่นสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์
- ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- เกียรติพงษ์ มิลินทานุช. (2556). *เจตคติต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่ประชาคมอาเซียน*
ของประชาชนในพื้นที่เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์
- มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ. (2554). หน่วยที่ 5 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา
แบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการ*
แนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา หน่วยที่ 1-7. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1).
นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชาญชัย บูรณวิชกุล. (2531). *ผลของการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนเจตคติต่อ*
การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (ปริญญามหาบัณฑิต
- ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2519). *การวัดทัศนคติ*. เอกสารเพื่อการอบรมวิจัยทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

- ธีรบุษ อินทร์ทองน้อย. (2548). ผลของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อการลดระดับความเครียดของผู้ป่วยบาดแผลไฟไหม้ โรงพยาบาลรามาราชศิริ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2523). ทักษะคติ: มโนทัศน์ที่ไม่ต้องการนิยาม. วารสารอาจารย์จิตวิทยา ประจำเดือน มีนาคม-มิถุนายน. (น. 9-13).
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2557). หน่วยที่ 8 ความเชื่อและค่านิยม. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. หน่วยที่ 8-15. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2557). หน่วยที่ 9 เจตคติ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นงเล็ก สุขถิ่นไทย. (2527). คู่มือการสอนรายวิชาสัมมนาการวิจัยเยาวชนจิตวิทยากรุงเทพมหานคร. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นวรรตน์ ปลื้มสติ. (2544). ผลของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- น้ำอ้อย เจริญสุข. (2550). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวบนสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องยาเสพติดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพื้งรำลึก จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นิรนาท แสนสา. (2543). กระบวนการเข้าสู่การใช้ยาบ้าของนักเรียนวัยรุ่น. (ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต). สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ประดิพันธ์ อุปรมัย และถัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2533). หน่วยที่ 1 การให้บริการปรึกษาในงานแนะแนว. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น. หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พงศ์ หรดาล. (2540). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชชา วงศ์สวรรค์. (2552). *พฤติกรรมและการเสพยาบ้าของวัยรุ่น: การศึกษารายกรณี*. (ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- พิชัย นิลทองคำ. (2554). *พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2*. กรุงเทพมหานคร: อทตยา มิถันเนียม.
- เพียรชัยรัตน์ เงินงาม. (2551). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดน่าน*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- มนัญญา ประเสริฐสรพร. (2548). *ผลการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีผลต่อพฤติกรรมการควบคุมตนเองเพื่อลดน้ำหนักของวัยรุ่นโรคอ้วน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มานพ คณะโต. (2555). *สถานการณ์ยาบ้า. เครื่องข่ายพัฒนาวิชาการและข้อมูลสารเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- มาลินี จุโฑปะมา. (2552). *จิตวิทยาการแนะแนว*. บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ลัษณา ศศิภัทรกุล. (2545). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- รัญจวน คำวชิรพิทักษ์. (2554). *หน่วยที่ 8 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง. ใน ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. หน่วยที่ 8-15. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1) นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- รัญจวน คำวชิรพิทักษ์ และสรายุทธ ยะหะกร. (2553). *หน่วยที่ 6 ความเชื่อและเจตคติกับพฤติกรรมมนุษย์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์. หน่วยที่ 1-7. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.

- รัศมี ทิมาบุตร. (2542). การศึกษาความรู้และเจตคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วัชร ทรัพย์มี. (2558). หน่วยที่ 1 การให้บริการปรึกษาสำหรับงานแนะแนว. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2555). หน่วยที่ 6 การพัฒนาเครื่องมือทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่สามารถสร้างขึ้นใช้เอง. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา หน่วยที่ 1-7. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริบูรณ์ สายโกสุม. (2556). หน่วยที่ 5 กระบวนการและเทคนิคการให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริบูรณ์ สายโกสุม. (2558). หน่วยที่ 13 การให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น หน่วยที่ 8-15. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2541). พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรารุช เรืองบุตร. (2553). การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด:กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สิริกานดา กอแก้ว. (2557). ผลของการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลที่มีต่อการเสริมสร้างความสุขในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมหลังผ่าตัดเต้านมออก. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2554). หน่วยที่ 14 การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม. ใน ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา หน่วยที่ 8-15. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2557). หน่วยที่ 5 บริการปรึกษาสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวในระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุคนธ์ มูลประห์ส. (2548). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อเจตคติในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุคิด ถิ่นซ้าย. (2544). *พฤติกรรมด้านยาเสพติดในปัจจุบัน*. วารสารสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สุภาพร ณะชานันท์. (2548). *อิทธิพลของมาตรการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนและครอบครัว*. วารสารพฤติกรรมศาสตร์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2556). *บทที่ 20 ทักษะคิด ค่านิยม จริยธรรม และพฤติกรรมเสริมสร้างสังคมจิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร โคมิน. (2556). หน่วยที่ 8 เจตคติกับพฤติกรรมมนุษย์. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 8-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 26). นนทบุรี: สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โสภา ขิปลมณัน. (2537). *อาชญากรรม: ปัญหาที่ควรแก้ไขในสังคมปัจจุบัน*. (ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- อุษณีย์ วิสิทธิ์. (2546). *ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อัมพร จันคำ. (2544). *ความรู้และทัศนคติต่อยาสูบในนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาสาธารณศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- Bem, D. J. (1970). *Beliefs Attitudes, and Human Affairs*. Belmont, CA: Brooks2Cole.
- Bem, D. J. (1978). "Self-perception theory." *Advances in Experimental Social Psychology*. No. 6, 1972, pp. 1-62. Reprinted in *Cognitive Theories in Social Psychology*. pp. 221-282. Edited by L. Berkowitz. New York: Academic Press.
- Blocker, D. H. (1966). *Developing counseling*. New York: Ronald Press.

- Brown, Steven D. & Lent, Robert W. (2000). *Handbook of Counseling Psychology*. 3rd ed. New York: John Wiley & Son, Inc.
- Cohen, Albert K. and Short, James F. (1976) “ *Crime and Juvenile Delinquency.*” In Merton, Robert K. and Nisbet, Robert A. *Contemporary social Problems*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc. pp. 236-237.
- Cormier, S. and Hackney, H. (2008). *Counseling strategies and interventions*. Boston: Pearson Education, Inc.
- Dewey, R., and Humber, W.J. (1966). *An Introduction to Social Psychology*. New York: Macmillan.
- Festinger, L. A. (1957). *Theory of Cognitive Dissonance*. Stanford. CA: Stanford University Press.
- Fishbein. and Ajzen. (1975). *Attitude, Intention and Behavior: An Introduction to Theory and Research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Fishbein, M., and Ajzen, I. Belief, (1975). *Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to theory and Research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Freud, A. *The Ego and Mechanisms of Defense*. London: Hogarth Press. 1937.
- Gibson, R. L & Mitchell, M. H. (2008). *Introduction to Counseling and Guidance*. (7th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Gilliland, Burl E. & James, Richard K. (1998). *Theories and Strategies in Counseling and Psychotherapy*. 4th ed. Boston: Allyn & Bacon.
- George, R.L. and Christiani, T.S. (1955). *Counseling theory and practice*. (3rd ed.). Upper Meriden, NJ-Merrill Prentice Hall.
- Hill, R. J. “*Attitudes and Behavior.*” (1981). In *Social Psychology: Sociological Perspective*. Pp. 347-377. Edited by M. Rosenberg and R. H. Turner. New York: Basic Books.
- Katz, D. “*The Functional Approach to the Study of Attitudes*” *Public Quarterly*, 24 (1960), p. 343.
- Kottler, J.A. & Brown, R.W. (1966.). *Introduction to Therapeutic Counseling*. Belmont: Brooks/Cole Thomson Learning.
- Lepper, M. R., and Green, and Nisbett., R. E. (1973). “*Undermining Children’s Intrinsic Interest with Extrinsic Rewards: A Test of the Over Justification Hypothesis*” *Journal of Personality and Social Psychology*. No. 28, pp. 129-137.

- Mcleod, J. (1993). *An introduction to Counseling*. Buckingham: Open U Press.
- Nystul, M.S. (2003). *Introduction to counseling. An art and science perspective (2nd ed.)*. Boston: and Bacon.
- Osgood, C. E., Suci, G. J.; and Tannenbaum, P. H. (1957). *The Measurement of Meaning*. Urbana: University of Illinois Press.
- Rokeach. (1980). "Some unresolved Issues in Theories of Beliefs, Attitudes, and Values" In Nebraska Symposium on Motivation. pp. 261-304. Edited by H.E.Howe, Jr, and M.M. Page. Lincoln: University of Nebraska Press.
- Rosenberg, M.J. and Hovland, C.I., 1960 "Cognitive, Affective, and Behaviour Components of Attitudes" in *Attitude Organization and Change: An Analysis of Consistency Among Attitude Components*. pp. 1-14. Edited by C. I. Hovland and M.J. Rosenberg. New Haven: Yale University Press.
- Secord, P.F. , and Backman, C.W. (1964). *Social Psychology*. New York: McGraw-Hill.
- Shaver, Kelly G. (1977). *Principles of Social Psychology*. Cambridge: Winthrop Publishers.
- Thomas, W.I., and Znaniecki, f. (1982). *The Polish Peasant in Europe and America*. Vol., 1 boston, MA. Richard G. Badger, 1918. Cited in Sahakian, W.S. *History and Systems of Social Psychology*. 2nd ed. Washington, DC: Hemisphere.
- Thurstone. (1959). "Comment" *American Journal of sociology*. No. 52, 1946, 39-40. Reprinted in *The Measurement of Values*, pp. 320-322. Chicago; University of Chicago Press.
- Triandis, Harry C. *Attitude and Attitude Change*. New York: John Wiley and Sons Inc., 1971
- United Nation Office on Drug and Crime. (2001). *World drug report 2011*. Geneva: UNODC.
- Welfel. E.R. & Patterson, L.E. (2005). *The Counseling Process: A Multitheoretical Integrative Approach*. (6th ed.). CA: Thomson Brooks/Cole.
- Zimbardo, Phillip G. "Influencing Attitude and Changing Behavior" *An Introduction to Method, Theory, and Applications of Social Control and Personal Power*. N.Y., Addison-Wesley, 1977.

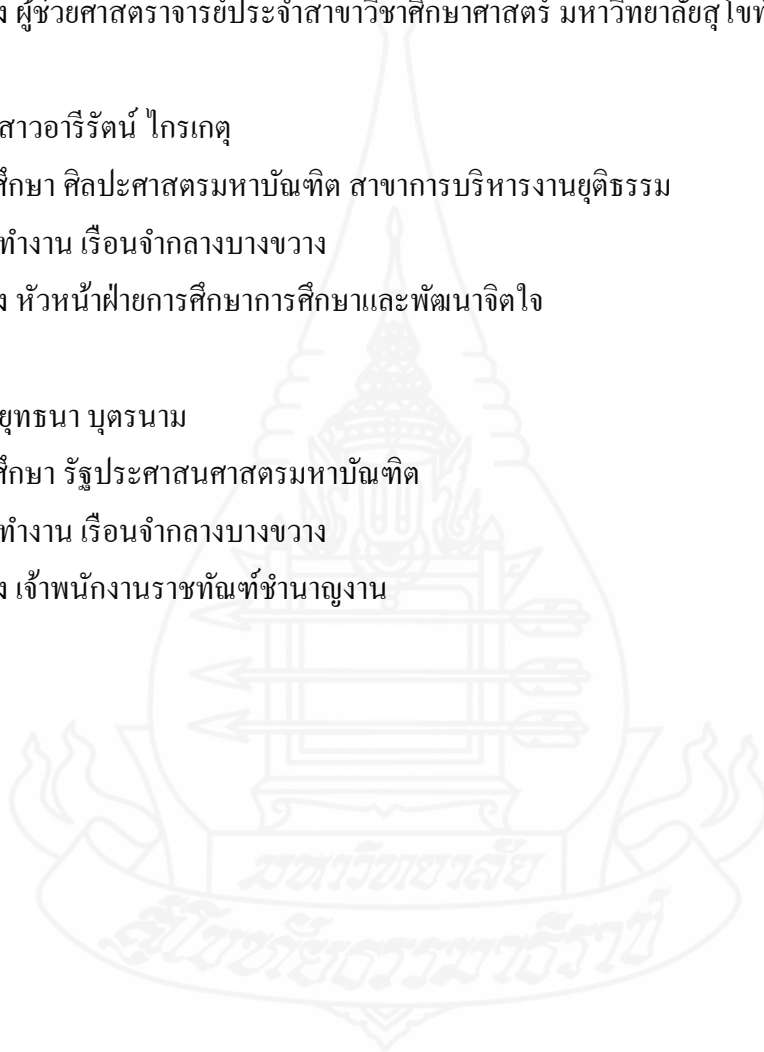
ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (ตรวจสอบแบบสอบถาม)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรนาท แสนสา
วุฒิการศึกษา การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. ชื่อ นางสาวอริรัตน์ ไกรเกตุ
วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม
สถานที่ทำงาน เรือนจำกลางบางขวาง
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายการศึกษาการศึกษาและพัฒนาจิตใจ
3. ชื่อ นายยุทธนา บุตรนาม
วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สถานที่ทำงาน เรือนจำกลางบางขวาง
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชำนาญงาน

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า

แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขัง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังในคดีจำหน่ายยาบ้า เพื่อนำผลไปใช้ในการศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหายาบ้าให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ถือเป็นความลับ ไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลเป็นรายบุคคล และไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น

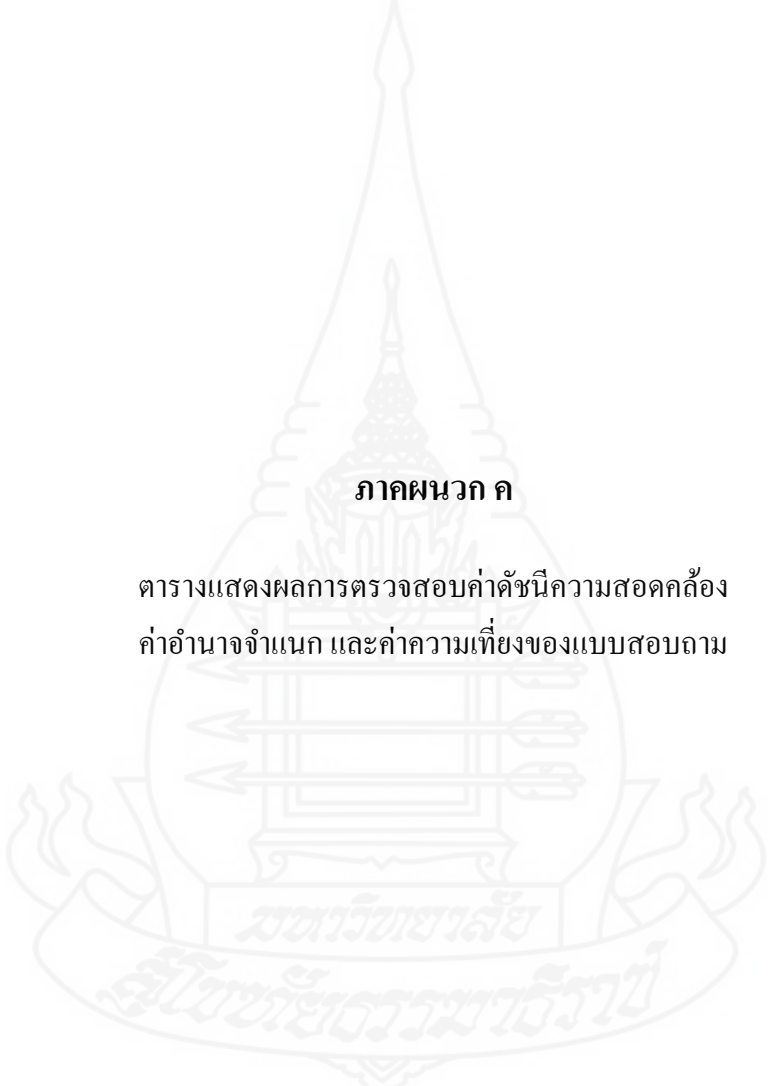
ชื่อ.....สกุล.....

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	เห็นด้วยที่สุด	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
1. เกิดอุบัติเหตุตุ๊กโทษแต่ยาบ้า ทำไมไม่โทษอย่างอื่นบ้าง				
2. ยาบ้าไม่ดีแล้วทำไมใครต่อใครเสพกันที่บ้านในเมือง				
3. ยาบ้าเสพแล้วประชุมกระชวยกระฉับกระเฉง				
4. ยาบ้าสร้างเงิน สร้างงาน สร้างอนาคต				
5. อยากรู้ว่ายาบ้ามันเลวร้ายอะไรนักหนา				
6. ยาบ้าเป็นภัยต่อครอบครัว สังคม ประเทศชาติ				
7. ยาบ้า คนเสพต้องตาย คนขายต้องติดคุก				
8. ยาบ้าฆ่าพวอนาคตมีดมน				
9. คนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าคือคนโง่				
10. ยาบ้าเป็นต้นเหตุของปัญหาในสังคม				
11. ข้าพเจ้าชอบยาบ้า				
12. มีความสุขทุกครั้งที่ได้เสพ				
13. ยาบ้าไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด				
14. รังเกียจทำไม เขาเสพกันให้ที่บ้านในเมือง				
15. แค่เห็นควันก็สุขยังกับได้ขึ้นสวรรค์				
16. พ่อค้ายาบ้าน่ารังเกียจที่สุด				

ข้อความ	ความคิดเห็น			
	เห็นด้วย ที่สุด	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ที่สุด
17. นাকลัวขนาดนี้ เสพกันเข้าไปได้ยังไง				
18. เสพว่าแล้วแล้ว ชายยิ่งเร็วกว่า				
19. ยานบ้านำรังเกียจยิ่งกว่าอุจจาระ				
20. ได้ข่าวจับพ่อค้ายาบ้าที่ไร สะใจทุกที				
21. ฉันเสพยาบ้าก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน				
22. มีเพื่อนเป็นพ่อค้ายาบ้าก็ไม่เห็นจะเสียหายอะไร				
23. จะเสพจะขายก็เรื่องของตัว จะดีจะชั่วก็ตัวของฉัน				
24. เสพก็น่าสนใจ ขายก็น่าศึกษา				
25. เสพแล้วขยัน ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย				
26. ใครอยากค้าอยากเสพก็ไม่ว่า แต่ฉันไม่ขอยุ่งด้วย				
27. รู้ว่าขายยาบ้าก็ไม่กล้าคบแล้ว				
28. เป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ เราจะได้มีสังคมปลอดยาบ้า				
29. คบเพื่อนติดยา ปัญหาจะมาเยือน				
30. ต้องปฏิเสธยาบ้าอย่างเด็ดขาด Just say No!				

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง
ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	0	+1	2	.66
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.448	16	.493
2	.444	17	.722
3	.414	18	.651
4	.519	19	.735
5	.460	20	.613
6	.469	21	.722
7	.576	22	.712
8	.775	23	.610
9	.634	24	.588
10	.596	25	.583
11	.737	26	.487
12	.647	27	.443
13	.470	28	.762
14	.670	29	.680
15	.576	30	.484
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ			.944

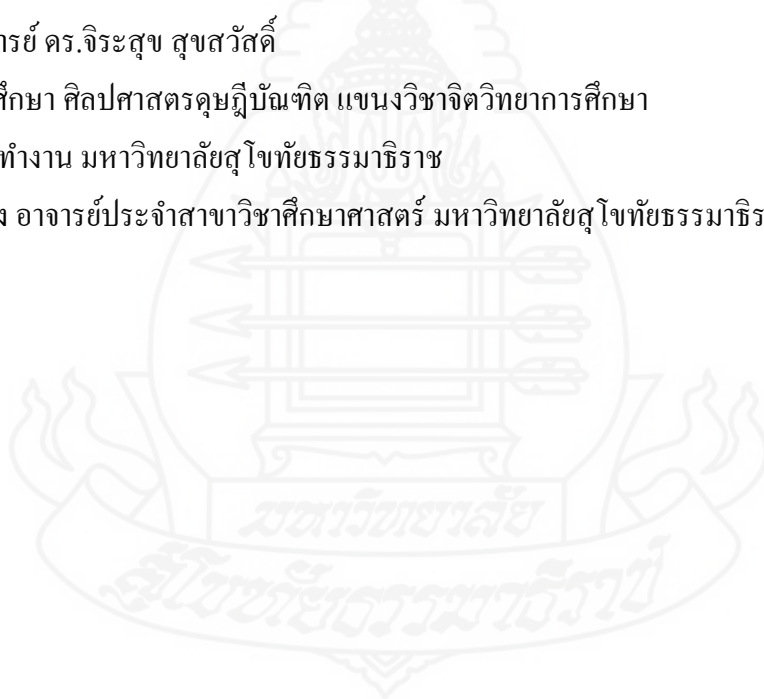
ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (ตรวจสอบโปรแกรมการให้การปรึกษา)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบโปรแกรมการให้การศึกษา

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.ถัดดาวรรณ ณ. ระนอง
 วุฒิการศึกษา การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา
 วุฒิการศึกษา การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. ชื่อ อาจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์
 วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก จ

โปรแกรมการให้การศึกษา

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขัง

คำชี้แจง

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อ ยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหลังปล่อยตัวพ้นโทษ

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบฉบับนี้มีขั้นตอนในการให้การปรึกษารวมทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นสร้างสัมพันธภาพ
2. ขั้นช่วยการเข้าใจตน
3. ขั้นให้ความรู้เรื่องทัศนคติ
4. ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า
5. ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า
6. ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า
7. ขั้นวางแผนและทำนายอนาคต
8. ขั้นยุติการให้การปรึกษา

โดยในแต่ละขั้นตอนจะใช้เวลาในการให้การปรึกษาประมาณ 1 ชั่วโมง

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 1

เรื่อง การสร้างสัมพันธภาพ

แนวคิด

การให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) ที่มีต่อยาบ้า ด้านความรู้สึก (Affective Component) ที่มีต่อยาบ้า และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม (Behavioral Component) ที่มีต่อยาบ้า และปรับเปลี่ยนทัศนคติทั้ง 3 ด้านดังกล่าวให้เป็นไปในทางตรงกันข้าม หรือเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ของสังคม ในการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบนั้น ขั้นตอนในการสร้างสัมพันธภาพและความคุ้นเคยระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาคือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายแล้วยังจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความอบอุ่นเป็นกันเอง มีความรู้สึกปลอดภัยที่จะบอกเล่าระบายเรื่องราวของตนได้อย่างอิสระ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ให้การปรึกษาสามารถรวบรวมข้อมูลของผู้รับการปรึกษาได้ตรงตามความเป็นจริง อีกทั้งยังมีประโยชน์ในด้านการให้ความร่วมมือ การซักถาม การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ในการให้การปรึกษา ในการสร้างสัมพันธภาพนี้ผู้ให้การปรึกษาใช้เทคนิคต่างๆ ไปของการให้การปรึกษา ได้แก่ การทักทาย การสังเกต การใส่ใจ การซักถามด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด การให้ข้อมูล และการให้โอกาสในการซักถาม โดยใช้แนวคิดของทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ (Trait-Factor) เป็นหลัก

เวลา 45 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา
2. เพื่อชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบและเข้าใจถึงเหตุผลและวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษา
3. เพื่อชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจรูปแบบ วิธีการ และบทบาทของทั้งผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา

4. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาแสดงความคิดเห็นและเต็มใจเข้าร่วมการให้การปรึกษา
5. เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นของผู้รับการปรึกษา

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แบบฟอร์มการเขียนอัตชีวประวัติส่วนตัว

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายให้ผู้รับการปรึกษารู้สึกเป็นกันเอง เกิดความผ่อนคลาย เกิดความรู้สึกที่อบอุ่น เป็นมิตร และเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันโดยใช้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อพยาบาลของผู้รับการปรึกษาว่ามีผลกระทบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติอย่างไร โดยใช้เทคนิคการอธิบาย

2. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษา หลังจากนั้นจึงใช้คำถามปลายเปิดเพื่อประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการปรึกษา และใช้เทคนิคการสรุปความ รวมถึงเทคนิคการอธิบาย เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการให้การปรึกษาและเห็นประโยชน์ของการปรึกษามากยิ่งขึ้น

3. ผู้ให้การปรึกษาสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการปรึกษา

4. ผู้ให้การปรึกษาแสดงความคิดเห็นที่ผู้รับการปรึกษาให้ความสนใจ และสมัครใจเข้ารับการปรึกษา

5. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบระเบียบวิธีการในการให้การปรึกษา เช่น บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของผู้ให้และผู้รับการปรึกษา สถานที่ในการให้การปรึกษา ระยะเวลาในการให้การปรึกษา กำหนดนัดหมายในการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาเขียนอัตชีวประวัติของตนเองอย่างละเอียด

เป็นการบ้าน

3. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิกิริยาตอบรับของผู้รับการปรึกษา

เอกสารประกอบการให้การศึกษาครั้งที่ 1

แบบฟอร์มการกรอกอัตชีวประวัติส่วนตัวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

อายุ.....กำหนดโทษ.....การศึกษา.....

ที่อยู่.....

สถานภาพทางครอบครัว.....

อาชีพและรายได้(ก่อนถูกจับกุม).....

ยาเสพติดชนิดแรกที่รู้จักและเข้าไปเกี่ยวข้องกับ.....

สาเหตุ เวลา และสถานการณ์ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดดังกล่าว.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สาเหตุ เวลา และสถานการณ์ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

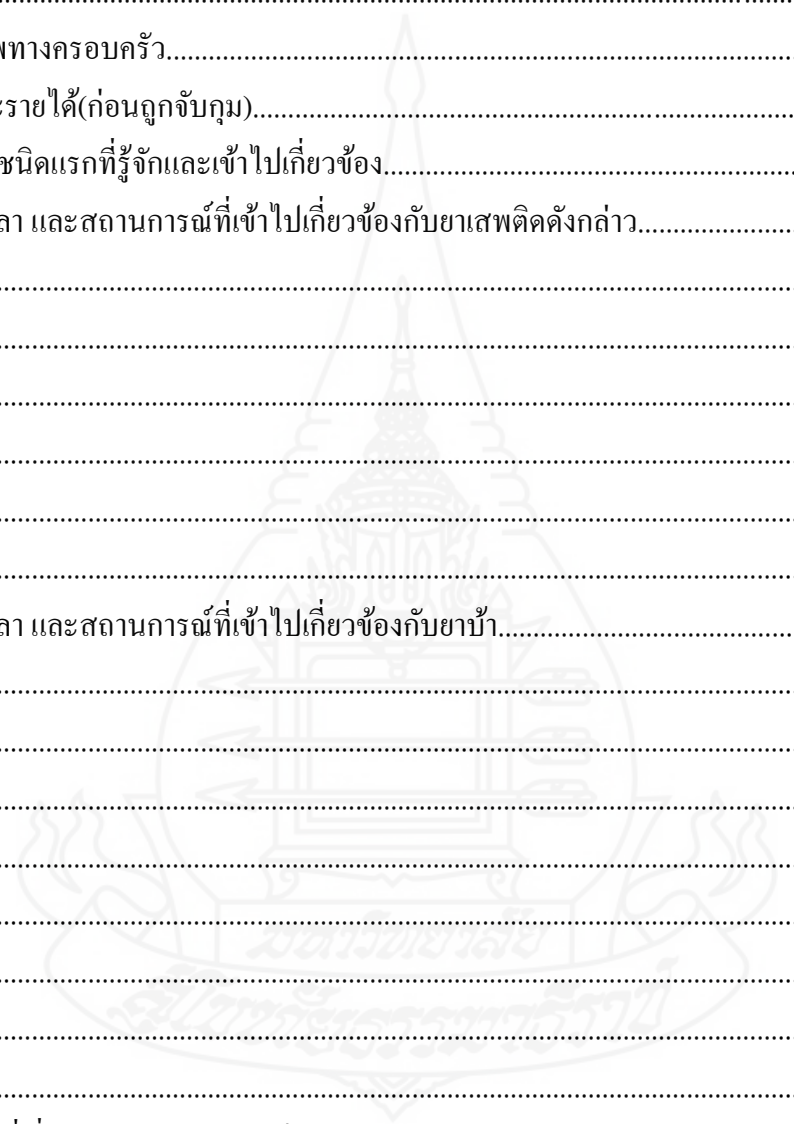
ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าก่อนเป็นผู้จำหน่าย.....

ระยะเวลาที่จำหน่ายยาบ้าก่อนถูกจับกุม.....

แนวทางในการแก้ไขปัญหายาบ้า(ตามความเห็นของท่าน).....

.....

.....

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 2

เรื่อง การเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ การช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

แนวคิด

ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ นั้น ข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างมาก เพราะข้อมูลนอกจากจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเห็นภาพและเข้าใจปัญหาของผู้รับการปรึกษาแล้วยังจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจพฤติกรรมและปัญหาของตนเองได้อย่างกระจ่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย

ในการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 2 นี้ ผู้ให้การปรึกษาจะทำความเข้าใจกับอัตชีวประวัติที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าของผู้รับการปรึกษา จากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์ผู้รับการปรึกษาเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ก่อนจะวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลให้ผู้รับการปรึกษารับทราบ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าของตนเองที่ผ่านมาในอดีต โดยผู้ให้การปรึกษาใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการสรุปความ เทคนิคการถาม เทคนิคการทวนความ เทคนิคการสะท้อน เทคนิคการทำให้กระจ่าง และเทคนิคการบอก-สอน เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

เวลา 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากอัตชีวประวัติของผู้รับบริการ
2. เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับทัศนคติต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาเพิ่มเติม
3. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ

2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาส่งอัตชีวประวัติของตนเองที่ทำเป็นการบ้าน

3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 2

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาทบทวนข้อมูลที่ได้จากอัตชีวประวัติของผู้รับการปรึกษา พร้อมทั้งสัมภาษณ์ข้อมูลที่เห็นว่าจำเป็นเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลมีความละเอียดถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และเป็นที่น่าสนใจตรงกันทั้ง 2 ฝ่าย โดยใช้เทคนิคการถาม เทคนิคการทวนความ เทคนิคการสะท้อน เทคนิคการทำให้กระจ่าง และเทคนิคการสรุปความ

2. ผู้ให้การปรึกษาทบทวนข้อมูลทั้งหมดให้ผู้รับการปรึกษาฟัง และแทรกด้วยการอธิบายถึงโทษของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าเป็นระยะๆตามเหตุการณ์ที่ผู้รับการปรึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าซึ่งแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล โดยใช้เทคนิคบอก-สอน เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจตนเองของผู้รับการปรึกษาในด้านการมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

2. ผู้ให้การปรึกษาทบทวนและสรุปเนื้อหาของการปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทราบ

3. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 3

เรื่อง การให้ความรู้เรื่องทัศนคติแก่ผู้รับการปรึกษา

แนวคิด

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มซึ่งพฤติกรรมของบุคคล

ทัศนคติเป็นสภาวะด้านความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ อันส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมที่จะสนองตอบหรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งต่างๆทั้งในด้านบวกหรือลบ สอดคล้องหรือคล้อยตามทัศนคตินั้น (วัลภา สบายยิ่ง, 2545)

จากความหมายของทัศนคติด้านบนเห็นได้อย่างชัดเจนว่าทัศนคติเป็นที่มาหรือสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมต่างๆ และมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับพฤติกรรมของบุคคล ในการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 3 นี้ผู้ให้การปรึกษาจะสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติ ทั้งที่มาหรือสาเหตุของทัศนคติ ความสำคัญของทัศนคติ และองค์ประกอบของทัศนคติ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถเชื่อมโยงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าและทัศนคติต่อยาบ้าของตนเอง โดยใช้เทคนิคการสอน เทคนิคการอธิบาย และเทคนิคการโน้มน้าวเป็นหลัก

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้และความเข้าใจเรื่องทัศนคติ

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ใบความรู้เรื่องทัศนคติ

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของงานให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมาโดยมีผู้ให้ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 3

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าและผลจากการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นอนแน่นอน ทั้งนี้สืบเนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นๆ โดยใช้เทคนิคการอธิบาย และเทคนิคการสอน
2. ผู้ให้การปรึกษาสรุปให้ผู้รับการปรึกษาทราบว่าเหตุผลหรือสาเหตุสำคัญที่ผู้รับการปรึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า นั้นเกิดจากทัศนคติต่อยาบ้าของตัวผู้รับการปรึกษาเอง
3. ผู้ให้การปรึกษาแจกใบความรู้เรื่องทัศนคติให้ผู้รับการปรึกษา และสอนเรื่องทัศนคติให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ และองค์ประกอบของทัศนคติ โดยใช้เทคนิคการสอน
4. ผู้ให้การปรึกษาอธิบายให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจแนวคิดของผู้ให้การปรึกษาว่าวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดได้แก่การแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา ดังนั้นการแก้ปัญหาก็ที่ผู้รับการปรึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและถาวรจึงต้องแก้ไขที่ทัศนคติต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา โดยใช้เทคนิคการสอน และเทคนิคการโน้มน้าว

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนและสรุปเนื้อหาของงานปรึกษาโดยมีผู้ให้ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

เอกสารประกอบการให้การปรึกษาครั้งที่ 3

ใบความรู้เรื่องทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มซึ่งพฤติกรรมของบุคคล

องค์ประกอบของทัศนคติ จากความหมายของทัศนคติข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบของทัศนคติได้ว่ามีอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้คิด หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคล (Cognitive Component) ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดจะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น เป็นประการแรก เริ่มตั้งแต่การรับรู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด สิ่งนั้นมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจ-โทษ-ดี-เลวได้ก็คือความรู้ บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดได้ก็จะต้องมีความรู้ต่อสิ่งนั้นก่อน ถ้าไม่มีความรู้ทัศนคติก็ไม่เกิด อาจมีปัญหาว่าต้องมีความรู้มากน้อยเพียงใดจึงจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งๆ ได้ คำตอบก็คือปริมาณความรู้ที่ทำให้เกิดทัศนคตินั้นมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล บางคนมีความรู้เพียงเล็กน้อยว่ายำบ่าเป็นสิ่งผิดกฎหมายเท่านั้นก็เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อยำบ่าได้ ในขณะที่บางคนต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจึงจะสามารถแสดงทัศนคติของตนออกมา ดังนั้น องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้คิด หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลจึงมีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ (attitude formation) และการเปลี่ยนทัศนคติ บุคคลที่มีความรู้ต่อสิ่งใดน้อยย่อมถูกเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ที่มีความรู้กว้างขวางในสิ่งนั้น ความรู้จึงเป็นฐานของความเชื่อที่ทำให้บุคคลเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า ชอบ-ไม่ชอบ-พอใจ-ไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด มีนักวิชาการบางคนที่ทำให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้มากจนเชื่อว่าทัศนคติเกิดจากองค์ประกอบนี้เพียงองค์ประกอบเดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะมีความสัมพันธ์อย่าง

แยกไม่ได้กับอีกสององค์ประกอบ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าพอที่จะเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดได้แล้วย่อมสัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือแสดงออกเป็นการกระทำต่อไป

3. องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral Component) หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าดีก็จะมีความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะยอมรับและเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าไม่ดีก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะไม่ยอมรับ, ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงหนีจากสิ่งนั้น

ที่มาหรือสาเหตุของทัศนคติ

1. อิทธิพลของพ่อแม่ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเกิดทัศนคติ โดยเฉพาะในวัยเด็ก
2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน ระเบียบ กฎเกณฑ์ และหนังสือเรียน เป็นต้น
3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว
4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

หน้าที่และความสำคัญของทัศนคติ

1. ทัศนคติเป็นเครื่องบันทึกอย่างดี เพราะเพียงแต่ทราบถึงทัศนคติของบุคคลก็ทำให้สามารถสรุปพฤติกรรมของเขาได้
2. ทัศนคติทำให้เราสามารถตัดสินใจสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลได้
3. ทัศนคติช่วยอธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคล
4. ทัศนคติช่วยให้บุคคลเกิดการรับรู้ในสิ่งที่อยู่รอบตัว ซึ่งบุคคลต้องพยายามศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในตนเอง

**โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 4**

เรื่อง การวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) ต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา การให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาบ้า และการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของตนเอง

แนวคิด

ทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า หมายถึง การรับรู้ว่ายาค้าคืออะไร มีคุณ-โทษ ดี-เลวอย่างไร

ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดจะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นประการแรก เริ่มตั้งแต่การรับรู้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด สิ่งนั้นมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจ-โทษ-ดี-เลวได้ก็คือความรู้ บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดได้ก็จะต้องมีความรู้ต่อสิ่งนั้นก่อน ถ้าไม่มีความรู้ทัศนคติก็ไม่เกิด อาจมีปัญหาวาดังกล่าวต้องมีความรู้มากน้อยเพียงใดจึงจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งๆ ได้ คำตอบก็คือปริมาณความรู้ที่ทำให้เกิดทัศนคตินั้นมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่บุคคล บางคนมีความรู้เพียงเล็กน้อยว่ายาค้าเป็นสิ่งผิดกฎหมายเท่านั้นก็เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้าได้ ในขณะที่บางคนต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจึงจะสามารถแสดงทัศนคติของตนออกมา ดังนั้น องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้จัก หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลจึงมีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ (attitude formation) และการเปลี่ยนทัศนคติ บุคคลที่มีความรู้ต่อสิ่งใดน้อยย่อมถูกเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ที่มีความรู้กว้างขวางในสิ่งนั้น ความรู้จึงเป็นฐานของความเชื่อที่ทำให้บุคคลเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร

ในการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 4 ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาวิเคราะห์และวินิจฉัยเกี่ยวกับการมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของตนว่าเหตุใดตนเองจึงมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง จากนั้นจึงให้ความรู้เรื่องยาบ้าแก่ผู้รับการปรึกษา โดยเน้นความสำคัญด้านโทษและพิษภัยของยาบ้า ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ต่อผู้เสพ ผู้ค้า ครอบครัวยุวมชน สังคม รวมถึงต่อประเทศชาติ ก่อนจะคาดการณ์หรือทำนายอนาคตของผู้รับการปรึกษาจากทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาเอง เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ทบทวนและตระหนักถึงผลร้ายจากการมีความรู้เชิงประเมินค่า

ต่อยาบ้าของตนเอง ไปจนถึงความต้องการปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการวินิจฉัย เทคนิคการสอน เทคนิคการจูงใจ เป็นต้น

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวินิจฉัยถึงสาเหตุหรือที่มาของทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาบ้า
3. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าในด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า
3. ใบความรู้เรื่อง “ยาบ้า”

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา โดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 3

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาแจกใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า และสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการสอน

2. ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวินิจฉัยถึงที่มาหรือสาเหตุของการมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูงโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ และเทคนิคการวินิจฉัย

3. ผู้ให้การปรึกษารูปสาเหตุของการมีทัศนคติต่อยาบ้าด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และเสริมให้ผู้รับการปรึกษาทราบว่ามีอีก 1 สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้รับการปรึกษามีทัศนคติต่อยาบ้าด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูงได้แก่การขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องยาบ้าอย่างแท้จริง

4. ผู้ให้การปรึกษาแจกใบความรู้เรื่องยาบ้า และให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวแก่ผู้รับการปรึกษา โดยเน้นและให้ความสำคัญกับข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับโทษภัยของยาบ้าทั้งต่อผู้เสพ ผู้ค้า ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความเข้าใจเรื่องยาบ้าอย่างกระจ่างชัดทั้งในด้านบวกและด้านลบ ใช้เทคนิคการสอน

4. ผู้ให้การปรึกษาคาดการณ์หรือทำนายอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผู้รับบริการในอนาคตหากยังคงทัศนคติต่อด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าไว้ในลักษณะเดิมโดยไม่ทำการปรับเปลี่ยน ใช้เทคนิคการจูงใจ

5. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนถึงทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าของตนเองว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่-อย่างไร

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนและสรุปเนื้อหาของงานให้การปรึกษาโดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ

2. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงการตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

3. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

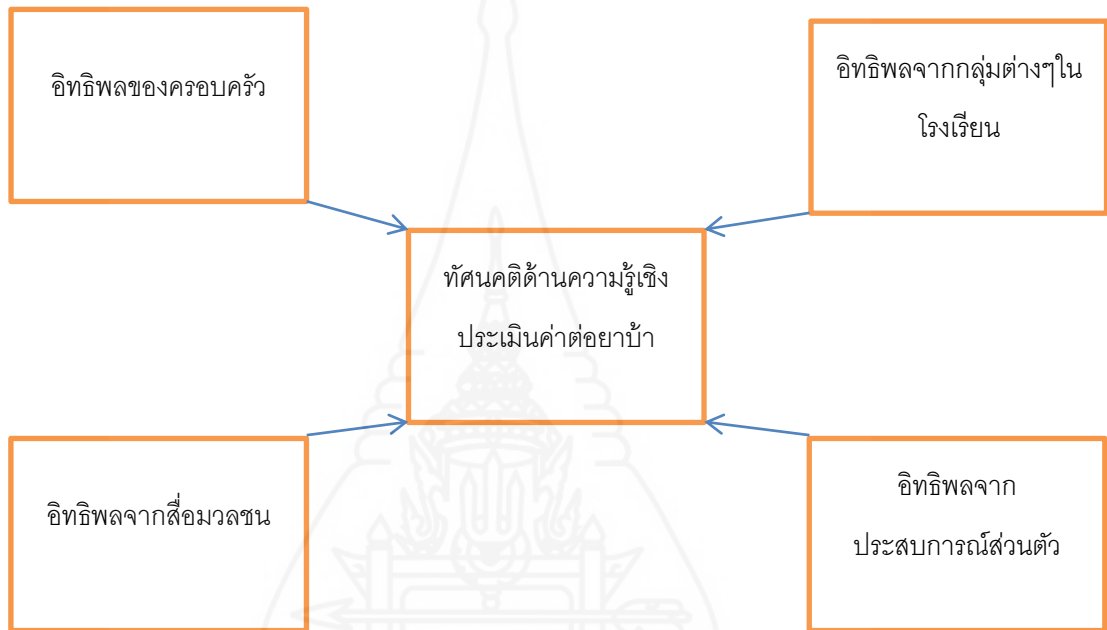
การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

เอกสารประกอบการให้การปรึกษาครั้งที่ 4

ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า

ทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า หมายถึง การรับรู้ว่ายาบ้าคืออะไร มีคุณ-
โทษ ดี-เลวอย่างไร

ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดจะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นประการแรก เริ่มตั้งแต่การรับรู้ว่ายาบ้าคืออะไร มีความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด สิ่งนั้นมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจทัศนคติ-เลวได้ก็คือความรู้ บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดได้ก็ต้องมีความรู้ต่อสิ่งนั้นก่อน ถ้าไม่มีความรู้ทัศนคติก็ไม่เกิด อาจมีปัญหว่า ต้องมีความรู้มากน้อยเพียงใดจึงจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งๆได้ คำตอบก็คือปริมาณความรู้ที่ทำให้เกิดทัศนคตินั้นมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่บุคคล บางคนมีความรู้เพียงเล็กน้อยว่ายาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมายเท่านั้นก็เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้าได้ ในขณะที่บางคนต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจึงจะสามารถแสดงทัศนคติของตนออกมา ดังนั้น องค์ประกอบด้านความรู้ การรู้คิด หรือความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลจึงมีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ (attitude formation) และการเปลี่ยนทัศนคติ บุคคลที่มีความรู้ต่อสิ่งใดน้อยย่อมถูกเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ที่มีความรู้กว้างขวางในสิ่งนั้น ความรู้จึงเป็นฐานของความเชื่อที่ทำให้บุคคลเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณ-โทษ-ดี-เลวอย่างไร

เอกสารประกอบการให้การปรึกษาครั้งที่ 4

ใบความรู้เรื่อง “ยาบ้า”

ยาบ้า (Amphetamine) เดิมเรียกยาม้าหรือยาขยัน จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เมื่อเสพแล้วสมองจะตื่นตัวตลอดเวลา สารสำคัญที่ใช้เป็นสารตั้งต้นในการผลิตได้แก่ แอมเฟตามีน แอมเฟตามีนซัลเฟต เมทแอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ และอิพริดีน เป็นต้น สารต่างๆเหล่านี้เป็นสารเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทส่วนกลาง ก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจทั้งอย่างเฉียบพลันและเรื้อรัง

ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีนเป็นสารเสพติดสังเคราะห์ที่มีชื่อทางเคมีว่า N-methyl-1-phenylpropan-2-amine มีสูตรทางเคมี C₁₀ H₁₅ N น้ำหนักโมเลกุล 149.2337 กรัม/โมล เป็นสารกระตุ้นในกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants:ATS) ที่มีผลต่อการกระตุ้นจิตใจ (Psychostimulant drug) และระบบประสาทซิมพาโตมิเมติก (Sympathomimetic drug) ซึ่งมีการใช้กันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปีค.ศ.1940 โดยใช้เพื่อช่วยปรับอารมณ์ของผู้ที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง (Alcoholism) และโรคซึมเศร้า รวมไปถึงใช้กับผู้ที่ เป็นโรควงนอนในเวลากลางวัน (Narcolepsy) โรคซุกซนผิดปกติของเด็ก จนกระทั่งถึงยุคของสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีการใช้เมทแอมเฟตามีนเพื่อกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางของทหารในสนามรบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการรบ และได้พบว่า มีลักษณะเป็นสารเสพติดจึงถูกห้ามใช้ในเวลาต่อมา

ในปี ค.ศ. 1933 พบว่าเมทแอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้หายเมื่อยล้า มีกำลัง ประสาทตื่นตัว สมองโล่ง นึกคิดว่องไว ตั้งแต่นั้นมาจึงมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยใช้เป็นยาช่วยขยายหลอดลม สำหรับผู้ป่วยโรคหอบหืด และช่วยให้ประสาทตื่นตัว ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ในปีค.ศ.1937 ยาเม็ดแอมเฟตามีนจึงถูกผลิตออกมาจำหน่ายโดยมีรูปร่างของเม็ดยากลมแบน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 มิลลิเมตร มีรูปม้าประทับอยู่บนเม็ดยา ในประเทศไทยรู้จักกันทั่วไปในชื่อ “ยาม้า” ตามรูปประทับบนเม็ดยา ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมายของการใช้ยา คือ คึกคัก เข้มแข็ง ทำงานได้มาก แข่งกับเวลาได้อย่างเต็มที่ หรือเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “ยาขยัน”

ยาบ้าในประเทศไทยใช้สารเคมีที่เป็นส่วนผสมหลักอยู่หลายชนิด ได้แก่

- 1.แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate)
- 2.เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine)
- 3.เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Methamphetamine Hydrochloride)

4.คาเฟอีน (Caffeine)

5.อีฟิรดีน (Ephedrine)

ในยุคแรกยาบ้าจะใช้แอมเฟตามีนซัลเฟตเป็นส่วนผสมหลัก ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นเมทแอมเฟตามีนซึ่งมีคุณภาพดีกว่า จนถึงปัจจุบันจึงใช้เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ซึ่งมีจุดหลอมเหลวต่ำทำให้ง่ายต่อการเสพด้วยวิธีการสูบหรือสูดควัน (smoke) ยาบ้าในประเทศไทยที่พบในปัจจุบันเกือบทั้งหมดมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์เป็นส่วนผสมหลัก นอกจากนี้ยังพบว่ามีการผลิตจากบางแหล่งที่ใช้เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ผสมกับคาเฟอีนหรืออีฟิรดีนเพื่อเพิ่มคุณภาพด้านการเสพติดใจให้กับผู้เสพ

การออกฤทธิ์ของยาบ้า

1.การออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ยาบ้าจะกระตุ้นประสาทส่วนกลางให้เกิดความตื่นตัว ตึกคัก รุม่านตาขยาย สายตาพร่ามัว นอนไม่หลับ รื่นเริง อารมณ์ดี มีความสุข ครื้นเริง ครึกครื้น

2.การออกฤทธิ์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้การเต้นของหัวใจเร็วกว่าปกติ อัตราการหายใจสูง ความดันโลหิตสูงขึ้น อุณหภูมิของร่างกายขึ้นสูงกว่าปกติ ปวดศีรษะอย่างรุนแรง

3.การออกฤทธิ์ต่อระบบอาหาร ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้น้ำลายแห้ง ปากแห้ง การรับรู้รสอาหารผิดปกติ เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย

4.การออกฤทธิ์ต่อระบบสืบพันธุ์ ยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้เกิดความต้องการทางเพศสูงขึ้น มีอารมณ์ทางเพศรุนแรง อวัยวะเพศชายอ่อนตัว มีอารมณ์ทางเพศแต่ไม่สามารถประกอบกิจกรรมทางเพศได้ตามปกติ ปัสสาวะบ่อยและมีสีเหลืองจนถึงสีส้ม

การใช้ยาบ้าติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม มีความก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง มีอาการอยู่ไม่สุข พุดมาก มือและเท้าสั่น หัวแม่เท้าต้องขยับอยู่ตลอดเวลา และถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่หยุดจะมีอาการหวาระแวง เกิดภาพหลอน ประสาทหูได้ยินเสียงผิดปกติ เกิดความกลัว กังวล และในบางรายมีอาการซึมเศร้าอย่างหนักจนมีแนวโน้มในการทำลายตนเอง

นอกจากนี้การเสพยาบ้ายังส่งผลกระทบต่อร่างกาย คือ ไม่กินไม่นอน น้ำหนักลด ร่างกายเสื่อมโทรม ไปจนถึงกดภูมิคุ้มกันของร่างกาย ปวดศีรษะ ใจอึกเสบ ปอดอึกเสบ หลอดลมอึกเสบ เยื่อจมูกอึกเสบ

อาการเสพติดของยาบ้าจะมีการแสดงออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. Craving หรืออาการอยากยา เกิดจากการเสพติดเข้าไปกระตุ้นสมองและทำให้สมองเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อใช้ยาเป็นเวลานาน สร้างความพึงพอใจต่อการใช้ยา เมื่อไม่ได้เสพยาจะเกิดอาการอยากเสพยาจนต้องพยายามเสพยาให้ได้

2. อาการขาดยา เมื่อไม่ได้เสพยาจะมีอาการปวดหลัง กล้ามเนื้ออ่อนเพลีย ง่วงนอน สามารถนอนหลับได้เป็นเวลานานมากกว่า 2-3 วัน หิวอาหารตลอดเวลา อารมณ์ร้าย โมโหฉุนเฉียวง่าย ถ้าหยุดเสพยาในระยะหนึ่งอาการขาดยาจะหายไปเองโดยไม่จำเป็นต้องบำบัด

ส่วนอาการทางพฤติกรรม ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบซ้ำๆต่อเนื่อง ที่พบมากจะเกิดตามบริเวณศีรษะ แขน ขา มือ เท้า โดยเฉพาะการส่ายหัวและการกระดิกเท้าหรือนิ้วเท้า

ยาบ้ามีสารที่ทำลายสมองและทำลายปลายประสาท ทำให้แขนงประสาทสั้นลงจนในที่สุดจะทำลายเซลล์ประสาททั้งเซลล์ ทำให้ผู้เสพยามีอาการผิดปกติที่สมอง สูญเสียความสามารถในการจำ การคิด การตัดสินใจ และจินตนาการ ในที่สุดจะเริ่มมีอาการทางจิต หนาว ประสาทหลอน อาการที่พบได้บ่อยได้แก่ หลงผิด หวาดระแวง คิดว่าจะมีคนมาฆ่าหรือทำร้ายตนเอง ประสาทหลอน ได้ยินเสียงพูดคุยหรือสั่งการให้ทำสิ่งต่างๆ ความคิดสับสน พุดจาไม่รู้เรื่อง อยู่ไม่สุข โดยความรุนแรงจะแตกต่างกันตามความถี่และปริมาณในการเสพยา เมื่อแรกเสพยาบ้าจะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะรู้สึกอ่อนเพลีย ประสาทล้า การตัดสินใจช้า ซึ่งอาการเหล่านี้เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรง และถ้าใช้ยาบ้าเป็นระยะเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง กลุ้มคลั่ง จนถึงเสียสติและเป็นบ้า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แบ่งยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษร้ายแรง ได้แก่ ยาบ้า เฮโรอีน

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ได้แก่ ผีน

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยา

ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษอื่นๆ เช่น กัญชา

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทที่ 1 ไว้ดังนี้

1. ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกยาเสพติดประเภทที่ 1 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 – 5,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดเป็นไปเพื่อจำหน่ายต้องระวางโทษประหารชีวิต

ถ้าการกระทำผิดเป็นการผลิตโดยการบรรจุ หรือรวมบรรจุ และมีปริมาณสารบริสุทธิ์หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 80,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดเป็นไปเพื่อจำหน่ายต้องระวางโทษตั้งแต่ 4 ปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 400,000 – 5,000,000 บาท

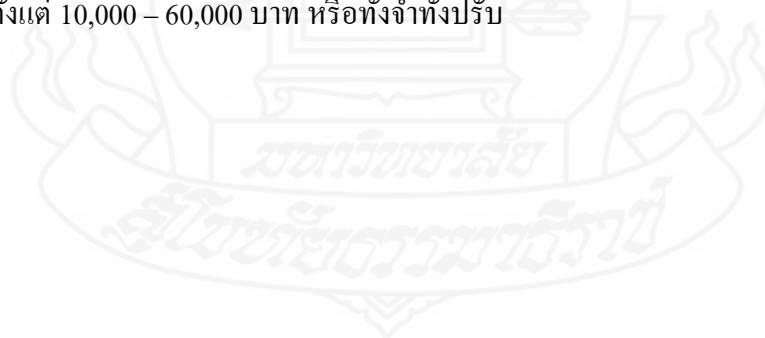
2.ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 โดยไม่ได้รับอนุญาตและมีปริมาณสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 15 ปี หรือปรับตั้งแต่ 80,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ายาเสพติดให้โทษมีปริมาณสารบริสุทธิ์ตั้งแต่ปริมาณที่กำหนดแต่ไม่เกิน 20 กรัม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปีถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 400,000 – 5,000,000 บาท

ถ้ายาเสพติดให้โทษมีปริมาณสารบริสุทธิ์เกิน 20 กรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 1,000,000 – 5,000,000 บาท หรือประหารชีวิต

3.ผู้ใดมียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีปริมาณสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 – 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 5**

เรื่อง การวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้สึก (Affective Component) ต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าของตนเอง

แนวคิด

ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า หมายถึง อารมณ์ที่แสดงออกต่อยาบ้าว่าชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ รัก-รังเกียจ มากน้อยเพียงใด

องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการเกิดทัศนคติ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า ชอบ-ไม่ชอบ-พอใจ-ไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด มีนักวิชาการบางคนที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้มากจนเชื่อว่าทัศนคติเกิดจากองค์ประกอบนี้เพียงองค์ประกอบเดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วองค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะมีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ได้กับอีกสององค์ประกอบ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้พอที่จะเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดได้แล้ว ย่อมสัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือแสดงออกเป็นการกระทำต่อไป หมายความว่าเมื่อบุคคลมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์แล้วก็ย่อมจะเกิดทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีความรู้สึกชอบหรือไม่รังเกียจยาบ้าไปด้วย

การให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 5 นี้ ผู้ให้การปรึกษาจะสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติด้านความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า ก่อนจะให้ผู้รับการปรึกษาวิเคราะห์และวินิจฉัยเกี่ยวกับการมีทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าของตนเองว่าเหตุใดตนเองจึงมีความรู้สึกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง จากนั้นจึงอธิบายถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าและทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า แล้วจึงคาดการณ์หรือทำนายอนาคตของผู้รับการปรึกษาจากทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาเอง เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ทบทวนและตระหนักถึงผลร้ายจากการมีความรู้สึกต่อยาบ้าของตนเองไปจนถึงความต้องการปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการวินิจฉัย เทคนิคการสอน เทคนิคการจูงใจเป็นหลัก

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวินิจฉัยถึงสาเหตุหรือที่มาของทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าในด้านความรู้สึกต่อยาบ้าให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา โดยผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 4

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาแจกใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการสอน
2. ผู้ให้การปรึกษาช่วยผู้รับการปรึกษาให้สามารถวินิจฉัยถึงที่มาหรือสาเหตุของการมีทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ และเทคนิคการวินิจฉัย
3. ผู้ให้การปรึกษาสรุปสาเหตุของการมีทัศนคติต่อยาบ้าด้านความรู้สึกต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และเสริมให้ผู้รับการปรึกษาทราบว่ายังมีอีก 1 สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้รับการปรึกษามีทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูงได้แก่การมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง โดยใช้เทคนิคการสอน เทคนิคการอธิบาย

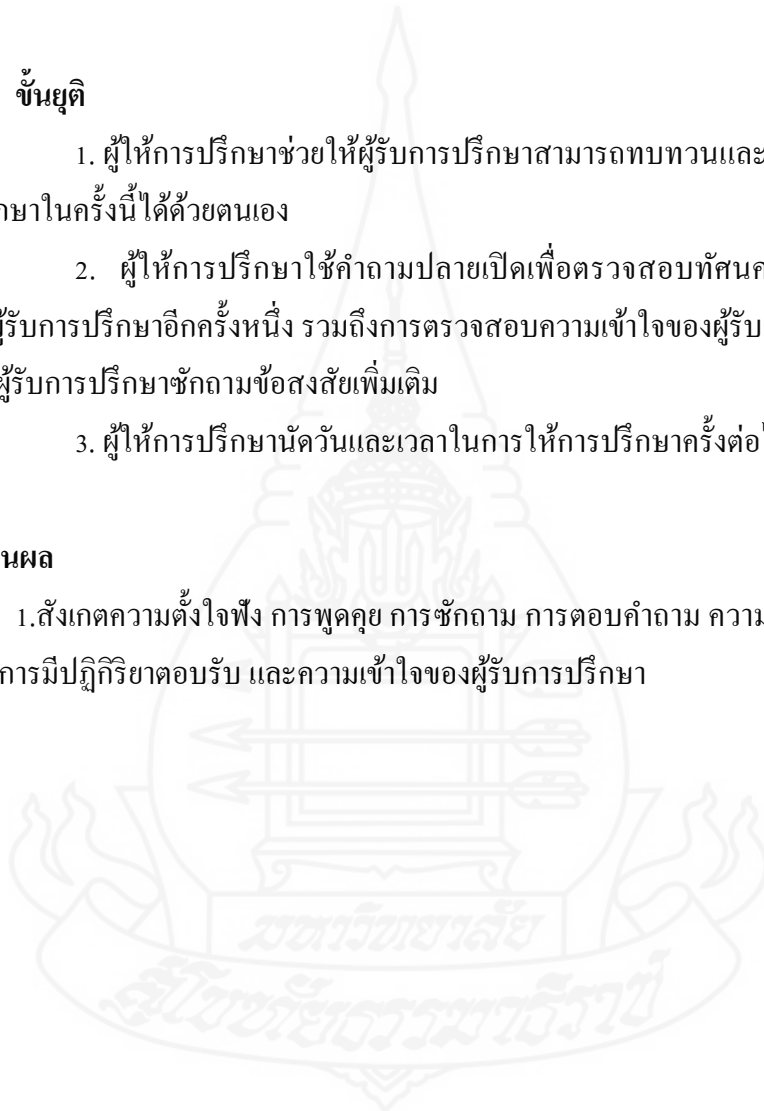
4. ผู้ให้บริการปรึกษาคาดการณ์หรือทำนายอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผู้รับบริการในอนาคตหากยังคงทัศนคติต่อต้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าไว้ในลักษณะเดิมโดยไม่ทำการปรับเปลี่ยน
5. ผู้ให้บริการปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนถึงทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าของตนเองว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่-อย่างไร

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้บริการปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถทบทวนและสรุปเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งนี้ได้ด้วยตนเอง
2. ผู้ให้บริการปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบทัศนคติด้านความรู้ตักต่อ ยาบ้าของผู้รับการปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงการตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม
3. ผู้ให้บริการปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

เอกสารประกอบการให้การปรึกษาครั้งที่ 5

ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า

ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า หมายถึง อารมณ์ที่แสดงออกต่อยาบ้าว่าชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ รัก-รังเกียจ มากน้อยเพียงใด

ทัศนคติด้านความรู้สึกนี้จะมีความสัมพันธ์อย่างแยกไม่ได้กับอีกสององค์ประกอบ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้พอที่จะเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดได้แล้วย่อมสัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือแสดงออกเป็นการกระทำต่อไป หมายความว่าเมื่อบุคคลมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์แล้วก็จะย่อมเกิดทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีความรู้สึกชอบหรือไม่รังเกียจยาบ้าไปด้วย

**โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 6**

เรื่อง การวินิจฉัยทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออก (Behavioral Component) ต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าของตนเอง

แนวคิด

ทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่า และความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า

องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral Component) หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าดีก็จะมีความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะยอมรับและเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าไม่ดีก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะไม่ยอมรับ, ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงจากสิ่งนั้น หมายความว่าเมื่อบุคคลมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์แล้วก็ย่อมจะเกิดทัศนคติด้านความรู้สึกชอบหรือไม่รังเกียจยาบ้าไปด้วย และมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอันเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า

การให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 6 นี้ ผู้ให้การปรึกษาจะสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อยาบ้า ก่อนจะให้ผู้รับการปรึกษาวิเคราะห์และวินิจฉัยเกี่ยวกับการมีทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าของตนว่าเหตุใดตนเองจึงมีทัศนคติในด้านนี้อยู่ในระดับสูง จากนั้นจึงอธิบายถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า และทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า แล้วจึงคาดการณ์หรือทำนายอนาคตของผู้รับการปรึกษาจากทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาเอง เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ทบทวนและตระหนักถึงผลร้ายจากการมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้าของตนเองไปจนถึงความต้องการปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ เทคนิคการวินิจฉัย เทคนิคการสอน และเทคนิคการจูงใจ

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวินิจฉัยถึงสาเหตุหรือที่มาของทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้าได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าในด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้าให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้า

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา โดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 5

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาแจกใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้า และสอนให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการสอน
2. ผู้ให้การปรึกษาช่วยผู้รับการปรึกษาให้สามารถวินิจฉัยถึงที่มาหรือสาเหตุของการมีทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าของตนว่ามีสาเหตุมาจากอะไร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการสังเคราะห์ และเทคนิคการวินิจฉัย
3. ผู้ให้การปรึกษาสรุปสาเหตุของการมีทัศนคติต่อยาบ้าด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และเสริมให้ผู้รับการปรึกษาทราบว่ายังมีอีก 1 สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้รับการปรึกษามีทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูงได้แก่การมี

ทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าและทัศนคติด้านความรู้สึกลึกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง โดยใช้เทคนิคการสอน เทคนิคการอธิบาย

4. ผู้ให้การปรึกษาคาดการณ์หรือทำนายอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผู้รับบริการในอนาคตหากยังคงทัศนคติต่อต้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้าไว้ในลักษณะเดิมโดยไม่ทำการปรับเปลี่ยน

5. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนถึงทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าของตนเองว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่-อย่างไร

ขั้นยุติ

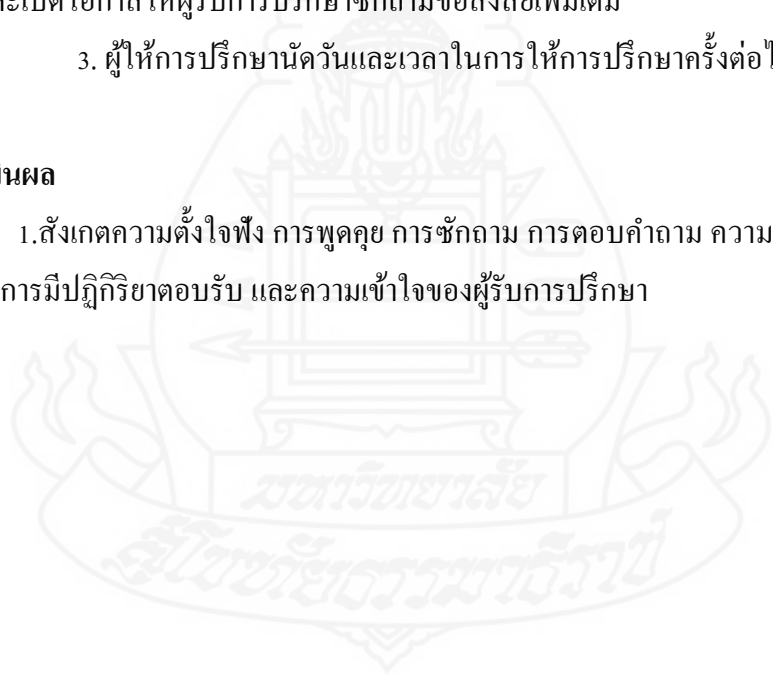
1. ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถทบทวนและสรุปเนื้อหาของกรให้การปรึกษาในครั้งนี้ได้ด้วยตนเอง

2. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงการตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

3. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

เอกสารประกอบการให้การปรึกษาครั้งที่ 6

ใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า

ทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่อยาบ้า หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่า และความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า

องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral Component) หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าดีก็จะมีความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะยอมรับและเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดว่าไม่ดีก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบสิ่งนั้น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะไม่ยอมรับ, ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงจากสิ่งนั้น หมายความว่าเมื่อบุคคลมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์แล้วก็ย่อมจะเกิดทัศนคติด้านความรู้สึกชอบหรือไม่รังเกียจยาบ้าไปด้วย และมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอันเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า

**โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล
และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 7**

เรื่อง การช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวางแผนการแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าในอนาคต

แนวคิด

การช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาในการแก้ไขปัญหายุ่งเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อยาบ้าและวางแผนการที่จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาบ้าอีกในอนาคต มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คำแนะนำ สั่งสอน ให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้รับการปรึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมถึงการวางแผนสำหรับอนาคตด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

การให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าครั้งที่ 7 นี้ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาวางแผนที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าในอนาคตด้วยการใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับการปรึกษาเองในอดีตมาเป็นตัวอย่างสถานการณ์เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาหาทางแก้ไข จากนั้นผู้ให้การปรึกษาจึงทำนาขออนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ก่อนที่ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยปรับปรุงแผนการต่างๆ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง รวมถึงกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษานำแผนดังกล่าวไปทดลองใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้เทคนิคการอธิบาย เทคนิคการสอน เทคนิคการวิเคราะห์ เทคนิคการแนะนำโดยตรง เทคนิคการกระตุ้น เทคนิคการทำนาย เป็นต้น

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวางแผนการแก้ไขปัญหา และวางแผนดำเนินการเพื่อที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ
2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา และเนื้อหาเกี่ยวกับทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่า ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้า โดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 6

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาวางแผนการที่จะไม่ไปข้องเกี่ยวกับยาบ้าในอนาคต ด้วยการยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือสาเหตุที่ทำให้ผู้รับการปรึกษาต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าในอดีตขึ้นมาเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้รับการปรึกษาวางแผนแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยไม่ข้องเกี่ยวกับยาบ้า ด้วยการใช้เทคนิคการอธิบายและชี้แจงเหตุผลให้ผู้รับการปรึกษาเห็นแนวทางที่เหมาะสม
2. ผู้ให้การปรึกษาคาดการณ์หรือทำนายอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผู้รับการปรึกษาในการปฏิบัติตามแผนดังกล่าว
3. ผู้ให้การปรึกษาช่วยปรับปรุงแผนการของผู้รับการปรึกษาให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำโดยตรง

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถทบทวนและสรุปเนื้อหาของการให้การปรึกษาในครั้งนี้ได้ด้วยตนเอง โดยเน้นการสรุปแนวโน้มของผลจากการกระทำในแต่ละแผน
2. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม
3. ผู้ให้การปรึกษาแนะนำให้ผู้รับการปรึกษาทดลองนำแผนที่วางไว้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อมีโอกาส
4. ผู้ให้การปรึกษานัดวันและเวลาในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิกริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

โปรแกรมการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคล และองค์ประกอบเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของผู้ต้องขังคดีค้ายาบ้า ครั้งที่ 8

เรื่อง การยุติการให้การปรึกษา

แนวคิด

หลังจากการให้การปรึกษาในครั้งที่ผ่านๆมา ผู้ให้การปรึกษาเห็นว่าผู้รับการปรึกษามีพัฒนาการที่ดีขึ้น มีทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและสามารถวางแผนการสำหรับอนาคตได้ด้วยตนเองแล้ว ในการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าในครั้งที่ 8 นี้ผู้ให้การปรึกษา จะทำการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้รับการปรึกษาสามารถใช้ชีวิตตามแผนการที่วางไว้จนบรรลุเป้าหมาย กล่าวคือมีทัศนคติต่อยาบ้าอยู่ในทิศทางที่พึงประสงค์ของสังคม และมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้าอีกในอนาคต รวมถึงการประเมินพัฒนาการของผู้รับการปรึกษา และกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาคงประโยชน์ที่ได้รับจากการปรึกษาไว้จนตลอดไป โดยใช้เทคนิคการแนะนำโดยตรง เทคนิคการกระตุ้น เทคนิคการให้แรงเสริม ก่อนจะยุติการให้การปรึกษา

เวลา 1.00 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาในกรณีเกิดปัญหาจากการทดลองนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ
2. เพื่อยุติการให้การปรึกษาเมื่อเห็นว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

อุปกรณ์

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้า

วิธีดำเนินการ

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายผู้รับการปรึกษาด้วยท่าที่เป็นมิตรเพื่อสร้างความอบอุ่น ความเป็นกันเอง และความไว้วางใจ

2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนเนื้อหาของการให้การปรึกษาที่ผ่านมาทั้งหมดโดยมีผู้ให้การปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือ

3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาครั้งที่ 8

ขั้นตอนการ

1. ผู้ให้การปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาอธิบายถึงปัญหาจากการนำแผนที่วางไว้ไปทดลองปฏิบัติจริง

2. ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบโดยใช้เทคนิคการแนะนำโดยตรง

3. ผู้ให้การปรึกษาประเมินพัฒนาการทัศนคติต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา และกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาคงทัศนคติที่พึงประสงค์ดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป โดยใช้เทคนิคการให้แรงเสริม

ขั้นยุติ

1. ผู้ให้การปรึกษาทบทวนและสรุปเนื้อหา ผลการประเมินพัฒนาการ และผลของการให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทราบ

2. ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษาทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าเพื่อเก็บเป็นผลหลังการทดลอง (Posttest)

3. ผู้ให้การปรึกษากล่าวขอบคุณผู้รับการปรึกษาที่ให้ความร่วมมือให้การปรึกษาสำเร็จผลอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผู้ให้การปรึกษายุติการปรึกษา

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจฟัง การพูดคุย การซักถาม การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และการมีปฏิริยาตอบรับ และความเข้าใจของผู้รับการปรึกษา

ภาคผนวก ฉ

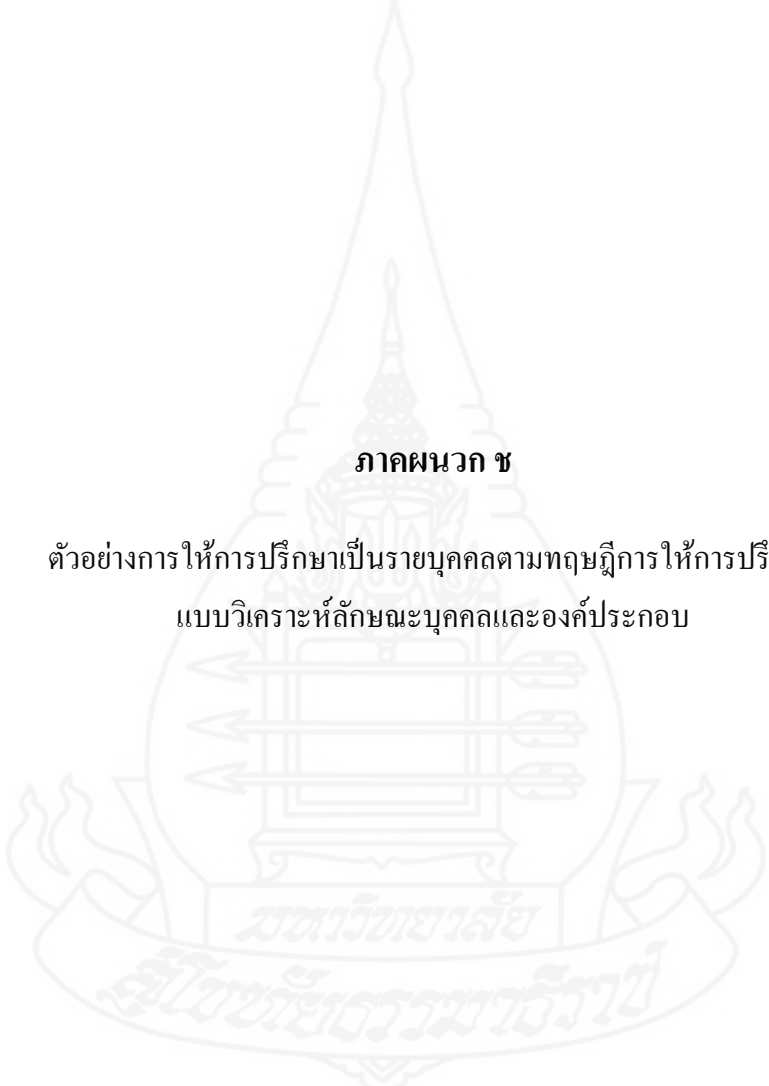
ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมการให้การศึกษา

ตารางแสดงผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ครั้งที่	หัวข้อ	ความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
2	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
3	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
4	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
5	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
6	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
7	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1
8	วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1
	ขั้นตอนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	3	1
	การประเมินผล	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีการให้การปรึกษา
แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ

การให้การปรึกษาครั้งที่ 1 “ขึ้นสร้างสัมพันธ์ภาพ”
วันที่ 29 กันยายน 2558 เวลา 23.00-24.00น.
สถานที่ ห้องขังที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดีครับ เอก (นามสมมุติ) ขอบใจมากที่อุตส่าห์อดนอนมาคุยกัน เป็นไงบ้างช่วงนี้ มีปัญหาอะไรหนักอกหนักใจบ้างมั๊ย</p> <p>CI: แอ่พี่ กระดิกตัวไม่ได้เลย ก็โดนเหมือนกัน ไม่น่าถาม</p> <p>Co: ขนาดพี่เป็นนักเรียนยังแ่เหมือนกัน เอาน่า เดี่ยวก็ดีขึ้น กฎระเบียบในคุกมันก็วนเวียนต้งๆหย่อนๆอยู่อย่างนี้แหละ</p> <p>CI: นำเมื่อพี่</p> <p>Co: ต้องทำใจน้อง เหลือโทษอีกไม่เท่าไรแล้วไม่ใช่หรอ</p> <p>CI: อีกซักสองอภัยก็กลับแล้ว (ได้รับพระราชทานอภัยโทษอีกสองครั้งก็ได้กลับบ้านแล้ว)</p> <p>Co: นั่นแหละ พี่ก็เลยมีเรื่องคุยแล้วก็จะขอความร่วมมือจากเราซักสองสามอย่าง อย่างแรกก็เรื่องแบบสอบถามที่พี่ให้เราทำเมื่อเดือนที่แล้ว จำได้มั๊ย</p> <p>CI: ได้พี่ มันเป็นไง</p> <p>Co: ผลจากการทำแบบสอบถามของเรามันออกมาว่าเรามีโอกาสที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือว่ามีความเสี่ยงที่จะขายยา(บ้า)อีกเหมือนเดิม</p> <p>CI: อือ</p> <p>Co: แล้วก็ต้องกลับเข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเดิม</p> <p>CI: โอ๊ย ไม่เอาแล้วพี่ ที่เขวเดี๋ยวก็เข็ดแล้ว</p> <p>Co: พี่ถึงอยากจะคุยกับเราไป</p> <p>CI: ครับพี่</p> <p>Co: เป็นทางการนิดนึงนะ คือจากแบบสอบถามที่เราทำนะมันแสดงให้เห็นว่าเรามีทัศนคติที่ดีต่อยาบ้า ประมาณว่ายาบ้ามันไม่ได้เป็นสิ่งที่เลวร้ายอะไร</p> <p>CI: (พยักหน้าแสดงอาการรับรู้หรือยอมรับ)</p> <p>Co: แล้วที่เราารู้สึกชอบ</p> <p>CI: มั้ง(ยิ้ม)</p> <p>Co: พี่ถึงบอกว่าเราปล่อยตัวเมื่อไหร่โอกาสที่เราจะกลับไปขายยา(บ้า)ก็มีอยู่แล้วเราก็มีโอกาสจะกลับเข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเดิม</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การสร้างสัมพันธ์ภาพ</p> <p>การอธิบาย</p> <p>การขำ</p>	<p>เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจสภาพความเป็นจริงจากการทำแบบสอบถาม</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : (ถอนหายใจ)</p> <p>Co: ตอนนี้พี่ได้ทำโครงการขึ้นมาเพื่อลดความเสี่ยงที่พวกเราจะกลับไปค้ายา(บ้า)ซ้ำหลังปล่อยตัว เป็น โปรแกรมการให้การศึกษา เพื่อลดทัศนคติต่อยาบ้า เอกคิดอย่างไร</p> <p>CI : (เงิบ)</p> <p>Co: จุดประสงค์หลักของพี่ก็คืออยากจะทำเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของพวกเรา ไอ้ที่เห็นยาบ้าว่าดีก็ให้เปลี่ยนเป็น ไม่ดี ไอ้ที่เคยชอบยาบ้าก็เปลี่ยนเป็นไม่ชอบ จะได้ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับมันอีก 'ไม่'มันปล่อยตัวไปก็ไม่จำเป็นต้องไปเสพไปขายแล้วก็นวนเวียนเข้าๆออกๆคุณเหมือนคนอื่น แล้วพี่ก็อยากจะชวนเอกเข้าร่วมโครงการกับพี่</p> <p>CI : ผมต้องทำไปบ้าง</p> <p>Co: เราก็จะมาคุยกันแบบเนี้ยะอาทิตย์ละหนึ่งถึงสองครั้ง ครั้งนึงก็ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง ทั้งหมดที่ต้องคุยกันก็แปดครั้ง เอกพอจะเข้าร่วมโครงการกับพี่ไหมมัย</p> <p>CI : (เหม็นปาก..เงิบ) ลองดูพี่</p> <p>Co: ดีใจนะที่เอกเข้าร่วม ว่าแต่เต็มใจนะ ไม่อึดอัดนะ</p> <p>CI : เอาใจเอากันพี่ ลองดู</p> <p>Co: เอกลองบอกพี่ได้มัยว่าที่เข้าร่วม โครงการกับพี่นี่เพราะอะไร</p> <p>CI : ก็ออกไปจะได้ไม่ต้องไปขายยา(บ้า) ไม่ต้องเข้าคุก</p> <p>Co: จุดประสงค์หลักเลยก็คือการเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อยาบ้าของเอก จากที่เคยคิดว่ายาบ้าดี เคยชอบยาบ้า ก็เปลี่ยนมันซะ เพื่อที่จะลดความเสี่ยงที่เราจะกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีก พอเราไม่ชอบมัน ไม่ยุ่งกับมัน เราก็ไม่ต้องติดคุกอีกเพราะมัน หน้าที่ของพี่ก็คือเปลี่ยนทัศนคติของเอกไม่ให้เอกไปยุ่งกับยาบ้าอีก</p> <p>CI : ครับ (พยักหน้า)</p> <p>Co: ทุกเรื่องที่เราคุยกันพี่จะเก็บไว้เป็นความลับระหว่างเราสองคน จะไม่รู้ถึงบุคคลที่สามอย่างเด็ดขาด ดังนั้นเอกมีปัญหอะไรสามารถคุยกับพี่ได้ทุกเรื่อง</p> <p>CI : ครับ</p> <p>Co: ทุกครั้งที่คุยกันพี่ขออนุญาตอัดลงเอ็มพีนะ</p> <p>CI : ครับ</p>	<p>การอธิบาย</p> <p>การจูงใจ</p> <p>คำถามปลายเปิด</p> <p>การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจวัตถุประสงค์ ของการปรึกษา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจรูปแบบของ การปรึกษา</p> <p>เพื่อตรวจสอบ ความเข้าใจของ ผู้รับการปรึกษา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจบทบาทของ ทั้งผู้ให้และผู้รับ การปรึกษา</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: ฉันตกลงว่าเราจะเข้าร่วมโครงการศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้ากับพี่ เราจะคุยกัน ไม่นับครั้งนี้ก็เหลืออีกเจ็ดครั้ง ครั้งนี้ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง เหตุผลของการเข้าร่วมคืออะไรนะ</p> <p>CI: เพื่อเปลี่ยนไม่ให้ชอบยาบ้า ไม่ให้ขายยาบ้า</p> <p>Co: เพื่อเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อยาบ้า ลองพูดตามให้ถูก</p> <p>CI: เพื่อเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อยาบ้า</p> <p>Co: ถูกต้อง เพื่อเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อยาบ้าของเอกให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควรที่เหมาะสม คิดว่าเข้าใจมั๊ย</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: มีอะไรสงสัยมั๊ย</p> <p>CI: (ส่ายหน้า)</p> <p>Co: ฉันเราจะคุยกันในห้วงเวลาประมาณเนี่ยะ โอเคนะ</p> <p>CI: พยักหน้า</p> <p>Co: ฉันอยากช่วยเขียนประวัติตามแบบฟอร์มนี้ให้พี่หน่อย ไม่ต้องรีบ ขอละเอียดนิดนึง คิดว่าซักสามวันเสร็จมั๊ย</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: มีอะไรถามได้ตลอดยี่สิบสี่(ชั่วโมง)นะ ฉันเราคุยกันครั้งต่อไปหลังจากเอกเขียนประวัติเสร็จ เอาเป็นซักวันเสาร์เวลาเดิมดีมั๊ย</p> <p>CI: ได้ครับ</p> <p>Co: เป็นอันว่าเรามีนัดคุยกันคืนวันเสาร์ซักห้าทุ่มเหมือนเดิม อย่าลืมเขียนประวัติส่วนตัวให้พี่ ขอแสดงความยินดีที่เอกเข้าร่วมกับโครงการของพี่ คืนนี้ก็ฝันดีครับผม</p> <p>CI: ครับ ฝันดีครับพี่</p>	<p>การสรุป</p> <p>การให้กรบ้าน</p>	<p>ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา</p> <p>เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นของผู้รับการศึกษา</p>

การให้การปรึกษาครั้งที่ 2 “ขั้นช่วยการเข้าใจตน”

วันที่ 3 ตุลาคม 2558 เวลา 23.00-24.00น.

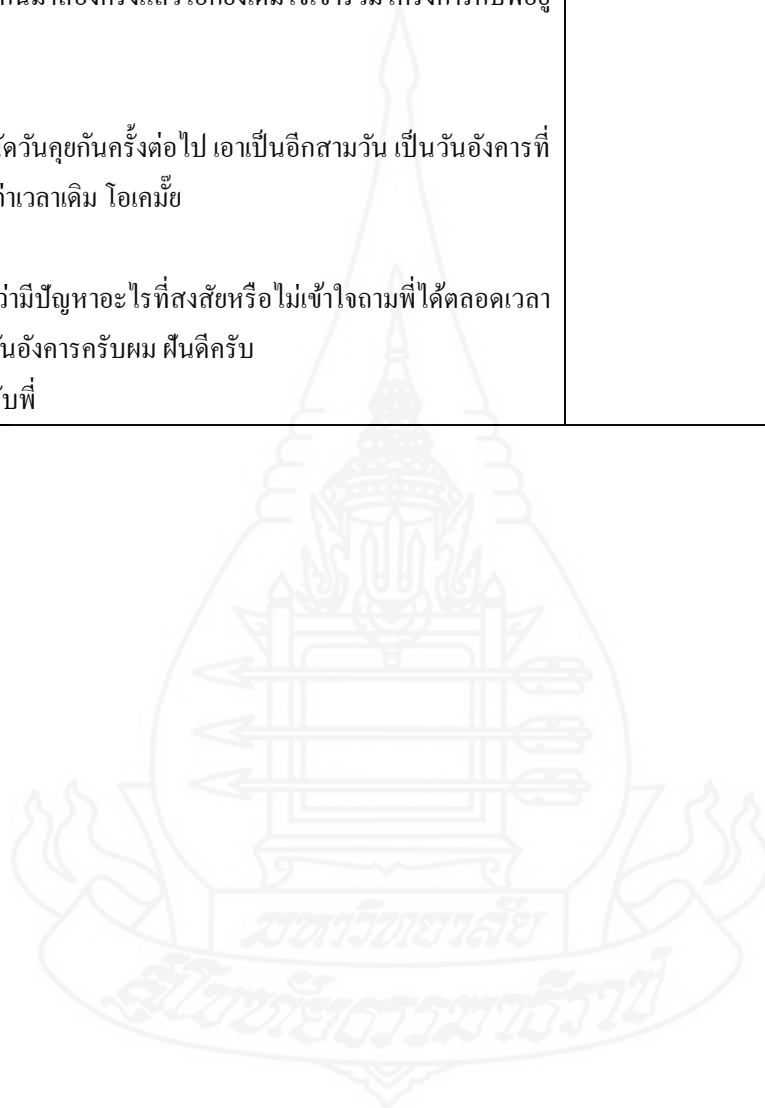
สถานที่ ห้องขงที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดิ์ครับเออ เป็นไงบ้าง ทำงานที่พี่ให้เสร็จมั๊ย</p> <p>CI: เสร็จครับ (ยื่นส่งให้)</p> <p>Co: เวลาที่เรานัดคุยกันนี่เอกว่ามันดึกไปหรือเปล่า อยากเปลี่ยนเวลามั๊ย</p> <p>CI: ไม่ดึกพี่ ดีแล้ว ไม่มีคนกวนด้วย เจ็บดี</p> <p>Co: วันนี้เราจะคุยกันถึงสาเหตุที่ทำให้เออมีทัศนคติในทางบวกต่อ ยาบ้าว่าเป็นเพราะอะไร (อ่านอัตชีวประวัติของผู้รับการปรึกษา) เอก จอม.3จากที่ไหนเนี่ย</p> <p>CI: โรงเรียนพรตพี่</p> <p>Co: อยู่แถวไหน ไม่เคยได้ขิ้น</p> <p>CI: หัวตะเข้ครับ ลาดกระบัง</p> <p>Co: อ้อ คูนๆ เคยไปเที่ยวแถวนั้น แถวพระจอมเกล้า</p> <p>CI: นั่นแหละพี่ ติดกันเลย</p> <p>Co: แล้วอยู่ไกลจากบ้านมั๊ย</p> <p>CI: ก็ไม่เท่าไรหรื นั่งรถเมล์ก็ซักครึ่งชั่วโมง</p> <p>Co: เออคิดว่าตัวเองเรียนดีมั๊ย เรียนเก่งมั๊ย</p> <p>CI: ไม่น่าจะ เก(เร)ชะมาก ติดขากี่ตอนเรียนนี้แหละ</p> <p>Co: เล่าให้ฟังหน่อยสิ</p> <p>CI: เพื่อนมันเอามาเล่นที่โรงเรียนแล้วมันให้ลอง</p> <p>Co: แล้วคิดยังไงถึงได้ลอง</p> <p>CI: อยากรู้ไงพี่ว่ามันเป็นยังไง แล้วก็คิดว่าทีสองทีไม่น่าจะติด</p> <p>Co: แล้ว?</p> <p>CI: มัน “มัน” เลยขาวเลย ไม่น่าถาม ทำยังกับไม่เคย</p> <p>Co: ที่บ้านพ่อกับแม่ไม่ว่าหรอก</p> <p>CI: ไม่รู้ เขารู้ตอนออกเรียนแล้ว ขึ้นม.สี่ผมไม่ยอมไปเรียน</p> <p>Co: แล้วเขาว่ามั๊ย</p> <p>CI: แรกๆทั้งว่าทั้งคำ หลังๆคงเห็นว่าไม่ไหวแล้วมั้ง เลยปล่อย</p> <p>Co: แล้วเรามาขายยา(บ้า)ไ้ไ้ยังงัย</p> <p>CI: ถ้าไม่ขายจะเอาเงินที่ไหนซื้อตุ๊ด</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การแสดงความเห็น พวกเดียวกัน</p> <p>ใช้คำถามเปิด</p>	<p>ให้เกิดความเป็น กันเอง และความ ไว้วางใจ</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา ท ร า บ ถึ ง วัตถุประสงค์ใน การให้การปรึกษา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา กล้าเปิดเผยข้อมูล</p> <p>เก็บข้อมูลที่เกี่ยว ข้องกับทัศนคติต่อ ยาบ้าของผู้รับการ ปรึกษาเพิ่มเติม</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: ที่เอกติดขานกระทั้งขายขานีเอกคิดว่าเป็นเพราะใครหรืออะไร</p> <p>CI: เพื่อนพี่ ตามเพื่อน ติดเพื่อน เพื่อนเอาเราต้องเอาด้วย</p> <p>Co: เลวตามเพื่อนล้วนๆ พ่อแม่ห้ามปรามยังงี้ก็ไม่ฟัง ว่างั้นเถอะ</p> <p>CI: วยุ่นพี่ เอาเพื่อนอย่างเดียว</p> <p>Co: เลิกเรียนก็ไม่ได้ทำอะไร ขายขายอย่างเดียว</p> <p>CI: ม.สาม พี่จะให้ไปทำอะไร</p> <p>Co: สิบกว่าปีเลยหรือว่าจะถูกจับ</p> <p>CI: สิบสอง สิบสามปี</p> <p>Co: แล้วลูกเมียล่ะ</p> <p>CI: เมียอยู่ที่หญิงกลาง ลูกชายอยู่กับปู่กับย่า</p> <p>Co: เหมือนกันเลยอะ บ้านแตกสาแหรกขาดเพราะยาบ้า เล่าเรื่องครอบครัวให้ฟังหน่อยสิ</p> <p>CI: เมียผมนี้ได้กันตอนไปซื้อยา(บ้า) ไปเอายาที่บ้านเขาที่วิมานสุข ได้ลูกสาวเขามาด้วย</p> <p>Co: ซื้อยา(บ้า)แถมลูกสาวหรือว่าได้ลูกสาวแถมยา</p> <p>CI: ทั้งสองอย่างพี่ (ยิ้ม) สองเคียงเลย</p> <p>Co: คิดว่าเมียมีส่วนมึนที่ทำให้เราขายยา(บ้า)</p> <p>CI: (นิ่งคิด) ก็มีพี่ เราได้เค้าแล้วเราก็อยากให้เค้าสบาย ยิ่งพอมีลูกก็อยากมีเงินเยอะๆลูกจะได้สบาย แล้วเค้าก็ช่วยหาหาให้เราด้วย เราขายอย่างเดียว</p> <p>Co: แล้วตอนมีครอบครัวนี้เราอยู่กับใคร</p> <p>CI: อยู่บ้านเมีย</p> <p>Co: วิมานสุขนี่ยาบ้าอะมึน</p> <p>CI: คงอยู่ที่ ทุกบ้าน ไม่เอา(เอเย่นต์)ก็รายย่อย ไม่งั้นก็เดินยา</p> <p>Co: สบายเลยที่นี่ เข้าไปอยู่ในคงยา</p> <p>CI: (ยิ้ม) บอกลแล้วว่าสองเคียง</p> <p>Co: สภาพแวดล้อมที่เรายูมีส่วนทำให้เราไม่เลิกยุ่งกับยาบ้ามึน</p> <p>CI: เต็มๆเลยพี่ อยู่กับยาทุกวัน</p> <p>Co: ระหว่างตามเพื่อนสมัยเรียน ได้เมียเป็นลูกสาวเอใหญ่ กับอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาบ้านีเอกคิดว่าจะอะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เอกทั้งเสพทั้งขายจนต้องเข้ามาอยู่ในนี้</p> <p>CI: (นิ่งคิด) ทุกอันแหละมึนพี่</p>	<p>คำถามปลายเปิด</p> <p>การทวน-สะท้อน</p> <p>การแสดงความเป็นพวกเดียวกัน</p> <p>การใช้อารมณ์ขัน</p> <p>คำถามนำ</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจปัญหาของตนมากยิ่งขึ้น</p> <p>ให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างกันมากยิ่งขึ้น</p> <p>ให้เกิดความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่ตนเองค้ายาบ้า</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: ตอนขาขานี้เอกเคยคิดมึยว่ามันไมดี คุยกันแบบกลางๆนะ เพราะว่ายาบ้านี้มันนอกจากจะทำลายตัวเอง ชิงเสพก็ยั้งตายผ่อนส่ง ทำลายครอบครัว บ้านแตกสาแหรกขาด พ่อแม่ลูกอยู่กันคนละทาง สองทาง แล้วมันยังทำลายสังคม เศรษฐกิจ ไปจนถึงทำลายชาติด้วย คิดกันแบบกลางๆนะ อย่าเอาอคติของตัวเองมารวมด้วย</p> <p>CI: ไมเคยเลขพี แต่พออยู่ในนี้แล้วคิดถึงลูก กลัวลูกจะเป็นอย่างเรา หรือกรรมที่เราทำไว้ไปตกกับลูก กลัวลูกเสพยา กลัวมาก</p> <p>Co: เหมือนกันเลย เราก็กั้วบาปกรรมไปตกกับลูก</p> <p>CI: (ถอนใจ)</p> <p>Co: คิดว่าในอนาคตตัวเองจะไปยุ่งกับมันอีกมึย</p> <p>CI: (เงิบ) ไมรู้พี</p> <p>Co: ไมเป็นไร เอาเป็นว่าวันนี้ที่คุยกันเอกพอจะรู้แล้วไซมึยว่าตัวเอง เข้ามายุ่งเกี่ยวกับยาบ้าเพราะอะไร</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: เพราะอะไร</p> <p>CI: เพราะตามเพื่อนสมัยเรียน เพราะอยู่ในคองยาบ้า (นั่งคิด)</p> <p>Co: เพราะตามเพื่อนสมัยเรียนเลยเสพยา เพราะอยากได้เงินมาซื้อยา เสพ เพราะอยากให้ลูกเมียสบาย เพราะความรู้น้อยไมรู้จะทำอะไร เลยต้องมาขายยา เพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ยาบ้า เห็นยาอยู่ กับยาทุกวันเลขขายไมเล็ก ทุกอย่างนี้รวมๆกันแล้วถึอว่าเกิดจาก ประสพการณ์ที่ผ่านมาของเอกเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เอกเข้า ไปยุ่ง กับยาบ้า ถ้าเอกไมมีเพื่อนเสพยา ไมมีเพื่อนมาชวนให้ลอง เอก อาจจะไม่เคยรู้จักหรือเสพยาถึได้ ลูกต้องมึย</p> <p>CI: (เงิบ)</p> <p>Co: หรือถึาเอกไมรู้จักกับลูกสาวคนขายยา ไมได้อยู่ใน สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาบ้า เอกอาจเลิกเล่นยาไปนานแล้ว ไมได้ขายยาจนต้องเข้ามาอยู่ในนี้ถึได้</p> <p>CI: (เงิบ)</p> <p>Co: เอกลองสรุปให้พีฟังอีกทีว่จะไรที่ทำให้เอกเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ยาบ้า</p> <p>CI: ประสพการณ์ของผมเองครับ ก็มีการรู้จักเพื่อนที่เสพยา การมี ความรู้ต่ำ มีเมียขายยา อยู่ที่บ้านมีแต่ยาบ้า เลขเล็กไมได้ (เงิบ)</p>	<p>การบอก-สอน- อธิบาย</p> <p>การแสดงความ เป็น พวกเดียวกัน</p> <p>คำถามปลายเปิด</p> <p>การทวน-สรุปความ</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจตนเองอย่าง แท้จริงเกี่ยวกับการ มี พ ฤ ทิ ก ร ร ม เกี่ยวข้องกับยาบ้า</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา สามารถวิเคราะห์ พ ฤ ทิ ก ร ร ม ของ ตนเองได้</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: โอเคครับ วันนี้เอกพอจะรู้แล้วว่าสาเหตุที่ทำให้เอกยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าคืออะไร เอกคิดว่าในวันนี้เอกมีอะไรไม่เข้าใจหรือสงสัยในเรื่องที่เราคุยกันบ้างมัย</p> <p>Cl: (เงิบ) ไม่มีครับ</p> <p>Co: เราก็คูยกกันมาสองครั้งแล้ว เอกยังเต็มใจเข้าร่วม โครงการกับที่อยู่ นะ</p> <p>Cl: ครับ</p> <p>Co: งั้นเรานัดวันคุยกันครั้งต่อไป เอาเป็นอีกสามวัน เป็นวันอังคารที่ 6 นัดกันที่เก่าเวลาเดิม โอเคมัย</p> <p>Cl: ได้ครับ</p> <p>Co: อย่างี้ว่ามีปัญหาอะไรที่สงสัยหรือไม่เข้าใจถามพี่ได้ตลอดเวลา แล้วคุยกันวันอังคารครับผม พี่นดีครับ</p> <p>Cl: พี่นดีครับพี่</p>		

การให้การปรึกษาครั้งที่ 3 “ขั้นให้ความรู้เรื่องทัศนคติ”

วันที่ 6 ตุลาคม 2558 เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องขงที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดิ์ตอนดึก เป็นไงบ้าง วังมีขี้</p> <p>CI: ไม่อะพี่ เมื่อหัวค่ำหลับซะเต็มที่เลย</p> <p>Co: เราคุยกันครั้งนี้เป็นครั้งที่สาม เอกจำได้มีขี้ว่าสองครั้งที่ผ่านมา เราคุยอะไรกันไปบ้าง</p> <p>CI: ก็มีเรื่องเข้าร่วมโครงการเพื่อไม่ให้กลับไปขยายาบ้าง</p> <p>Co: โครงการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าง</p> <p>CI: ครับ แล้วก็มีประวัติของผมที่ติดยา(บ้า)เพราะอะไร ไปขยายาได้ยังไงยังงี้</p> <p>Co: สาเหตุที่ทำให้เอกเสพยา(บ้า) ติดยา แล้วก็ขยายา</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: แล้วมีสาเหตุอะไรบ้างจำได้มีขี้</p> <p>CI: มีเพื่อนชวน ผมมีความรู้หน่อย แลบ้านเมียที่อยู่มีแต่ยาบ้า แล้วก็อยากได้เงินให้ลูกเมียมีเงินใช้</p> <p>Co: เก่ง ความจำดีกว่าพี่อีก วันนี้เราจะคุยกันเรื่องทัศนคติต่อยาบ้า ว่าเอกมีทัศนคติต่อยาบ้าเป็นยังไง เพราะอะไร แล้วก็ทัศนคตินั้นมีผลต่อพฤติกรรมหรือว่ามีผลทำให้เอกเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยา ไปเสพยา ไปขยายาได้ยังไง อาจเป็นเรื่องวิชาการนิดนึง แต่ไม่ยาก ถ้ามีตรงไหนไม่เข้าใจเอากลามได้เลยนะ</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: ย้อนกลับไปเรื่องการทำแบบสอบถามทัศนคติต่อยาบ้าก่อน เอกทำแบบสอบถามได้คะแนนสูงมาก หมายความว่าเอกมีทัศนคติที่ดีต่อยาบ้า ทีนี้ทัศนคติกับการกระทำของคนเรานี้มันมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก อย่างยกตัวอย่างว่าเอกชอบผู้หญิงซักคนนึง ชอบมาก เอกคิดว่าเอกจะเข้าไปหาไปพูดคุยทำความรู้จักกับเค้า หรือจะหนีห่างประมาณว่าไม่อยากเจอไม่อยากคุย</p> <p>CI: ก็ต้องพูดคุยทำความรู้จัก</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การชมเชย</p> <p>การบอก-สอน-อธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาสามารถทบทวนเนื้อหาของ การปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความภาคภูมิใจ</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทัศนคติกับการกระทำ</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: นั่นแหละ การที่เรามีทัศนคติที่ดีต่ออะไรซักอย่าง ไม่ว่าจะเป็นคน สิ่งของ หรือเหตุการณ์ หรืออะไรก็แล้วแต่ มันจะมีผลทำให้เราอยากเข้าหาสิ่งนั้นๆ เข้าใจนะ</p>	<p>การสอน</p>	
<p>CI: ครับ</p> <p>Co: มีทัศนคติที่ดีต่อคนก็อยากพูดคุยทำความรู้จัก มีทัศนคติที่ดีต่อรถยนต์ยี่ห้อนี้รุ่นนี้ก็อยากขับอยากเป็นเจ้าของ มีทัศนคติที่ดีต่ออาคารคนนี้ก็อยากดูหนังดูละครที่เค้าแสดง ขาขี้ก็เหมือนกัน ที่เอกชอบเสพยา หรือว่าขายขามาเป็นสิบๆปี ที่เราคุยกันว่าเป็นเพราะเพื่อนชวน เพราะอยากมีเงิน เพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ยาบ้า จริงๆแล้วมันก็ใช่ แต่สาเหตุที่สำคัญหรือสาเหตุหลักจริงๆนะเป็นเพราะเอกมีทัศนคติที่ดีต่อยาบ้า (หยิบใบความรู้เรื่องทัศนคติยื่นส่งให้) เรามาคุยพร้อมๆกันว่าทัศนคติมันคืออะไร มันเป็นอย่างไง มันมีผลต่อการกระทำของเราจริงมั้ย</p>	<p>การสอน การอธิบาย การยกตัวอย่าง</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจพฤติกรรม และทัศนคติมากยิ่งขึ้น</p>
<p>CI: (ดูใบความรู้ที่ได้รับ)</p> <p>Co: ดูที่ความหมายก่อน ทัศนคติหมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ว่าดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ รัก-รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เอกลองอ่านตรงความหมายของทัศนคติซ้ำๆแล้วดูซิว่าพอจะเข้าใจมั๊ย</p>	<p>การสอน การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา มีความรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับทัศนคติ</p>
<p>CI: (อ่านใบความรู้)</p>		
<p>Co: เป็นไงบ้าง เข้าใจมั๊ย</p>		
<p>CI: ไม่เคลียร์เท่าไร</p>		
<p>Co: ไม่เป็นไร เอกดูที่องค์ประกอบของทัศนคติต่อเลย มันจะช่วยขยายความให้เอกเข้าใจมากขึ้น ดูด้านแรกด้านเดียวก่อน องค์ประกอบด้านความรู้ หรือความรู้เชิงประเมินค่า หมายความว่าคนเราจะมึทัศนคติต่ออะไรได้จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นหรือรู้จักสิ่งนั้นก่อน จึงจะสามารถประเมินค่าได้ว่าสิ่งนั้นดี-ไม่ดียังไง มีคุณ-โทษอะไรบ้าง พอเข้าใจมั๊ย</p>	<p>การสอน การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา มีความรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับทัศนคติ ด้านความรู้เชิง ประเมินค่า</p>
<p>CI: ก็ยังไม่เคลียร์เท่าไรพี่</p>		
<p>Co: ใจเย็นๆ สมมุติพี่ถามเอกว่าเอกมีทัศนคติยังไงกับละครเรื่องบางระจันของช่องสาม</p>		
<p>CI: ดีพี่ มัน(สนุก) นางเอกน่ารัก</p>		

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: แล้วถ้าพี่ถามว่าเอกมีทัศนคติยังไงกับละครเรื่องนักร้องบ้านนอกของช่องเก้าสิบเก้า</p> <p>CI: ไม่รู้ดีพี่ ช่องอะไร ไม่เคยได้ดู</p> <p>Co: นั่นไง เราจะมีทัศนคติต่ออะไรได้เราต้องรู้จักหรือมีความรู้ต่อสิ่งนั้นก่อน เอบอกว่าบางระจันดี-สนุก เพราะเอกรู้จักละครเรื่องนี้ เคยดูละครเรื่องนี้ เอกเลยประเมินค่าได้ว่ามันดี แต่ละครเรื่องนักร้องบ้านนอกเอกไม่เคยดู ไม่เคยรู้จัก แล้วเอกจะไปประเมินค่าได้ยังไงว่าดีหรือไม่ดี ชัดขึ้นมั๊ย</p> <p>CI: (พยักหน้าแสดงอาการเข้าใจ)</p> <p>Co: เอาใหม่ พี่ขอถามว่าเอกมีทัศนคติต่อคนขิวยังง</p> <p>CI: ไม่รู้พี่ ไม่รู้จัก</p> <p>Co: แล้วถ้าเป็นพวกมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ละ</p> <p>CI: ยังไงพี่</p> <p>Co: ในความคิดของเอกไอ้พวกนี้ดีมั๊ย</p> <p>CI: ไม่ดีพี่</p> <p>Co: ทำไม</p> <p>CI: ก็มันชอบวางระเบิด ฆ่าครู ฆ่าพระ</p> <p>Co: เอกรู้จักใครที่เป็นพวกนี้บ้างหรือเปล่า</p> <p>CI: (เงิบ) ไม่รู้จัก</p> <p>Co: แล้วเอกไปประเมินค่าพวกเค้าว่าไม่ดีได้ยังไง</p> <p>CI: (นิ่ง..คิด) ก็เคยเจอข่าว ดูข่าวในทีวี</p> <p>Co: ถูกต้อง รู้จักไม่ได้หมายถึงต้องรู้จักเป็นส่วนตัว เคยได้ยิน ได้ฟังได้ข่าว ก็ถือว่ารู้จักหรือรู้แล้ว เราจะมีทัศนคติต่ออะไรก็แล้วแต่เราจะต้องมีความรู้หรือรู้จักกับสิ่งนั้นๆก่อน ไม่งั้นก็จะมีทัศนคติไม่ได้จะประเมินค่าไม่ได้ว่ามันคืออะไร ดี-ไม่ดียังไง เป็นคุณ-เป็นโทษแบบไหน เคลียร์ขึ้นมั๊ย</p> <p>CI: แห่ลมเลย(ชัดเจน..แจ่มแจ้ง)</p> <p>Co: คราวนี้ลองกลับไปพี่เอกประเมินค่าของพวกมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าไม่ดี ชอบวางระเบิด ชอบฆ่าครู เอกคิดว่าจะมีใครที่เขาคิดเห็นแตกต่างไปจากเอกบ้างมั๊ย</p> <p>CI: มี</p> <p>Co: พวกไหน</p> <p>CI: พวกอิสลามด้วยกัน</p>	<p>การยกตัวอย่าง</p> <p>การสอน</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่ามากยิ่งขึ้น</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: เป็นไปได้ หรือไม่ก็พวกที่ขายอาวุธให้กับคนพวกนี้ เขาอาจจะเห็นว่าพวกนี้ดีเพราะทำให้ขายอาวุธได้ คิดว่าเป็นไปได้มัย</p> <p>CI: (พยักหน้าแสดงอาการเห็นด้วย)</p> <p>Co: แสดงว่าคนเราอาจจะประเมินค่าของสิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้ เกว่ามันขึ้นอยู่กับอะไร</p> <p>CI: ขึ้นอยู่กับเขารู้จักสิ่งนั้นดีแค่ไหน</p> <p>Co: ไม่ใช่ดีแค่ไหน แต่ที่ว่ารู้จักในแง่มุมไหนมากกว่า อย่างคนเคยเสพยา(บ้า)ก็จะบอกว่ามันสุดยอด แต่ไอ้คนที่ไม่เคยเสพก็อาจจะบอกว่าดูคักเข้าไปได้ยังไง มีแต่รอวันตายผ่อนส่ง เก๊ท(เข้าใจ)มัย</p> <p>CI: (พยักหน้า)</p> <p>Co: ทีนี้เราไปที่องค์ประกอบที่สองด้านความรู้สึก เอกลองอ่านดูว่าเข้าใจมัย</p> <p>CI: (อ่านใบความรู้) อ้อ</p> <p>Co: เข้าใจมัย</p> <p>CI: คิดว่านะ</p>	<p>คำถามปลายเปิด</p>	
<p>Co: องค์ประกอบด้านความรู้สึกเนี่ยมันจะสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าของเรา ถ้าเราคิดว่ามันดีมีประโยชน์เราก็จะชอบ แต่ถ้าเราคิดว่ามันไม่ดีไม่มีประโยชน์เราก็จะไม่ชอบหรือรังเกียจ เอกคิดว่าพวกมุสลิมภาคใต้ไม่ดี ชอบวางระเบิดฆ่าครุ เอกก็จะมีความรู้สึกไม่ชอบพวกนี้ ถูกต้องมัย</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: งั้นต่อที่องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำหรือแนวโน้มในการกระทำ ลองอ่านดู</p> <p>CI: (อ่านใบความรู้)</p> <p>Co: เข้าใจมัย</p> <p>CI: โอเคพี่</p>	<p>การสอน การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติด้านความรู้สึก</p>
<p>Co: องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำหรือแนวโน้มในการกระทำมันก็จะสอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าแล้วที่ความรู้สึกของเรา ถ้าเราคิดว่าอะไรเป็นสิ่งดี เราชอบ เราก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าเราคิดว่ามันไม่ดี เราไม่ชอบ เราก็มีแนวโน้มที่จะปฏิเสธหรือว่าไม่เข้าหา ตัวอย่างเดิมพวกมุสลิมสามจังหวัดภาคใต้ เอกคิดว่าพวกนี้ไม่ดี ไม่ชอบพวกนี้เลย ถ้ามีโอกาสเจอพวกนี้เอกอยากจะเข้าไปทำความรู้จักหรือว่าอยากเป็นเพื่อนสนิทสนมกับคนพวกนี้มัย</p>	<p>การสอน การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออก</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI: (สายหน้า) Co: หรือว่าเอกเจอรุ่นนี้ทั้งเร็วทั้งแรง ชอบมาก เอกจะมีปฏิกิริยา ยังไง</p> <p>CI: อยากได้ อยากลอง Co: ทีนี้เอกคิดว่าตัวเองเข้าใจหรือยังว่าทัศนคติของเราก็คืออะไร แล้ว มันมีผลต่อการกระทำของเรายังไง</p> <p>CI: (พยักหน้า) Co: ไม่พยักหน้า เอาคำพูดเลยว่าเข้าใจหรือเปล่า</p> <p>CI: เข้าใจครับ Co: เข้าใจว่า</p> <p>CI: (เงิบ) Co: ลองดูในเอกสารแล้วบอกทีหน่อยว่าเข้าใจยังไง</p> <p>CI: ทัศนคติคือความรู้เชิงประเมินค่าที่เรามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าดี-ไม่ ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลชอบ-ไม่ชอบ รัก- รังเกียจ อันจะมีผลไปถึงแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคล</p> <p>Co: ให้อูเป็นแนว ไม่ได้ให้อ่าน</p> <p>CI: (ยิ้ม) Co: เอ็ง เราเห็นว่า(ชื่อตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับสูงของเรือนจำ)เป็น ยังไง</p> <p>CI: เรื่องมาก รู้จ้ เอาแต่ระบาย ไม่เข้าใจผู้ต้องขัง</p> <p>Co: เราคิดว่าดีหรือไม่ดี</p> <p>CI: ไม่ดี</p> <p>Co: เราชอบหรือไม่ชอบ</p> <p>CI: ไม่ชอบ</p> <p>Co: เราอยากเข้าหาหรือออกห่าง</p> <p>CI: ออกห่าง</p> <p>Co: เป็นไปตามที่เราได้พูดคุยกันในวันนี้มัย</p> <p>CI: (พยักหน้า) Co: นิทานเรื่องนี้จึงสอนว่า (ยิ้ม) ลระดับวิชาการลงหน่อย สรุปได้ ว่าทัศนคติของบุคคลมีผลไปถึงการกระทำของบุคคล ดังนั้นถ้าเราจะ แก้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการกระทำของบุคคลเราควรจะไป เปลี่ยนแปลงที่อะไร</p> <p>CI: ทัศนคติ</p>	<p>การยกตัวอย่าง</p> <p>คำถามปลายเปิด</p> <p>การใช้อารมณ์ขัน</p>	<p>ตรวจสอบความ เข้าใจเรื่องทัศนคติ ของ ผู้รับ การ ปรึกษา</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
Co: สูดชอด มีอะไรที่คิดว่ายังไม่เข้าใจเรื่องทัศนคติมั๊ย CI: คิดว่าเข้าใจครับ Co: พี่ขอโทษที่วันนี้เราใช้เวลามากเกินไปที่ตกลงกันไปนิดนึง ครั้งต่อไปพี่จะรักษาเวลาให้ดีกว่านี้ CI: ไม่เป็นไรครับ Co: งั้นวันต่อไปเจอกันซักคืนมะรีนเวลาเดิม โอเคมั๊ย CI: โอเคครับ Co: คืนนี้ก็ฝันดีครับ ไม่ต้องเก็บเอาทัศนคติไปฝันนะ CI: (ยิ้ม) ฝันดีครับพี่		

การให้การปรึกษาครั้งที่ 4 “ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า”

วันที่ 8 ตุลาคม 2558 เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องขังที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดีครับเอก ทำอะไรอยู่</p> <p>CI: อ่านหนังสือรอที่อยู่</p> <p>Co: อ่านอะไรล่ะ</p> <p>CI: นิยายจีนพี</p> <p>Co: อ้อ มังกรคู่ เรื่องนี้หวงอีแต่งดี มันกว่าจีนซีอีก อ่านจีนซีแล้วยัง</p> <p>CI: ยังเลยพี หาไม่ได้ อยากอ่านเหมือนกัน</p> <p>Co: ไว้ที่จะลองดูๆให้ แล้ววันนี้พร้อมจะคุยกันต่อหรือยัง</p> <p>CI: พร้อมพี</p> <p>Co: ครั้งที่แล้วเราคุยกันเรื่องอะไรนะ</p> <p>CI: เรื่องทัศนคติ</p> <p>Co: ทัศนคติคืออะไร</p> <p>CI: ทัศนคติคือ (เปิดดูใบความรู้) ความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าดีหรือไม่ดี และเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ</p> <p>Co: เตรียมตัวมาดี นอกจากจะประเมินค่าว่าดี-ไม่ดี ซึ่งทำให้รู้สึกชอบ-ไม่ชอบแล้ว ยังก่อให้เกิดการกระทำที่สอดคล้องกับการประเมินค่าและความรู้สึกที่เกิดขึ้นด้วย ถูกต้องมั๊ย</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: วันนี้เราจะคุยกันเรื่องการวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า และทำความรู้เกี่ยวกับยาบ้าให้ลึกซึ้งมากกว่าเดิม ให้รู้แน่ๆว่าจริงๆแล้วยาบ้ามันเป็นยังไงกันแน่ ไอ้ที่เราเคยรู้จักมันมานะใช้มั๊ย แล้วมันจะมีผลยังไงต่อความรู้เชิงประเมินค่าของเรา (หยิบใบความรู้เรื่องทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าส่งให้) ไหนลองทวนอีกทีซิ ว่าความรู้เชิงประเมินค่าคืออะไร</p> <p>CI: คือการประเมินว่าอะไรดีหรือไม่ดี</p> <p>Co: ดี-ไม่ดี เป็นประโยชน์-เป็นโทษ แล้วถ้าความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าล่ะ</p> <p>CI: ก็เป็นการประเมินว่ายาบ้ามันดีหรือไม่ดี มีประโยชน์หรือเปล่า</p> <p>Co: เอกเร็วกว่าทุกคนที่พี่คุยมาเลยนะเนี่ย ปรบมือให้เลย</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การแสดงความเห็น พวกเดียวกัน</p> <p>การอธิบาย</p> <p>การชมเชย</p>	<p>เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความอบอุ่น เป็นกันเอง</p> <p>เพื่อให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยสนิทสนมระหว่างกันเพิ่มมากยิ่งขึ้น</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการปรึกษา</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: เอากันตามความจริงเลขนะ เอกมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่ายังไง ตอบตามที่ตัวเองคิดจริงๆ</p> <p>CI : (ถอนใจ) ก็คิดว่ายาบ้าดี หรืออย่างน้อยที่สุดมันก็ไม่ได้เลวร้ายอะไรมากมาย</p> <p>Co: ตรงตามที่เอกทำแบบสอบถามเป๊ะ เอกคิดว่ายาบ้าเป็นเรื่องดี คราวนี้ลองคิดไปให้ลึกกว่านั้นซิว่าทำไมเอกถึงได้คิดแบบนี้</p> <p>CI : (เงิบ)</p>	คำถามปลายเปิด	ตรวจสอบทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของผู้รับการปรึกษา
<p>Co: อะไรทำให้เอกคิดว่ายาบ้ามันดี</p> <p>CI : ใครเล่น(เสพ)ไม่เคยเห็นว่ามีดีซักคน แต่มันบอกไม่ถูกว่าดียังไง</p>	คำถามปลายเปิด	ให้ผู้รับการปรึกษาฝึกการวิเคราะห์สังเคราะห์ และวินิจฉัย
<p>Co: จากประสบการณ์ที่เอกได้เสพยาบ้า เอกก็เลยคิดว่ายาบ้าดี เสพแล้วมีความสุข</p> <p>CI : ครับ</p> <p>Co: แล้วการขายยาละ ดีมั๊ย</p> <p>CI : ก็ดีนะผมว่า อย่างน้อยผมก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ไม่ได้บังคับให้ใครมาซื้อซักหน่อย</p> <p>Co: อะไรทำให้เอกคิดว่าการขายยาบ้ามันดี</p> <p>CI : ก็ได้ตั้ง ได้เงินง่าย เยอะด้วย</p>	การทวนความ	ให้ผู้รับการปรึกษาฝึกการวิเคราะห์สังเคราะห์ และวินิจฉัย
<p>Co: จากประสบการณ์ที่เอกขายยาบ้า เอกว่าขายยาบ้าได้เงินง่ายได้เงินเยอะ เอกก็เลยคิดว่ายาบ้าดี</p> <p>CI : ครับ</p> <p>Co: สรุปได้ว่าทัศนคติต่อยาบ้าด้านความรู้เชิงประเมินค่าของเอกนี้เกิดจากประสบการณ์จากการคบเพื่อนแล้วเพื่อนชวนไปเสพ พอเสพแล้วมีความสุขก็เลยคิดว่ายาบ้าดี แล้วก็ประสบการณ์ที่ได้จากการขายยา ยาบ้าขายง่าย ได้เงินง่าย ได้เงินมาก ครอบครัวยังมีความสุข เอกก็เลยคิดว่ายาบ้าดี เป็นยังงั้นมั๊ย</p> <p>CI : ก็น่าจะยังงั้นแหละพี่</p>	การทวนความ	ให้ผู้รับการปรึกษาฝึกการวิเคราะห์สังเคราะห์ และวินิจฉัย
<p>Co: สภาพแวดล้อมมีส่วนมั๊ย เอกอยู่ในที่ๆยาบ้าระบาดหนัก ทุกบ้านในละแวกที่เอกอยู่เกี่ยวข้องกับยาบ้ากันหมด แล้วเอกเห็นมันอยู่ทุกวัน เห็นคนขาย คนเสพ คนซื้อทุกวันจนเอกคิดว่ายาบ้ามันเป็นเรื่องปกติธรรมดาไม่ได้ผิดปกติอะไร คิดว่าใช่มั๊ย</p> <p>CI : (พยักหน้า) ที่ทำกันก็ไม่เคยกลัวตำรวจ ไม่เคยหลบ อยากรู้อะไรก็เข้าบ้านดู มีคนมาซื้อก็ขาย</p>	คำถามนำ	ให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจถึงสาเหตุของทัศนคติต่อยาบ้าของตนเอง

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: การอยู่ในสภาพนั้นก็เลยมีส่วนทำให้เอกคิดว่ายาบ้าเป็นของดี เป็นเรื่องดี</p> <p>CI: ครีบ</p>		
<p>Co: มีอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เอกคิดว่ายาบ้าเป็นเรื่องดี เป็นของดี เป็นสาเหตุสำคัญด้วย</p> <p>CI: อะไรอะพี่</p>	การบอก	
<p>Co: เอกยังไม่รู้จักยาบ้าดีพอ เอกรู้จักยาบ้าในมุมมองของผู้เสพ-ผู้ค้าว่ายาบ้าเป็นสิ่งดี เสพแล้วมีความสุข ขายก็ได้เงินเยอะ วันนี้พี่เลยอยากให้ออกลองทำความรู้จักกับแง่มุมอื่นๆของยาบ้าดูบ้าง (แจกใบความรู้เรื่องยาบ้า) ยังไม่ต้องรีบอ่านตอนนี้ ให้พี่เล่าให้ฟังก่อน เอกรู้มึ้นว่ายาบ้าที่เราดูกันเนี่ยเขาใช้สารอะไรเป็นส่วนผสมหลัก</p> <p>CI: เมทแอมเฟตามีน</p>	การบอก การสอน	ให้ผู้รับการปรึกษาทราบถึงสาเหตุสำคัญของทัศนคติต่อยาบ้าของตน
<p>Co: ถูกต้อง เมทแอมเฟตามีนเนี่ยเป็นสารที่มีการพบและใช้มานานแล้ว แต่ก่อนเขาใช้กระตุ้นระบบประสาทของพวกแอลกอฮอล์ซึม แล้วก็พวกเป็นโรคซึมเศร้าให้ประสาทเกิดการตื่นตัว พุดง่ายๆก็คือเอาไปใช้กับคนติดเหล้าในระยะรุนแรงแล้วก็คนบ้า ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองญี่ปุ่นเอามาใช้กับทหาร ทำให้ทหารรู้สึกหิวหิว มีความสุขกับสงคราม แล้วก็เข้าเวรยามได้แบบไม่ต้องหลับนอน เอกเคยเสพยามมาเป็นสิบปีมึ้นว่ายาบ้ามันมีประโยชน์และโทษต่อร่างกายยังไงบ้าง</p> <p>CI: (ส่ายหน้า)</p>	การบอก-สอน-อธิบาย	ให้ผู้รับการปรึกษา รู้จักยาบ้ามากยิ่งขึ้น
<p>Co: เอาประโยชน์ก่อน มันช่วยทำให้หายอ่อนล้า ประสาทตื่นตัว สมองโล่ง นึกคิดอะไรก็ว่องไว ทำงานแล้วมีความสุขมันก็เลยทำให้เรารู้สึกว่าทำงานแล้วไม่เหนื่อย สมัยก่อนเขาเลยเรียกขายยันไง แต่นั่นมันเป็นในระยะต้นที่ใช่ยา ถ้าใช้ในระยะนานประโยชน์พวกเนี่ยจะกลายเป็นโทษทันที หัวใจเต้นเร็ว ความดันสูง สายตาพร่ามัว หวาดระแวง ประสาทหลอน ร่างกายเสื่อมโทรม ตอนเอกเล่นยาารู้สึก ร่างกายตัวเองเป็นไงบ้าง</p> <p>CI: ผมว่าผมปกตินะพี่</p>		
<p>Co: เฮ้ย ลองคิดดีๆ อย่าอคตินะ คิดแบบกลางๆ เอาความเป็นจริงนะ</p> <p>CI: ถ้ามีก็น่าจะเป็นไม่อยากกินข้าว น้ำหนักลด</p>		
<p>Co: ไข่เลย เล่นยาแล้วจะโทรม เราจะใช้สายตาแยกได้เลยว่าไอ้เนี่ยเล่นยา ไอ้เนี่ยไม่ได้เล่น ถูกต้องมึ้น</p>		

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : ครับ ใช่</p> <p>Co: เคยประสบหกลอนมัย</p> <p>CI: ไม่เคย</p> <p>Co: คิดดูดีๆ ประเภทกลัวตำรวจไม่กล้าเปิดไฟในบ้าน ต้องอยู่มืดๆ แล้วจะข้างฝาเป็นรูคอยแอบดูคนผ่านไปผ่านมา หรือไม่ก็เวลาเดินตามถนนหรืออยู่ในห้างก็ระแวงว่าไอ้คนเดินตามนี่เป็นตำรวจ ไอ้คนขับรถคันนั้นคันนี่เป็นตำรวจนะเคยมัย</p> <p>CI : (พยักหน้ายิ้ม) ไอ้ยังงี้มันเป็นกันทุกคนแหละพี่ เจาะรูแอบดูตำรวจนี้ทำได้ทั้งคืนไม่ต้องหลับนอน เปิดไฟตำรวจมันก็รู้ว่าเราอยู่บ้าน</p> <p>Co: นั่นแหละประสบหกลอน ไอ้พวกปืนเสาไฟฟ้าแรงสูง จับลูกจับเต้าเป็นตัวประกันที่เราเห็นกันในช่วงนั้นก็พวกเสฟแล้วประสบหกลอนทั้งนั้น ไอ้พวกจิตอ่อนเสฟไม่นานก็หกลอน แต่อย่างเอกนี่จิตแข็งก็จะเกิดอาการน้อยแล้วก็เกิดซ้ำ แต่ถ้าไม่เลิกจะต้องเป็นทุกราย ไอ้ที่สตีจ้ออนจี้ดๆนี้เสียสติถึงกับเป็นบ้าก็มี อย่างไอ้รอก-ไอ้ซีเรากี่เคยเห็นกันมาแล้วทั้งนั้น</p> <p>CI : (เงิบ..ผงกศรีษะในลักษณะคิดตาม)</p> <p>Co: แล้วเวลาเล่นขานี่เรื่องเซ็กซ์เป็นยังไง</p> <p>CI : ก็ดีนี่พี่</p> <p>Co: มีความต้องการทางเพศบ่อยขึ้น</p> <p>CI : ครับ มาก</p> <p>Co: ก็แต่ไม่มีคุณภาพ เคยสังเกตมัยว่าเรามีกิจกรรมทางเพศมากขึ้น แต่ไปไม่ถึงจุดหมายบ้าง ทำๆไปแล้วอ่อนตัวบ้าง บางครั้งก็นานจนเบื่อเลยเลิกทำ เหมือนกับเรื่องทางเพศของเรามันเสื่อมมันด้อยคุณภาพลง</p> <p>CI : ก็เป็นที่</p> <p>Co: มันอาจจะยังเห็นไม่ชัด แต่ถ้าเล่นเป็นระยะเวลานานมากกว่านี้ที่รับประกันได้เลยว่าเรื่องเซ็กซ์จะเสื่อมคุณภาพแบบถาวร</p> <p>CI : (ยิ้ม)</p> <p>Co: นี่เป็นโทษต่อตัวผู้เสฟเองนะ แค่ว่าเราลองมาดูโทษในด้านอื่นๆกันบ้าง เอาโทษต่อครอบครัวก่อน ตอนนี้ลูกเมียเอกอยู่ที่ไหน</p> <p>CI : เมียอยู่หญิงกลาง ลูกชายพ่อกับแม่ผมช่วยเหลือให้</p> <p>Co: ลูกชายคนเดียวหรือ</p>	การใช้ตัวแบบ	เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาระงับจิตใจถึงโทษภัยของยาบ้า

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : คนเดียวที่ปิ่นี้ก็ลืบลบสามแล้ว(อายุ)</p> <p>Co: เคยคิดมีขี้ว่าเค้าจะเป็นอย่างเรา ดิทยา ขายยาเหมือนเรา แล้วก็เข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเรา เด็กเดียนี่โตเร็ว เผลอๆเข้ามาก่อนเราได้กลับซะอีก</p> <p>CI : (หลับตา..สายหน้า..ถอนหายใจ) โศครกแล้วเลยพี่ บางทีนึกคิดเรื่องนี่จนนอนไม่หลับก็มี</p> <p>Co: พี่ไม่ต้องพูดอะไรเราก็เห็นได้ด้วยตัวเองแล้วนะว่ายาบ้ามันมีโทษต่อครอบครัวยังไง บ้านแตกสาแหรกขาด พ่อแม่ลูกอยู่กันคนละทิศคนละทาง ถ้ายาบ้ามันดีจริงอย่างที่เราระเบิ่นค่าเราก็คงไม่มานั่งกลัวว่าลูกเราจะเดินตามรอยเราอย่างนี้หรอก ของพี่ลูกสาวน่ากลัวกว่าเราตั้งไม่รู้ก็ทำ แล้วรู้มีก็มีครอบครัวอย่างพวกเขาอีกก็ครอบครัวคิดกันง่ายๆ นักโทษคดียาต่อนี่เอาแค่สามแสน คิดแค่แสนครอบครัวพอ เอกกลงหลับตานึกถึงเด็กๆอย่างลูกเราแสนคนที่อยู่ในโลกภายนอกตอนนี้นูสิ พ่อก็ไม่มี แม่ก็ไม่มี เค้าจะใช้ชีวิตยังไง ขนาดพวกเรามีทั้งพ่อทั้งแม่คอยดูแลสั่งสอนเรายังเป็นกันแบบนี้ แล้วพวกเค้าไม่มีใครเลย ลองหลับตาคิดดูสิ</p> <p>CI : (เงิบ)</p> <p>Co: มันไม่ได้มีผลอยู่แค่ตัวคนเสพคนขาย ครอบครัว ชุมชน สังคม ไปยันประเทศชาติมัน โดนหางเลขจากยาบ้าหมด ประโยชน์มันมีกระตืดเดียวโทษมันมหาศาลกว่าไม่รู้เท่าไรหรือเป็นเท่าไร</p> <p>CI : (เงิบ)</p> <p>Co: ต่อๆ เดี่ยวไม่จบ เอาจี้ เดี่ยววันนี้พี่จะเป็นหมอดูแม่นๆทำนายอนาคตให้เค้าว่าต่อไปชีวิตเค้าจะเป็นยังไงถ้าเค้ายังมีทัศนคติด้านความคิดเชิงประเมินค่าว่ายาบ้าดีเหมือนที่ผ่านมา วันที่เอกพันโทษกลับบ้านแรกๆก็มีความสุขอยู่กับครอบครัวที่จากกันมานาน แต่หลังจากนั้นเอกจะเจอกับสภาพที่สังคมไม่ยอมรับ หางานทำไม่ได้ เครียด ยิ่งถ้ากลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆ คนเดิมๆ เพื่อนฝูงกลุ่มเดิมๆ ก็จะเกิดการชักชวนกันเหมือนกับอดีตที่เคยผ่านมา เอกจะกลับไปเสพยาเพราะคิดว่ามันก็ไม่ได้เลวร้ายอะไร กลับไปขายยาเพราะมันหาเงินง่ายได้เงินเยอะ แล้วสุดท้ายจะเป็นยังไงพี่อยากให้เอกช่วยวิเคราะห์ให้พี่หน่อย</p> <p>CI : สุดท้ายก็ถูกจับเข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเดิม</p> <p>Co: ครับ สุดท้ายเอกก็ต้องเข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเดิม</p>	<p>การสอน</p> <p>การนำทาง</p> <p>การจงใจ</p> <p>การใช้อารมณ์ขัน</p> <p>การวิเคราะห์</p> <p>การสังเคราะห์</p> <p>การวินิจฉัย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา ปรับเปลี่ยน ทัศนคติด้านความรู้ เชิงประเมินค่าต่อ ยาบ้าของตน</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สาเหตุสำคัญก็คือเอกมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าว่าย่ำแย่เป็นของดี หรืออย่างน้อยเอกอาจจะคิดว่ามันก็ไม่ได้เลวร้ายอะไร (เว้นระยะเงียบประมาณหนึ่งนาที) เอกคิดว่าหลังจากการคุยกันวันนี้ทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าของเอกเปลี่ยนไปบ้างมั๊ย</p> <p>CI: (พยักหน้า) คิดว่าเปลี่ยนครับ</p>		
<p>Co: ยังไง</p> <p>CI: เรื่องของย่ำแย่ที่เราไม่เคยได้คิดถึงมันเยอะเหมือนกัน เราคิดถึงแต่ด้านดีของมัน ไม่ใช่ คิดถึงแต่ด้านที่มันเกิดประโยชน์หรือว่าเราชอบ ไม่ได้คิดถึงด้านร้ายของมัน</p>	คำถามปลายเปิด	
<p>Co: ไหนลองยกตัวอย่างด้านร้ายๆของมันหน่อย</p> <p>CI: มันทำให้ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ติดลูก ลูกไม่มีคนเลี้ยง เต็มใจลูกก็เอาอย่างพ่อแม่ เล่นยา ขาขยา แล้วก็มีมาอยู่ในลูก</p>	คำถามปลายเปิด	ตรวจสอบความรู้เรื่องโทษภัยของยาบ้า
<p>Co: แล้วโทษต่อคนเสพล่ะ</p> <p>CI: เป็นบ้า จับคนเป็นตัวประกัน</p> <p>Co: สำหรับพี่น้องสี่คนเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุด ถึงกับจบเห่เลยนะ</p> <p>CI: (ยิ้ม)</p>	การใช้อารมณ์ขัน	ให้ผู้รับการปริญญารู้สึกผ่อนคลาย
<p>Co: เอกลองวิเคราะห์ตัวเองณ.เวลาตอนนี้ ขณะนี้ให้พี่ฟังหน่อย ได้มั๊ยว่าทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของเอกเปลี่ยนไปซักกี่เปอร์เซ็นต์</p> <p>CI: (นั่งคิด) ผมว่าซักแปดสิบ</p>	คำถามปลายเปิด	ตรวจสอบการปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อ
<p>Co: พี่ว่านั่นเป็นข่าวดีนะ เป็นนิมิตหมายที่ดี ทั้งต่อตัวเอกเอง ต่อลูกเมียครอบครัว ต่อชุมชน สังคม ต่อส่วนรวม ต่อประเทศชาติ เพราะอย่างน้อยที่สุดในวันนี้เราได้มีคนทีประเมินค่าว่าย่ำแย่เป็นสิ่งดีลดน้อยลงไปอีกหนึ่งคน ถึงมันจะยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ตาม พี่หวังว่าเอกจะคงทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าให้อยู่ในระดับนี้ได้ตลอดไป หรือซักวันนึงอาจพัฒนาให้ไปถึงระดับร้อยเปอร์เซ็นต์ได้ สำหรับวันนี้ก็ถึงโอเคกันแล้วก่อน เอกจะได้พักผ่อน</p> <p>CI: กะจะเอามังกรคู่ให้จับเล่มก่อนค่อยนอน</p>		ยาบ้าของผู้รับการปริญญ
<p>Co: อย่าไปหักโหมมาก ตอนนี้เอกก็เริ่มเข้าใจกระบวนการต่างๆของการปริญญาดิฉัน ครั้งต่อไปเราคุยกันในวันมะรืนดิฉันมีที่เก่า เวลาเดิม</p> <p>CI: ได้ครับพี่ ผินดีครับ</p> <p>Co: ผินดีเช่นกันครับ</p>		

การให้การปรึกษาครั้งที่ 5 “ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า”

วันที่ 10 ตุลาคม 2558 เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องขังที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดิ์ครับ ไม่ได้คุยกันสองวัน เอกเป็นไงบ้าง</p> <p>CI : เหมือนเดิมพี่ กินได้ นอนหลับ แต่ไม่มีตั้งใช้</p> <p>Co: เหมือนกันปะ เอกได้เคยอ่านเอกสารที่พี่ให้ทบทวนบ้างมั๊ย</p> <p>CI : อ่านพี่ ไม่มีอะไรทำก็เอาขึ้นมาอ่าน</p> <p>Co: อ้าว แล้วมันกรู๋จบแล้วหรือ</p> <p>CI : อิกนานพี่ ต้องรอคิว ไอ้คนอ่านก่อนเรามันช้า</p> <p>Co: แล้วครั้งก่อนเราคุยกันเรื่องอะไรจำได้มั๊ย</p> <p>CI : เรื่องความรู้สึกเชิงประเมินค่าที่ผมมีต่อยาบ้า</p> <p>Co: มันเป็นอย่างไง</p> <p>CI : แต่ก่อนเคยประเมินว่ายาบ้าดี แต่ตอนนี้ดีขึ้นแล้ว เปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว</p> <p>Co: งั้นวันนี้เราจะคุยกันเรื่องทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้า (หยิบใบความรู้มาขึ้นส่งให้) ทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าหมายถึงอารมณ์ที่แสดงออกต่อยาบ้าว่าชอบหรือไม่ชอบ มากน้อยเพียงใด ความรู้สึกนี้จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องมาจากความรู้สึกเชิงประเมินค่าคือถ้าเราประเมินค่าว่ายาบ้าดี เสพแล้วมีความสุข ขายแล้วได้เงินมาก เราก็จะมีความรู้สึกชอบ แต่ถ้าเราประเมินค่าว่ายาบ้าไม่ดี ทำลายตัวเองทั้งครอบครัวไปยื่นสังคมประเทศชาติ เราก็จะไม่ชอบยาบ้า</p> <p>เมื่อก่อนเรามีความรู้สึกยังไงต่อยาบ้า</p> <p>CI : ก็ชอบ</p> <p>Co: ทำไมถึงชอบ</p> <p>CI : ก็เพราะผมประเมินค่าว่ายาบ้าดี เสพก็ดี ขายก็ดี ผมถึงมีความรู้สึกชอบยาบ้า</p> <p>Co: ที่เอกรู้สึกชอบยาบ้ามันมีสาเหตุเริ่มต้นมาจากประสบการณ์โดยตรงของเอก ประสบการณ์ที่มีต่อยาบ้า ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยา การได้ลองเสพยา การมีเมียเป็นลูกเอเย่ต์ขายยา การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่ยา บ้านนั้นก็ขาย บ้านนี้ก็ขาย บ้านโน้นก็เสพ ซึ่งไอ้ประสบการณ์ต่างๆเหล่านี้ยะมันมีผลไปถึงทัศนคติต่อยาบ้าของเอก</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การใส่ใจ</p> <p>การบอก-สอน-อธิบาย</p> <p>การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การวินิจฉัย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาทราบถึงวัตถุประสงค์ของการปรึกษา</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : (เจียบ..ฟัง)</p> <p>Co: มีผลยังไง มันมีผลทำให้เอกมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่า ต่อยาบ้าว่ามันเป็นของดี มีประโยชน์ เสพก็มีความสุข ขายก็ได้เงิน ง่าย รวยเร็ว พอเอกมีทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าว่าดี มันก็เกี่ยวพันต่อเนื่องไปถึงความรู้สึกที่เอกมีต่อยาบ้า ทำให้เอกรู้สึกชอบยาบ้า ฟ้าไปเร็วไปหรือเปล่า เอกทันสมัย</p> <p>CI : ทันที เข้าใจ</p> <p>Co: ถ้าฟ้าเร็วไป เอกตามไม่ทัน หรือมีอะไรที่ไม่เข้าใจ ถามได้ทันทีเลยนะ</p> <p>CI : ครึบที่</p> <p>Co: ทีนี้เอกลองคาดการณ์หรือลองทำนายอนาคตของตัวเองได้มัยว่า ถ้ายังคงความรู้สึกชอบยาบ้าอยู่อย่างนี้แล้วต่อไปอนาคตเอกจะเป็นอย่างไร</p>	<p>การวินิจฉัย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา กระจำงชัดเรื่อง ทัศนคติด้าน ความรู้สึกต่อยาบ้า ของตน</p>
<p>CI : ผมก็จะไม่เลิกยุ่งกับยาบ้า ถ้าปล่อยตัวไปผมก็ไปดูไปขายอีก แล้วก็ถูกจับกลับมาอยู่ในคุกเหมือนเดิม</p> <p>Co: ถูกต้อง ถ้าเอกยังคงทัศนคติด้านความรู้สึกชอบยาบ้าเอาไว้ อนาคตเอกก็จะไม่แคล้วเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้า ไปเสพยาบ้า ไปขายยาบ้า ไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาบ้า ไม่ได้อยู่ดูแลตอบแทนคุณพ่อแม่ ไม่ได้อยู่เลี้ยงดูลูกอย่างหวังไว้เพราะเอกต้องถูกจับกุมแล้วก็เข้ามาอยู่ในนี้(ในคุก)เหมือนเดิม แล้วเอกคิดว่าทัศนคติด้านความรู้สึกต่อยาบ้าในตอนนี้อะไรของเอกเป็นยังไง เหมือนเมื่อก่อนหรือเปลี่ยนไป</p>	<p>การทำนาย</p> <p>การสรุป</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัย ไปจนถึงสามารถ คาดการณ์ที่จะเกิด ขึ้นกับตนเองได้</p>
<p>CI : ไม่เหมือนเดิมแล้วที่</p> <p>Co: ยังไง</p> <p>CI : ก็เมื่อก่อนผมประเมินว่ายาบ้าดีผมก็เลยชอบยาบ้า แต่ตอนนี้ไอ้ที่เคยประเมินไว้มันเปลี่ยนไป ความรู้สึกชอบยาบ้ามันก็เลยเปลี่ยนไปด้วย</p> <p>Co: เปลี่ยนยังไงรบกวนเอกช่วยอธิบายให้ชัดเจนนิดนึง</p> <p>CI : (นั่งคิด) ไอ้จะบอกว่าตอนนี้เกลียดยาบ้าผมคงบอกได้ไม่เต็มปากหรือบอกว่าจะไม่เล่นยาอีกแล้วผมก็ไม่กล้าพูด แต่ผมบอกได้ว่าไอ้ที่เคยเต็มร้อยนะตอนนี้ไม่ใช่ อนาคตจะเป็นยังไงผมไม่รู้ แต่ถ้ามีคนมาชวนไปเล่นยาหรือไปขายยาผมต้องคิดหนัก ต้องคิดมากกว่าเดิมเยอะ</p>	<p>คำถามปลายเปิด</p>	<p>เพื่อตรวจสอบ ความเปลี่ยนแปลง ทัศนคติด้าน ความรู้สึกต่อยาบ้า ของผู้รับการ ปรึกษา</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: ได้อินยังงั่งที่ตีใจมากแล้ว เอกเป็นคนที่มีความคิดดีแล้วก็มีอะไรดีๆในตัวอีกเยอะ แต่ไม่มีโอกาสได้ใช้ เรื่องยากเหมือนกัน แต่ก่อนเอกไม่มีโอกาสได้พิจารณาใครตรงให้ดีๆก่อน แต่ตอนนี้เอกมีเวลาที่จะคิดที่จะวิเคราะห์ผลดีผลเสียของมันอีกนาน ที่เชื่อว่าเอกจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตัวเอง สำหรับพ่อแม่และลูกที่รอเอกอยู่</p> <p>CI: (เงียบ..ฟัง)</p> <p>Co: เอาละ ตอนนี้เอกช่วยสรุปให้พี่น้องได้มี๊ยว่าวันนี้เราคุยกันเรื่องอะไรบ้าง</p> <p>CI: วันนี้..วันนี้คุยกันเรื่องความรู้สึกต่อยาบ้า เมื่อก่อนผมประเมินว่ายาบ้ามันดีก็เลยมีความรู้สึกชอบยาบ้า แต่ตอนนี้ผมประเมินว่ายาบ้ามันไม่ได้ดีอย่างที่ผมเคยคิด ความรู้สึกที่เลยชอบยาบ้าของผมก็ลดลง ไม่ชอบ แต่ไม่ถึงกับรังเกียจ</p> <p>Co: แล้วที่เราคุยกันที่ผ่านๆมาเอกมีอะไรสงสัยหรือไม่เข้าใจบ้างมี๊ย</p> <p>CI: ไม่มีครับ</p> <p>Co: เราคุยกันมารวมครั้งนี่ก็ห้าครั้ง เหลืออีกสามครั้ง เอกคิดยังไงบ้างกับโครงการให้การปรึกษาเพื่อลดทัศนคติต่อยาบ้า</p> <p>Co: โครงการนี้เป็นประโยชน์กับเอกบ้างมี๊ย</p> <p>CI: มากครับ</p> <p>Co: ยังไม่จบโครงการ เราต้องคุยกันอีกสามครั้ง เดี่ยวจบโครงการแล้วพี่ค่อยถามถึงประโยชน์ของมันอีกที วันนี้เอกไม่มีอะไรสงสัยเพิ่มเติมนะ</p> <p>CI: ไม่มีครับ</p> <p>Co: งั้นเรานัดเวลาเพื่อคุยกันครั้งต่อไปเป็นคืนวัน...ดีมี๊ย ส่วนเวลาเอกอยากเปลี่ยนเวลาหรือเปล่า เอาเป็นตอนกลางวันหรือตอนไหนก็ได้ที่เอกคิดว่าสะดวก</p> <p>CI: เวลาเดิมดีแล้วพี่</p> <p>Co: งั้นตกลงครั้งหน้าเราคุยกันวันเสาร์เวลาห้าทุ่มเหมือนเดิม โอเคนะ</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: ฟินดีครับ</p> <p>CI: ฟินดีครับ</p>	<p>การชมเชย</p> <p>การสรุปความ</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา กระจ่างชัดเรื่อง ทัศนคติ ด้าน ความรู้สึกต่อยาบ้า ของตน</p>

การให้การศึกษาครั้งที่ 6 “ขั้นวินิจฉัยทัศนคติด้านแนวโน้มการแสดงออกต่อยาบ้า”

วันที่ เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องซังที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดีครับเอก สวัสดีตอนห้าทุ่ม</p> <p>CI: สวัสดีครับ</p> <p>Co: เราคุยกันครั้งนี้เป็นครั้งที่หก เอกจำได้มั้ยว่าครั้งที่แล้วเราคุยกันเรื่องอะไร</p> <p>CI: จำได้ครับ คุยกันเรื่องที่ผมรู้สึกยังไม่ต่อยาบ้า</p> <p>Co: แล้วครั้งก่อนหน้านั้นล่ะ</p> <p>CI: (นิ่ง..คิด) คุยกันเรื่อง (คิด) ทัศนคติต่อยาบ้า</p> <p>Co: ครับ ครั้งก่อนหน้านั้นคุยกันเรื่องทัศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า</p> <p>CI: ใช่ครับ คุยเรื่องความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้า</p> <p>Co: เอกยังจำได้มั้ยว่าความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาบ้าของเอกก่อนหน้าที่เราจะได้คุยกันมันเป็นยังไง</p> <p>CI: ผมประเมินค่าว่ายาบ้าเป็นของดี</p> <p>Co: เอกประเมินค่ายาบ้าว่าเป็นสิ่งดี มีประโยชน์ แล้วทำไมเอกถึงได้ประเมินอย่างนั้นล่ะ</p> <p>CI: (เงิบ..คิด)</p> <p>Co: สาเหตุอะไรที่ทำให้เอกคิดว่ายาบ้าดี มีประโยชน์</p> <p>CI: เพราะว่าเวลาผมเล่นยาแล้วมีความสุข</p>	<p>การทักทาย</p>	
<p>Co: ถูกต้อง สาเหตุมันมาจากประสบการณ์ส่วนตัวที่เอกได้สัมผัสกับยาบ้า ไม่ว่าจะเป็นการเสพ การขาย การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ยาบ้ากำลังระบาดแบบสุดๆ ทำให้เอกประเมินค่าว่ายาบ้าดี มีประโยชน์ แล้วมันมีผลยังไงต่อความรู้สึกของเอก</p> <p>CI: มันก็ทำให้ผมรู้สึกชอบยาบ้า</p>	<p>การสรุปความ</p>	
<p>Co: ใช่ครับ การที่เอกประเมินค่าว่ายาบ้าดี มีประโยชน์ มันมีผลทำให้เอกมีความรู้สึกชอบยาบ้าไปด้วย ที่เป็นแบบนี้เพราะความรู้เชิงประเมินค่ากับความรู้สึกของคนเรานั้นมันมีความสัมพันธ์กันแบบแน่นแบบแยกกันไม่ออก เราประเมินค่าว่ายังไงเราก็จะรู้สึกไปในทิศทางเดียวกัน อะไรที่เราประเมินค่าหรือคิดว่ามันดีเราก็จะรู้สึกชอบมัน แต่ถ้าเราคิดว่ามันไม่ดี เราก็ไม่ชอบ นั่นนะ</p>	<p>การอธิบาย</p>	

การให้การศึกษา	เทคนิค	เทคนิค
<p>CI : ทันทรับ</p> <p>Co: งั้นวันนี้เราจะคุยกันเรื่องทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกที่เอกมีต่อยาบ้า (ให้ใบความรู้) ทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกที่มีต่อยาบ้า เอกคิดว่าเข้าใจมั๊ย</p> <p>CI : เข้าใจพี่ สั้นแต่เข้าใจง่าย</p> <p>Co: ถ้าเข้าใจงั้นลองอธิบายให้พี่ฟังหน่อยว่าแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้ามันเป็นยังไง</p> <p>CI : ก็ถ้าผมเคยประเมินค่าว่ายาบ้ามันดี ผมก็จะชอบยาบ้า แล้วผมก็จะมีแนวโน้มที่จะเสพยาขายยา เพราะว่าผมชอบ</p>	<p>การบอก</p> <p>การสอน</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา</p> <p>ทราบวัตถุประสงค์ของการปรึกษา</p>
<p>Co: ตรงมาก เพราะว่าแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้ามันมีความสัมพันธ์เนื่องกันกับความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกต่อยาบ้า ถ้าเอกคิดว่ายาบ้าดี เอกก็จะชอบยาบ้า แล้วก็มีแนวโน้มว่าจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้า แต่ถ้าเอกคิดว่ายาบ้ามันไม่ดี เอกก็จะไม่ชอบแล้วก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับมัน ทีนี้เอกลงวิเคราะห์ให้ลึกลงไปอีกหน่อยนึงซิว่าไอการที่เอกประเมินค่าว่ายาบ้าดีจนทำให้เอกชอบยาบ้าแล้วก็มีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าเนี่ยมันมีสาเหตุมาจากอะไร</p>	<p>การบอก</p> <p>การสอน</p> <p>การอธิบาย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษา</p> <p>เข้าใจทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า</p>
<p>CI : (เงียบ)</p> <p>Co: สาเหตุมันก็มาจากประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ส่วนตัวที่เอกมีต่อยาบ้า ไซ้มั๊ย</p>	<p>การวิเคราะห์</p>	
<p>CI : ครับ</p> <p>Co : ประสบการณ์อะไรบ้าง</p> <p>CI : ก็มีการคบกับเพื่อนที่เสพยา การเสพยาแล้วรู้สึกว่ามีความสุข การอาศัยอยู่ในที่ๆมียาบ้าเต็มไปหมด</p>		
<p>Co: ไซ้ครับ ไอ้ประสบการณ์เหล่านี้เนี่ยมันมีผลทำให้เอกคิดว่ายาบ้าดี ยาบ้ามีประโยชน์ มันทำให้เอกชอบยาบ้า แล้วก็ทำให้เอกมีแนวโน้มจะไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้า ไหนเอกลงทำนายอนาคตตัวเองซิว่าถ้าเอกยังคิดว่ายาบ้าดี ยังชอบยาบ้า แล้วอนาคตเอกจะเป็นยังไง</p>	<p>การบอก</p> <p>การสอน</p> <p>การอธิบาย</p>	
<p>CI : ปล่อตัวไปผมก็คงไปเสพยาขายยาเหมือนเดิม แล้วก็ถูกจับเข้ามาอยู่ในคุกอีก</p> <p>Co: แล้วเราจะแก้ยังไงกันดี</p> <p>CI : (เงียบ)</p>		<p>ให้ผู้รับการปรึกษา</p> <p>มีความสามารถในการวิเคราะห์</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: เราช้อนกลับไปแก้ที่ประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วของเอกได้มัย</p> <p>CI: (เจียบ) ไม่ได้</p> <p>Co: ครับ แก่ที่ประสบการณ์ไม่ได้ เพราะเอกย้อนเวลากลับไปเลือกคบเพื่อนใหม่ไม่ได้ เลือกเมียใหม่ไม่ได้ เอ๊ะ หรือถ้าเลือกเมียใหม่ได้ จะเลือก เอามัย</p> <p>CI: (ยิ้ม)</p> <p>Co: เมื่อเราช้อนกลับไปแก้ไขประสบการณ์ที่ผ่านมาของเราไม่ได้ เราก็ต้องแก้ที่ทัศนคติของเราเอง อย่างที่พี่บอกว่าเอกประเมินค่าว่ายาบ้าดีก็เพราะเอกมองแต่ส่วนดีของมันว่าเสพแล้วมีความสุข ซึ่งง่ายขายคล่อง ได้เงินง่ายได้เงินเยอะ โดยที่เอกมองข้ามความเป็นจริงในอีกด้านนึงว่ายาบ้ามันมีโทษทั้งต่อตัวคนเล่นเหมือนตายผ่อนส่ง เล่นนานๆแล้วหลอนจับลูกเป็นตัวประกัน เจออะไรก็กลัวไปหมด เซ็กซ์ก็เสื่อม ข้างในตั้งตั้งแต่ข้างนอกปวกเปียก คนขายก็ติดคุกตาย ถูกขัง ลืมจนตาย บ้านแตกสาแหรกขาด พ่อแม่ลูกอยู่คนละทิศละทาง เรื่องพวกนี้ยะที่เอกเคยมองข้ามไป แต่ตอนนี้เอกรู้แล้ว เอกลองบอกพี่อีก ครั้งชีว่าตอนนี้เอกประเมินค่ายาบ้ายังไง</p> <p>CI: ไม่ดี</p> <p>Co: เอกประเมินค่ายาบ้าว่ามันไม่ใช่ของดี ไม่มีประโยชน์ แล้วเอกมีความรู้สึกต่อยาบ้ายังไง</p> <p>CI: ไม่ชอบ</p> <p>Co: เอกไม่ชอบยาบ้า แล้วต่อไปถ้ามีพวกชวนเอกไปเล่นยาหรือชวนไปขายยาเอกจะทำยังไง</p> <p>CI: คงไม่เอาแล้วพี่ ขอมจนแต่ได้อยู่กับลูกกับเมียดีกว่า</p> <p>Co: ถ้าเอกไม่เข้าไปยุ่งกับมันได้จริงๆ ไม่ต้องใช้หมอดูแม่นๆที่ไหนทำนาย พี่นี่แหละที่พี่นงให้ได้เลยว่าตราบไคที่เอกไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีกเอกก็มีแนวโน้มสูงที่จะไม่ต้องเข้ามาติดคุกเพราะยาบ้า แม่นมัย</p> <p>CI: (ยิ้ม..พยักหน้า)</p> <p>Co: วันนี้เอกช่วยสรุปให้พี่ฟังอีกครั้งได้มัยว่าที่เราคุยกันมาทั้งหมด เนียทำให้ทัศนคติต่อยาบ้าของเอกเปลี่ยนแปลงไปยังไงบ้าง</p> <p>CI: เรารู้แล้วว่ายาบ้ามันไม่ได้ดีอย่างที่เคคิด ไอ้ที่เคชอบก็ไม่ชอบแล้ว ตั้งใจจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับมันอีก</p>	<p>การใช้อารมณ์ขัน</p> <p>การสอน</p> <p>การอธิบาย</p> <p>การยกตัวอย่าง</p> <p>การวิเคราะห์</p> <p>การทำนาย</p> <p>คำถามปลายเปิด</p>	<p>บรรเทาความเครียดจากกระบวนการให้การปรึกษา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจทัศนคติต่อยาบ้าของตนเองมากยิ่งขึ้น</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้านแนวโน้มในการแสดงออกต่อยาบ้า</p> <p>ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของผู้รับการปรึกษา</p>

การให้การปรึกษาครั้งที่ 7 “ขึ้นวางแผนและทำนาอนาคต”

วันที่ เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องขงที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดีครับเอง</p> <p>CI: สวัสดีครับพี่</p> <p>Co: วันนี้เราคุยกันเป็นครั้งที่เจ็ด เหลือครั้งหน้าอีกครั้งเดียวก็จบโครงการแล้ว วันนี้เพื่ออยากให้เอกช่วยสรุปทัศนคติของตัวเองที่มีต่อยาบ้าทั้งสามด้านหน่อยว่าถึงตอนนี้เอกมีทัศนคติยังไงต่อยาบ้า</p> <p>CI: ผมก็รู้แล้วว่ายาบ้าไม่ดี</p> <p>Co: เอกประเมินค่าได้แล้วว่ายาบ้าไม่ดี</p> <p>CI: ครับ ผมประเมินค่ายาบ้าได้ว่าไม่ดี ไม่มีประโยชน์ ทำให้ผมไม่ชอบยาบ้า และจะไม่เข้าไปเสพหรือไปขายยาบ้าอีก</p> <p>Co: เอกมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาบ้าอีก</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: งั้นวันนี้เราจะช่วยกันวางแผนหรือหาวิธีที่จะช่วยให้เอกไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีก เราย้อนกลับไปถึงสาเหตุที่ทำให้เอกมีทัศนคติในทางบวกต่อยาบ้าโดยคิดว่ายาบ้าเป็นสิ่งดี มันเกิดจากอะไรจำได้มั๊ย</p> <p>CI: เกิดจากประสบการณ์ครับ</p> <p>Co: เชี่ยม เกิดจากประสบการณ์โดยตรงของเอกที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า ลองยกตัวอย่างได้มั๊ยว่ามีประสบการณ์อะไรบ้าง</p> <p>CI: ก็เพื่อนชวนเล่นยา</p> <p>Co: แน่แน่นอนว่าต่อไปข้างหน้าเอกก็จะต้องเจอเหตุการณ์อย่างนี้อีก พอเอกปล่อยตัวออกจากคุกก็จะเจอเพื่อนๆที่เคยเล่นยาคู่ด้วยกันหรือบางทีก็ไปเจอเพื่อนใหม่ที่ชวนเอกไปเล่นยา เอกจะทำยังไง</p> <p>CI: ก็คงปฏิเสธว่าไม่เอาแล้ว ไม่เล่นแล้ว</p> <p>Co: เย็นไปได้มั๊ยที่เราจะเลิกคบกับพวกนี้ไปเลย</p> <p>CI: ยากพี่ ยังไงก็เคยเป็นเพื่อนกัน มันหนีกันไม่ออก</p> <p>Co: แล้วถ้าเอกต้องเลือกละ ระหว่างเพื่อนกับครอบครัว ต้องเลือกระหว่างเพื่อนที่มีส่วนทำให้เราต้องมาอยู่ในนี้กับครอบครัว กับลูกกับพ่อแม่ เอกลองคิดดูนะว่าตลอดเวลาที่อยู่ในนี้มีใครมาดูแลสงเสียเอกบ้าง เพื่อนที่เล่นยาคู่ด้วยกันมาเยี่ยมมาฝากเงินให้ใช้บ้างหรือเปล่า</p>	<p>การทักทาย</p> <p>การบอก</p> <p>การวิเคราะห์</p> <p>การใช้ตัวอย่าง</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาทราบวัตถุประสงค์ของการปรึกษา</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาสามารถวางแผนสำหรับอนาคต</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : (เจียบ)</p> <p>Co: แล้วที่เอกเชื่อมญาติอยู่เกือบทุกเดือนนี้ใครมา</p> <p>CI : ส่วนใหญ่เป็นพ่อครับ</p> <p>Co: ขอโทษนะ พ่อเอกทำงานอะไร</p> <p>CI : เป็นคนงานอยู่อำเภอพี</p> <p>Co: บ้านอยู่ที่ไหน</p> <p>CI : อ่อนนุช</p> <p>Co: โห ไม่ได้ใกล้ๆเลยนะนะ ลองคิดดูสิว่าพ่อเราต้องลำบากขนาดไหน นั่งรถตั้งไกล พี่ว่าป็นชั่วโมงเลยนะจากอ่อนนุชมานี้ ไหนยังต้องหยุดงานหยุดการอีกล่ะ</p> <p>CI : หลังๆนี่บอกให้นานๆมาก็ได้ แต่เขาไม่ยอม</p> <p>Co: นั่นแหละความรักที่พ่อแม่มีต่อเราละ ลูกไม่ว่าจะทำผิดร้ายแรงแค่ไหนพ่อแม่ก็ให้อภัยเสมอ พี่ถึงได้บอกไงว่าถ้าเอกต้องเลือกระหว่างเพื่อนที่ชวนเอกไปเล่นยา กับพ่อแม่ที่รักและหวังดีกับเอกแบบไม่มีข้อแม้ เอกจะเลือกใคร เอกลองคิดว่าถ้าเอกกลับบ้านแล้วพ่อแม่รู้ว่าเอกไปคบเพื่อนแบบเดิมๆ เพื่อนที่เป็นต้นเหตุให้เอกต้องเข้ามาอยู่ในนี้ พ่อกับแม่จะคิดยังไง</p> <p>CI : (เจียบ)</p> <p>Co: トラバドที่เอกยังมีเพื่อนที่คิดขา ยังมีเพื่อนที่ชวนเอกเล่นยา トラバドนั้นเอกก็ยังมีโอกาสที่จะเข้ามาอยู่ในนี้เหมือนเดิม</p> <p>CI : (เจียบ)</p> <p>Co: ไหนเราลองเอาประสบการณ์อื่นอีกซักอย่างนึงสิ ที่ทำให้เอกมีทัศนคติในทางบวกต่อยาบ้า เอาเรื่องที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาบ้า ถ้าเอกออกจากในนี้แล้วเอกจะทำยังไง</p> <p>CI : ก็ต้องคุยกันกับเมีย หาที่อยู่ใหม่</p> <p>Co: ลูกต้อง การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยยาบ้านี้ไม่ได้น่าเป็นห่วงแต่เฉพาะตัวเอกเองนะ ลูกเอกก็น่าเป็นห่วง น่าห่วงยิ่งกว่าเอกไปซะอีก</p> <p>CI : ครับ</p> <p>Co: ต่อให้เราเชื่อมั่นไม่ดี ต่อให้เราไม่ชอบ แต่การที่เราได้พบได้เห็นทุกวันมันก็มีโอกาสทำให้เราเปลี่ยนใจได้ ไอ้ที่อยู่ที่นี่ที่สำคัญมากกว่าการคบเพื่อนซะอีก ว่ามัย แล้วเอกคิดว่าจะไปอยู่ที่ไหน</p> <p>CI : ก็คง ไปอยู่กับพ่อ ตอนนี้อยู่กับพ่อผม</p>	<p>การสะท้อน</p> <p>การสอน</p> <p>การนำทาง</p> <p>การวิเคราะห์</p> <p>การสอน</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาเห็นความสำคัญของครอบครัว</p> <p>ให้ผู้รับการปรึกษาเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: แล้วแถวบ้านพ่อเราขายข้าวอะมี้</p> <p>CI: ก็มี แต่น้อยกว่าวิมานสุข</p> <p>Co: ก็ยังดี ตอนนี้อยู่ในเมืองไทยที่ๆ ไม่มีขายบ้างไม่มีแล้ว เราก็ต้องหาที่อยู่ที่ยามันระบาคน้อยที่สุด</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: พี่ว่าสาเหตุหลักๆของเอาก็มีอยู่สองอันนี้แหละ ให้เปลี่ยนเมียตอนนี้คงไม่ทันแล้ว</p> <p>CI: (ยิ้ม)</p>	การใช้อารมณ์ขัน	
<p>Co: เท่ากับว่าวันนี้เราวางแผนที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับขายข้าวสองแผนแรกคือไม่คบเพื่อนที่ยุ่งเกี่ยวกับขายข้าว ซึ่งพี่ก็รู้ว่ามันยาก แต่เอกต้องเลือกอย่างทีบอก หรืออย่างน้อยก็ต้องรู้จักปฏิเสธ ต้องมีความหนักแน่น ต้องมีความตั้งใจจริง เอจี้ ตอนนี้เอกยัง(ถามถึงพฤติกรรม การกระทำผิดวินัยเรือนจำบางอย่าง)อยู่มี้</p> <p>CI: ก็มีบ้างพี่</p>	การสรุปความ	ให้ผู้รับการปรึกษา เข้าใจในแผนที่วางไว้
<p>Co: งั้นเราลองทดสอบการฝึกปฏิเสธเวลาเพื่อนมาชวนทำผิดกันก่อน เอกเห็นว่าเป็นไ</p> <p>CI: ลองได้พี่</p> <p>Co: นับจากนี้ถ้าเพื่อนมาชวน(กระทำผิดวินัยบางอย่าง)เอกจะปฏิเสธอย่างเด็ดขาด เอกคิดว่าทำได้มี้</p> <p>CI: ต้องลองพี่</p>		ให้ผู้รับการปรึกษา ทดลองทำตามแผนที่วางไว้
<p>Co: เอกต้องลองคิดว่าปฏิเสธยังไงให้เราไม่ต้องทำความผิด แล้วก็ไม่เสียเพื่อนด้วย อย่างเช่นเอาสุขภาพมาอ้าง บอกว่าช่วงนี้ร่างกายไม่ดีเลยขอขอยไปก่อน หรือว่าอยากหยุดเพื่อบำรุงร่างกายซักพักนึ่ง เอกคิดว่าดีมี้</p> <p>CI: ครับ ก็จะใช้วิธีนี้แหละ</p>	การแนะนำ	
<p>Co: งั้นต่อไปก็แผนการเปลี่ยนที่อยู่หลังจากปล่อยตัวแล้ว ยากเหมือนกันนะ เพราะที่อยู่ข้างนอกไม่ได้หาง่ายๆ ราคาก็ไม่ใช่อถูกๆ แต่ของเอกยังพออาศัยอยู่กับพ่อแม่ก่อนได้นี้</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: งั้นปัญหาที่อยู่ที่จะคุยตกลงกับเมียยังง ไข่มี้ นันที่บ้านเค้า นี้ที่บ้านเรา เค้าก็อาจจะอยากอยู่กับพ่อแม่เค้า เอกคิดว่าจะทำยังง</p> <p>CI: ก็คงต้องเอาลูกมาเป็นข้ออ้าง</p> <p>Co: เก่ง พี่ที่ว่าเหตุผลที่สมควรที่สุดคือยกเอาลูกมาเป็นข้ออ้าง</p>	การแนะนำ	

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: แม่ทุกคนกลัวเพื่อลูกแล้วยอมทุกอย่างแหละ ถ้าเอกทำได้ตามแผนที่เอกวางไว้ทั้งสองแผน คือเลิกคบเพื่อนที่ยังยุ่งเกี่ยวกับยาบ้า หรือไม่ก็หาวิธีปฏิเสธเวลาเพื่อนมาชวน กับอีกแผนหนึ่งคือเปลี่ยนที่อยู่อาศัยให้ห่างไกลจากการแพร่ระบาดของยาบ้ามากที่สุด ถ้าเอกทำตามที่วางแผนไว้ได้ทั้งสองแผน ประกอบกับทัศนคติต่อยาบ้าที่เปลี่ยนไปแล้ว พี่ว่าโอกาสที่เอกจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าคงเกือบเป็นศูนย์</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: แต่ทั้งสองแผนนี้ต้องอาศัยความตั้งใจจริงแล้วก็ความมุ่งมั่นอย่างสูงเลยนะ พี่เชื่อว่าเอกทำได้</p> <p>CI: ขอบคุณครับ</p> <p>Co: เอกลองสรุปเรื่องที่เราคุยกันวันนี้ให้พี่หน่อย</p> <p>CI: ก็มีการวางแผนที่จะไม่เข้าไปคบเพื่อนที่เสพยา แล้วก็การปฏิเสธเวลาเพื่อนชวน โดยใช้สุขภาพของเราเป็นข้ออ้าง แล้วก็การย้ายมาอยู่กับพ่อแม่ให้อยู่ไกลๆจากยาบ้า</p> <p>Co: โดยใช้ลูกเป็นเครื่องต่อรองกับเมีย ถ้าเอกทำได้ก็หมายความว่า</p> <p>CI: ผมก็จะมีโอกาสเสพยาหรือขายยาน้อยลง</p> <p>Co: ถูกต้องครับ บวกกับทัศนคติต่อยาบ้าของเอกที่เปลี่ยนไปจะทำให้เอกลดความเสี่ยงที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้า ลดความเสี่ยงที่จะถูกจับกุมและต้องเข้ามาอยู่ในนี้อีก เอกคิดว่าที่คุยกันในวันนี้เอกยังมีอะไรที่ไม่เข้าใจหรือสงสัยอีกบ้าง</p> <p>CI: ไม่มีครับ</p> <p>Co: อย่าลืมว่าเอกจะต้องเริ่มจากการหัดปฏิเสธเวลาที่เพื่อนมาชวนกระทำความผิดตั้งแต่ในนี้ ดังนั้นเวลาที่เราจะคุยกันครั้งต่อไปซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายพี่คงต้องนัดห่างจากวันนี้ไปซักสองอาทิตย์เพื่อจะได้ประเมินความสำเร็จในการหัดปฏิเสธเวลาที่มีคนมาชวนเอกทำความคิดด้วย ตกลงนะครับ</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: งั้นครั้งหน้าเราจะคุยกันเป็นครั้งสุดท้ายซักวัน.....</p> <p>CI: ไม่มีครับ</p> <p>Co: งั้นคืนนี้ก็เหมือนเดิม พี่นดีครับ</p> <p>CI: ครับ พี่นดีครับพี่</p>	<p>การทำนาย</p> <p>การย้ำ</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาทราบถึงผลดีที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้</p>

การให้การปรึกษาครั้งที่ 8 “ขั้นยุติการให้การปรึกษา”

วันที่ เวลา 23.00-24.00น.

สถานที่ ห้องขงที่ 9 ฝ่ายควบคุมแดน 6 เรือนจำกลางบางขวาง

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: สวัสดีครับเอก เป็นไงบ้าง วันนี้โครมาเยี่ยม</p> <p>CI : พ้อครับ</p> <p>Co: แล้วทางบ้านเป็นไง สบายดีมัย</p> <p>CI : ก็ดีพี่ พ้อบอกลูกผมขยัน ช่วยย่าขายกับข้าวตอนเย็นทุกวัน</p> <p>Co: เห็นมัยว่าที่พูดแล้วก็มีแต่พ่อแม่เรานั้นแหละที่รักและห่วงใยเราจริงๆ พ้ออยู่ว่าจะลืบท่าปีแล้วเห็นร้อยคนก็ร้อยคน พ้อติดคุกไอ้ที่ว่ารักกันนักหนาตายแทนกันได้หายหมด ไม่ว่าเพื่อน ไม่ว่าผู้หญิง เหลือแต่พ้อกับแม่ที่ไม่เคยทิ้งเรา</p> <p>CI : ครับ</p> <p>Co: วันนี้เราคุยกันเป็นครั้งที่แปด ครั้งสุดท้ายแล้ว เอกลองบอกพี่หน่อยได้มัยว่าเจ็ดครั้งที่ผ่านมาระบายอะไรกันบ้าง</p> <p>CI : ตั้งแต่ต้นเลยเธอพี่</p> <p>Co: ตั้งแต่ต้น</p> <p>CI : โห จะจำได้มัยเนี่ย</p> <p>Co: ไม่เป็นไร ตรงไหนไม่ได้เดี๋ยวพี่ช่วยเสริมให้ เริ่มตั้งแต่เรื่องการทำแบบสอบถาม</p> <p>CI : ได้พี่ ผมทำแบบสอบถามที่พี่ให้แล้วปรากฏว่าผมเป็นคนที่มีทัศนคติต่อยาบ้ามาก</p> <p>Co: มีทัศนคติในทางบวกต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง</p> <p>CI : ครับ สาเหตุก็เกิดมาจากเพื่อนชวนเล่นยาแล้วก็เล่นกับเพื่อน ได้เมียเป็นลูกสาวเอเข่นต์ค้ายาบ้า พอได้เมียแล้วไปอยู่กับเมียที่วิมานสุข ยาบ้ามันระบวมมาก อยู่กับยาทุกวันทำให้ผมเลิกเสพเลิกขายไม่ได้</p> <p>Co: สาเหตุที่เรามีทัศนคติต่อยาบ้าในทางบวกเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัวที่เรามีต่อยาบ้า ไม่ว่าจะเป็นการเสพตามคำชวนของเพื่อน พอเสพแล้วมีความสุข เราก็เลยชอบ เสพไปเสพมาไม่มีเงินซื้อเราก็เลยเข้าสู่กระบวนการค้ายา เห็นว่าย่าขายง่ายรายได้ดีก็เลยคิดว่ายาบ้ามันดีมีประโยชน์ ยิ่งเราไปได้เมียที่อยู่ในแวดวงค้ายาเราก็ยิ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้ามากขึ้น เห็นคนเสพคนขายทุกวัน</p>	<p>การทักทาย</p> <p>คำถามเปิด</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาได้ลำดับสิ่งต่างๆที่ได้รับจากการปรึกษา</p> <p>ช่วยให้ผู้รับการปรึกษา มีความสามารถในการสรุปความ</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: เห็นจนเรารู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดา จนเราคิดว่าการเสพยาการ ขายยามันไม่ได้ผิดอะไรมากมาย ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน</p> <p>CI: ครับ</p> <p>Co: ทีนี้ไอ้ประสบการณ์ที่เรามีต่อยาบ้านะมันส่งผลต่อทัศนคติของเรา ยังไง</p> <p>CI: มันก็ทำให้ผมประเมินว่ายาบ้าเป็นของดี ทำให้ผมชอบ (เงิบ)</p> <p>Co: ไซ้ เสพก็มีความสุข ขายก็ได้เงินเยอะ แล้วทำให้เรามีแนวโน้มนะ ยังไงอีก</p> <p>CI : มีแนวโน้มนะที่จะเสพยาแล้วก็ขายยาหลังพันโทษ แล้วก็ต้องถูกจับกุมเข้ามาอยู่ในคุกใหม่</p> <p>Co: ครับ ถูกต้อง การที่เอกคิดว่ายาบ้าเป็นสิ่งดีมันมีผลทำให้เอกชอบ ยาบ้า แล้วก็ยังมีแนวโน้มนะที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีก ถ้าเอกยังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อยาบ้าของเอกนะ แล้วถึงวันนี้เอกคิดว่า ทัศนคติต่อยาบ้าของเอกเปลี่ยนไปยังงัยบ้าง</p> <p>CI: ก็จากที่เคยประเมินว่ายาบ้าดีมีประโยชน์ก็เปลี่ยนไป</p> <p>Co: ยังไง</p> <p>CI: ก็คิดว่ายาบ้าไม่ดี ไม่มีประโยชน์</p> <p>Co: ไม่ดียังไง ต่อตัวเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคม</p> <p>CI: ต่อตัวเองก็เสพแล้วตาย สุขภาพไม่ดี ประสาทหลอน เช็กส์เสื่อม ขายแล้วถูกจับครอบครัวก็แตกแยก</p> <p>Co: ไอ้เช็กส์เสื่อมนี้จำไว้ให้แม่นๆนะ เป็นเรื่องสำคัญ แล้วพอเอกคิดว่า ยาบ้ามันไม่ดีแล้วมันมีผลยังงัยต่อความรู้สึก เปลี่ยนไปจากเดิมมั๊ย</p> <p>CI: เปลี่ยน จากที่เคยชอบก็เปลี่ยนเป็นไม่ชอบ เอากันตรงๆนะพี่ ถึงตอนนี้จะยังไม่ถึงขนาดที่ไม่ชอบ แต่ว่ามันก็เปลี่ยนไปจากเดิมเยอะ เอามาให้เล่นตอนนี้ยังต้องคิดดูก่อนเลย ถ้าเป็นเมื่อก่อนนี้ไม่ต้องมา ให้หรือก ไม่มีก็ต้องเสาะหามาเล่นให้ได้</p> <p>Co: พอเราประเมินว่ายาบ้ามันไม่ดี เห็นว่ายาบ้ามันไม่ได้มีประโยชน์ แต่เป็นโทษมากกว่า ทำให้ไอ้ที่เราเคยชอบก็เปลี่ยนเป็นไม่ชอบ แล้วทีนี้มันมีผลยังงัยต่อแนวโน้มนะในการกระทำของเราในอนาคต</p> <p>CI: มันก็ทำให้ผมมีโอกาสที่จะไปเสพไปขายยาเหมือนแก่น้อยลง</p> <p>Co: มันก็ลดความเสี่ยงที่เราจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าหลังจากที่เรา พันโทษ แล้วก็ลดความเสี่ยงที่เราจะเข้ามาอยู่ในคุกนี้ในฐานะพ่อค้า ยา</p>	<p>การซ้ำ</p> <p>คำถามเปิด</p> <p>การใช้อารมณ์ขัน</p>	<p>ช่วยให้ผู้รับ การ ปรึกษาเกิดความ กระจ่างชัดถึงความ เปลี่ยนแปลงของ ตนเอง</p>

การให้การศึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>CI : ครึบ</p> <p>Co: เท่ากับว่าในตอนนี้นักทัศนคติต่อยาบ้าของเอกเปลี่ยนไปจากเดิมแล้ว</p> <p>CI : (พยักหน้า) เปลี่ยนไปแล้วพี่ ชัวร์</p> <p>Co: เมื่อครั้งที่แล้วเราวางแผนที่ทำให้เอกมีโอกาสเสี่ยงที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าน้อยลง ยังจำได้มั๊ย</p> <p>CI : จำได้ครับ</p> <p>Co: งั้นเดี๋ยววันนี้เราดูเรื่องแผนที่เราวางไว้ แล้วก็ยุติการให้การศึกษา หรือว่ายุติการคุยกัน เพราะที่เราตกลงกันครั้งนี้เราจะคุยกันเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว เอกได้ลองทำตามแผนที่เราวางกันไว้หรือเปล่า</p> <p>CI : ลองพี่ ก็มีลืมบ้างแรกๆ อย่างมีคนมาชวน(ทำผิดระเบียบ)ก็มีเสลเอาไปบ้าง แต่พอนึกได้ก็หยุด</p> <p>Co: ได้ลองปฏิเสธเขามั๊ย</p> <p>CI : ลองพี่ ก็บอกว่าร่างกายไม่ค่อยดี เขา(คนชวน)ก็เข้าใจนะ หรือบางคนที่เราเกรงใจไม่กล้าปฏิเสธเราก็จะแฉับๆ(ร่วมด้วยแต่ขี้ขลาด)</p> <p>แล้วเราก็ซึ่ง(ออกมาจากสถานที่ๆมีการกระทำผิดวินัย)</p> <p>Co: แล้วพรรคพวกเขามีปฏิกิริยาอะไรมั๊ย</p> <p>CI : ก็ไม่มีนะพี่</p> <p>Co: แสดงว่าไม่มีปัญหาในการทดลองปฏิเสธตามแผนที่เราวางกันไว้</p> <p>CI : ไม่มีพี่</p> <p>Co: พี่ขอชมว่าเอกมีพัฒนาการที่ดีมาก จากตอนที่เราร่วมพูดคุยกัน เอกยังมีทัศนคติต่อยาบ้าอยู่ในระดับสูง ซึ่งเชื่อได้เหลือเกินว่าปล่อยตัวเมื่อไหร่เอกต้องวิ่งเข้าไปสู่มันอีกแน่ๆ แต่ตอนนี้ทัศนคติต่อยาบ้าของเอกเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ถ้าเอกยังยึดมั่นในความคิด ความรู้สึกของตัวเองในขณะนี้ หรือยึดมั่นในทัศนคติที่ตัวเองมีต่อยาบ้าในขณะนี้เอาไว้ โอกาสที่เอกจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับมันก็เป็นศูนย์หรือน้อยลงมาก ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ดี ไม่ใช่เฉพาะกับตัวเอกเอง แต่ดีกับครอบครัว ลูก เมีย พ่อ แม่ ไปจนถึงดีกับสังคมประเทศชาติ เอกอาจจะมองว่ามันไม่ได้มีผลอะไรขนาดนั้น แต่พี่ขอบอกว่ามีจริงๆ แม้ในตอนนี้อเอกจะมีสถานะเป็นผู้ต้องขัง เป็นคนคุก เป็นกาฝากของสังคม แต่การที่เอกมีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง แม้จะเป็นแค่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อยาบ้า</p>	<p>การชมเชย</p>	<p>ให้ผู้รับการปรึกษาแสดงถึงพัฒนาการของตนในการปฏิบัติตามแผน</p>

การให้การปรึกษา	เทคนิค	วัตถุประสงค์
<p>Co: แต่ก็ได้รู้ว่าเอกได้ทำความดีที่ยิ่งใหญ่มากๆแล้ว เอกได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ ทำให้พ่อแม่มีความภาคภูมิใจ เอกได้แสดงความเป็นคนดี เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ พี่ชอบอกว่ายิ่งใหญ่หลายๆ</p> <p>CI: (ยิ้ม)</p> <p>Co: เอาละ เต็มที่รับกวนเอกช่วยทำแบบสอบถามให้พี่อีกครึ่งนึง (ยื่นแบบสอบถามส่งให้พร้อมปากกา) ไม่ต้องรีบ ค่อยๆอ่าน เอาให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อไหนไม่เข้าใจถามได้ทันที</p> <p>CI: (ทำแบบสอบถามที่สนคดีต่ออย่าบ้า)</p> <p>Co: ขอขอบคุณครับ (รับแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้ว) ขอขอบคุณที่เอกเข้าร่วมโครงการให้การปรึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติต่ออย่าบ้ากับพี่ ขอขอบคุณที่เอกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนการปรึกษาเสร็จสิ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ขอขอบคุณที่เอกมีความตั้งใจปรับเปลี่ยนทัศนคติของตัวเอง พี่ขอบคุณแทนครอบครัวของเอกด้วย พี่เชื่อว่าถ้าครอบครัวของเอกรู้ทุกคนจะต้องดีใจมากๆ</p> <p>CI: (ยิ้มรับคำขอบคุณ)</p> <p>Co: โครงการของเราที่ผ่านไปได้ด้วยดี พี่ขอให้เอกคงทัศนคติต่ออย่าบ้าที่มีอยู่ในปัจจุบันให้คงอยู่ตลอดไป ต่อไปเราก็ไม่ต้องมาคุยกันแบบนี้อีกแล้ว แต่อย่าลืมว่าเมื่อเอกมีปัญหาอะไรก็ตามที่แก้ไขไม่ได้ ขอให้เอกคิดถึงพี่ ถ้าเป็นเรื่องที่ดีที่ถูกต้องพี่สัญญาจะช่วยเหลือเอกอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ สวัสดีแล้วก็ฝันดีครับ</p> <p>CI: ขอขอบคุณพี่ ฝันดีเหมือนกัน</p>	<p>ยุติการปรึกษา</p>	

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายเมธี นิ่มนวล
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	ปริญญานิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2549

